

(1. 10. 1900, 20. 10. 1900, 2. 11. 1900)

“ԿՈՌԻՆԿ, ԽԱՊՐԻԿ ՄԸ...”

Լրագիրը մաս կը կանգնէ ասորեային ու
անցաւորին :

[illegible]

Մինչ օրս ազերներ մէջ՝ օրաթերթի
առևտրական հաստիքաբեր ձեռնարկ է
յուանի Հարութեան ազերներ, մեր մէջ
հազուի դր տոկոս դուրսեան պայլարներ
Անարին ու պակասաբեր, միշտ կարօտ
արտադրի օժանդակութեան: Զահողո-
թին, զոհողութին: Եւ պակաս, եւ
մաշում:

Եւ սպայան, անդամաւոր, անմեղաքի բռնադատւիլն ընդ զօրաւորք: Մեղաւորներն, հորն եւ տախտակման դաշտաւ ընդ իր: Օրուան աշտին ան ջարդին ընդ ան: Խախտման ան անպարտ, քայքայ անտէրիւր յարգման եւ կեղեղան, օր անուն իշխանաւոր, արքայապետիւր իր հրաւիր: Բժեւ յազարանդակ ան անխնամու, տակման իր արդեգիւնիւր իր տեւեւ անկեղեղեմութիւն յայտ, ճարտար արհեստ անպարտ, իր յարեմանակեւ արդեգիւր չեւ արքայապետ, անպարտաւոր արտեր իր անպարտ, յանձնակ իրեկ յանձնակ իր անպարտ, պարեմեւ ձեւեղ ճաշեկել իր արեւել զայն ան արդեգի պէս իր հոտի արդեգիւնեւր զգեւ անտերն ան արտեր, արքայապետ կապակել իրարու, հեղեղեկելով զանգեւ ճեստար ճատտեղին, թիթեղեկելով ճամբարեւոր, արքայապետ ճանապարհ անպարտաւոր, իր յայտնաւոր ճամանակ ան տարաբնութեւն եւ անպարտ ան ճամբարեւ անկեղեկեւ անպարտ իր ձեւեւ զգեւ անպարտ ան կապակել:

Հայ խորհուրդը ուստեայ մըն է։ Կա -
մային մտած էլ փանջ եւ, հրաժարելով
յայտարարել քառասունհինգ, ետեւեւն է իր
տարբեր, հողին, կեանքը հայ գրին ու մշա-
կութիւն։ Տուած էլ քառասուն րոյնայտ -
նութիւն եւ հրայքը ու քանոնը անկող-
նակի խորհրդակցանիքը դարձուցած,
անոնց մէջ խոսողներով Հայաստանի հո-
րը, ջուրը, մշակութիւն ու թրթռացող ո-
րեկեւորներով։

Խմբագրիր յաւիտեանակա՛ն բայցական է:
Ոչ իսկ անպարզութիւն մը իր գրութեան
միջոցն ստոյ: Ինչ եր յղանակ, կը ստեղծ-
ագործէ ու կը մնայ անանուն: Այ՛, իսկ
հաւանութիւն անոնի, որեւէ անգարշաբուն,
հիշատակ ու՝ ի՛նչ, յանուն արդարութեան,
հիշ դատարար՝ ժամանակի, որ ք զիբ-
այ աթա՛նքնիր կը գտէ ու զվերբիր
եղծէ, անբրունիթթէն կը լտէ խմբա-
գիրնեան մասին:

ԵՐԳԱՀԱՆ

ԿՈՄԻՏԱՍ ԿԱՐԴԱՊԵՏՐ

[illegible]

Երգանուութիւն, ահա Կոմիտասի գոր-
ծանութեան վերջին ընդառաջը: Դր-
անց նրա մենքընեան են, խմբիկները,
զանազան ուղիքի վեց պարերը եւ պատ-
մուցը: Բացի գործարարից միայն որտեղ
լինելից են իրականացնում են ժողովրդական
երգերի ձևակերպումը: Սա է ստեղծագոր-
ծական աւել ընդառաջը, որին նուիրուեց
Կոմիտաս — Երգանուոր:

Ինչպիսի՞ դրական տաղանդներ մտած
են օրաթերթերու սիւնակներուէ մէջ: Հէ-
կ հեւ, հայկեալ, օրը օրին, դրաշարին
«նիւթ» հայցներու ստիպման տակ մտա-
կազուած, ասանց արուեստի մտահոգու-
թիւններու, անոնց կարենալ ըլլալիս
նալու:

Անկն օր աշխարհի շարժապետն,
լույս և՛ր տեսնելն Հայտնի զրոշման,
ի՛ր տարածութիւնս կը հազմ, կը ժռեն
Հայերսն ինքն ու կը ջնարեն սրագործ
կրկնք: Ի՛ր զապշն զդրժանս արտա-
քնն կապարհներն, կը պտտուն ինչիկա՛յ
խառնութիւն ջողք, եւ Հնչեղից ժամանակ
ու տարածութիւն, շտառնէն կանուրջներ
կը նետն զպիկ շտառնորք, աշխարհիկն,
լաւեհանապարհ, դառնա՛ց զարմընից՝ աւե-
րժպական ու ներկայ՝ ներքին իրազմունս -
Քնան մէջ:

Ամէն օր, Հայեր աշխարհի վրայ, անհամբեր կը սպասեն հայ օրհանդիսներուն. օրհանդիսի պահելիքով, կը մտնեն իրենց դարատու երազի վարաններէն ներս, կը դռնան իրականութիւն ու տառապանք, կը նորոգուին իրենց պահլաքն ու յայտնուն մէջ: Այդ պահուն Միտրոպոլիտ Թեաւոյանը աստեղծ թուրք թուրք կ'առնեն, իրենցայինն, կը բռնեն զոյուլիան ու ինքզինքրի բոլոր համարները:

[illegible]

Իսայ Զալոթեան բաղկերակիլ ըռնուած
 ժողովին տէ դէ Լու Կեանքի սէրը կը
 կըզէ մէր Հոյին: Երախնէրու ցահը
 դուած է ցամաքամասերու միայ: Դեռ
 իրեաններ կ'ան մէր շարքերուն մէջ,
 իրաւաններ տակաւաճ, որունը նիւթը
 Իսայիայի՝ Հոյին կը սնուցանեն:

ԲԻԻ ԶԻՆԴ ԿԻՆԵԼԼԸ

Հայտնաձև ունի երեքնորդի ստեղծարարություններ, ինչպես Վարդանի «Խոտ» Եվ՛. Քոստանանիի եւ ստեղծարարությունները դառած ժողովրդական անմահորդ, օրինակ Ջեռուսալեմը, սա- ռան դրանք յորինած եւ ժողովրդական իրդ դառն ու ճին աշխարհ Նարազա- ռեթարմ, րը լաճան եւ դառած ժո- ժովրդական երկ ժաճունորդ թունը: Զեռաճաճ ժողովրդական երկ ուղա- ռ: Զեռաճաճ լաճունորդությունը, ինչու- ճան առանձնաճաճությունները, ինչ- ռաճան թաճունորդությունը: Սա ճ Կո- ճունորդ ստեղծարարական ճինական- ճունորդներ եւ Նարճ ճաճանճ ե ճաճ ճաճունորդությունները ճաճ ճունական- ճինական ճաճանճանճ ճաճանական:

Մալաթիա ժողովրդական երգի ոգուց հե-
ղին չհետևանայր դեռ չի նշանակում մնալ
ժողովրդական երգի քրտնախերճում,
չուլուց դա անում էջին հայ երաժշտու-
նեան որդի ներկայացուցիչներ՝ Մ. Մխ-
մեդյան, Վահրի Դադիկյանից հորդանո-
ն, Խաճատյանից՝ Կոմիտաս-ստեղ-
ծագործողի պատմական նշանակութիւնը
հետեւ ազգայնաբան դերերով:

Ներկերը նրանումն է, որ Գոմիտասը
 քաղաքացիական շարժիկ երկերին հա-
 ղողում է կենսական նոր ու թարմ
 մեղ, տալիս նրանց ձևի կատարելու-
 ւն, դարձնում նրանցում ստեղծ -
 ած կերպարները առեւի յարգիք,

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ
ՔԻՄԻԱԿԱՆ ԱՐԴԻՒՆԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՎԵՐԵԼՔԻ ՀԱՆԱՊԱՐԶԻՆ,

տարբերակը Օրսուկեան գյուղիցան 41
տարեկան ընթացքում ձեր կերկր ժողո-
վրդական տնտեսաբնիւր հասկի է այն-
դիւրի յաջողութիւններէ, որոնք հնարա-
ւորութիւն են ստեղծել յառաջիկայ 10-15
տարեկան ընթացքում արտադրել այն-
քան սպառման առարկաներ, որոնք լիտ-
ւան կերպով կ'ապահովեն ամբողջ աշ-
խարհակոխիկն աճող պահանջմունք-
ները:

Այդ դրժումը պատիւ դեր է խաղալու
 Իմիական արդիւնաբերութիւնը, յատ-
 ապէս նրա համարական (սիմբոլիկ)
 ինքնիւր արդիւնաբերութեան բնապաւ-
 ար, որոնք ընակչութեանը կ'ապահովեն
 արձգարակ հաշտութիւն, կոչելով նե-
 ալն սպառման այլ իրերով:

Քնչպէս յայտն է, Լոժմանայ ծրարութեամբ 1965 թուին, 1958 թուի համեմատ 1965-ին, նախաձեռնու է խորհրդա-նէն երկրի աղիքաբարձրութեան համա-րաւն արտադրանքի 80 տոկոսի աճ, ընդ-հանուր զինիական աղիքաբարձրութեան արտադրանքի աճելու է զրեթէ երեք-նգամ:

Ինքնակամ արդիւնաբերութեան մէջ
տուել լայն թափ է հաղորդուել հա-
մարտային իրերին (պոլիէթիլէն, ռա-
բր, մեքիմոլ, նիթրէ, ֆոսֆոր, ներ-
ք) արտադրութեանը: Համազգայն-
իւրերին, այլ կերպ կոչուած պոլիմեր-
ներ, յատուկ են ամբարի յառուե-
լիւններ, կիպէզ ամբարիներ եւ նյու-
թերներ: Հէջջ այդ յատկութիւնն
ազդողութեան էլ առաջին հերթին
ախմատութեւն է պոլիմերների արժե-
քի եւ գրաքն անփոխարինելի դարձուե-
լարդե կեանքում:

Քրիստիոսի զարգացումը թույլ է տալիս
 լինել ստեղծել աշխարհի պոլիմեթեր,
 ինչպես իրենց զրգանքն յատկանշանքով
 ընտելացնում են քույրերն մեզ հանդի-
 րած նշանց համահունձներին (կաշի,
 ուրդ, ժառանգ, բուսական թվեր, քնա-
 նան ձյախոզ, փայտախել)։ Համադրա-
 նան նիւթերն զմտածան են արվեստագ-
 րատիկ թիւններով։ Նշանք ամբողջ են, ճշ-
 ւան, հրապարակ, ուշ են մաշում են։

Ստանձնապէս կարեւոր է այն, որ պոլի-
րայիմ նիւթերը հնարաւոր է ստանալ
սեւ ոչ դեֆիցիտային հումքից՝ ըն-
ան կապից եւ նաեւ քիմիական արդի-
ւորելութեան հեւացող կազմերից։

Յօթնամեայ ծրագրով նախատեսված բժշկության Միության մեջ ջիմիական էլեկտրի արտադրություն ավելացնել 3,8 տոկոսով, մեղրական ինդիկների համադրանք խճժերներ՝ 6,7 տոկոսով, համադրանքն ձգանժերներ՝ 3,4 տոկոսով:

Լ'սկեր վարական գիւղատնտեսութեան՝
Թնամհակում նախատնտեսած գերեկը:

պատշտօնաւ համար շնորհակերտն աւել-
լացանելու է բրախլամբն (արքայ) պարտա-
նակոյ խաղաղամ հանգիստ պարտաւա-
նիթիթի եւ փութութա-օրգանական պատ-
րաստութիւններ արտադրութիւնը Բու-
րալամբնով պարտաւանիթիթի արտա-
գործութիւն կազմակերպելու է աւելի
անախար արտաւատարմութեան եւ բը-
նական կապի հոսքային սկզբունքին
վրայ:

ն. Միտիան 1959-1965 թվերի ժողովրդական տնտեսական դարգույան իրագրում ձեռնարկորեն աճելու է նաև Ս. Հայաստանի ջերմական արդյունաբերությունը: Հստ ծրարել 1965 թվին ձեռնարկություններն ջերմական արդյունաբերության համախառն արտադրանքը, 1958 թվին համապատասխանելու է 3,4 անգամ, ըստ որում համադրական ջերմերի արտադրանք՝ 9,2 անգամ:

Եօթնամետոկի ընթացքում ընդլայնուե-
լու է վերահասուցուելու են Հայաստա-
նի քիմիական արդյունաբերության ձեռ-
նարկությունները, ինչպէս էլ կառուցուե-
լու են նոր խոշոր գործարաններ, յատ-
կապէս Համարդակա՝ ներկերի արդիւ-
նաբերության բնագլատում:

Հայկական եւ վրացականները երեւանի Մ. Մ. Կրկն գործարանը, որը Կրկնաշատկերէն է ձայնախօս եւ կտասն խօսքի տաղաչ արտադրութիւնը, կերպով չգործարանի տրտաւորութիւն, այսպէս կոչ - առաջ, Գրայարկեցիմն ձայնախօս յատակի նպատակները ծառայող սեփականութիւնը - ինտուստրիա իրենի աղբիւրները ինքնաշատկեր ձայնախօս, այսպէս օրինակ, իմ հարկեր ձայնախօս յատակի փոփոխել է արտադրութիւն մէջ: Եւս տեսակարար յորդակները մէջը արժէք յաճախ իրաւաւոր է փոփոխել արտադրութիւն մէջ, որպէս նշանակալից (կապակցալից) փոփոխութիւն: Ըստ որում յայտնի փոփոխութիւնը երկրորդ տարիք եւ տեսակարար տեսակի մէջիւն ուրուցը: Եկա -

Երան:

Նախիրը քանակապես ձգտել էր մեր
արտադրությանը և գտնել զանազան
մեթոդներ շտրկող աղբյուրներում
աղբեր և, ինչ հիմաուում է հարկախել
հրահանգներ, քան ձեզ՝ փոխախելով
անվաճվել հապարակ: Դրա պատճառ
— ուր էր կրկին տարբեր տարի և մեկ
տարի ուղղու եկամուտ: Մեր հեղին
անտեսության ձեզ՝ ոչ պակաս հարկեր
և էր խառնում նաև կառուցիկ տարան
ըլ բարե հիմաուում ունի նախախախտ
ան աղբյուրներուն ձեզ:

Ս. Մ. Կերովի պորձառանձու կազմա-
ներպետն է նաև Կիմիի Դյուրիդի խոշոր
բրտադրութիւն: Կիմիի Դյուրիդը ժամանա-
ակից ձեւերեալ Նիթերի եւ քիմիական
անոթաթիւրի եւ նախաաւարմուած կա-
նիթերից է: Քիմիական վերամշակման
դասակով դրան բաղմադրան եւ կարեւոր

Հասցեում դրանք զեղարուկառական ա-
նիկ բարձր աստիճանի: Դա անվիճելի
փաստ է: Իրօք, չէ՞ որ չի կարելի հա-
ասարութեան դեմ, առեր, «Կարոն ա»
կամ «Շիրանի ծառ» երգերի ժողովրդա-
կան եւ մշակութաւ օրինակներ միջև:

Կախարդող ստեղծարարական և մեծ-
 տաղանդ հարուստ քննադիր միջոցով և
 համառոտ մոտիվացման երգի այդ շար-
 ու շարադրանքում տարբերվում է ինչ-
 պես մեծ և զգլիկ, օրինակ՝ ժերյակա-
 նա կուս երգում դիտում է տաբեր, ուռա-
 ղերված քնիտակի քնչախաղթիմամբ
 զգրվ ընկնող երգերի մեջպատյան սպե-
 րաձերն, սակեղծողը զգայալան զպա-
 րագրախան ճարտես թովախաղթիմամբ
 լավառառալ կատարած է, մի օրեր
 զգլիկում ալ այդ նույն է թավառառա-
 թման ալ կամ այն ճարտերի օգտարող -
 մեկն է միջոցով, օրինակ՝ քանախոսեղծ-
 ալան թուր ունեղող ժուռախաղի ստեղծ-
 եղում էր երբոր զգլիկալ կատար-
 անքան տաբեր էր, տաբեր է ման-
 ասիկերի օգտարողներ, օրինակ՝ Սո-
 վա երգը ճարտարապետի որ զրուս է
 երգախաղթի մեջ մեկնախաղթի ճա-
 րտես եղանակ է, և այլն:

Ստեղծագործական անահաման պրպր-
տումներով համակրում Յոսիտաւը որեւէ
երգի մականն հարցում այս կամ այն
արտայայտչական միջոցին եւ ձեւին դի-
մէք խառօրէն կապում է տուեալ երգի

[illegible]

ИЛЧУЛЧЫС БЕРӨБ СЫМУ

(Temp. 8)

ԿԱՐԴԱՑԻՔ ՏԱՐԱԾԵՑԻՔ «ՅԱՆՎԱՐ»

Optics to Fermat

ԽԱՆԱՍՈՐԻ ՃԵՐԻ ՏԱՐԵՆԱԳՐԸ

Կը տօնեն Ներսի ձկն Լաւարեանութեան
Հ. Թ. Կ. Գեղարք Խաւարք խաւարին
Հոխարեանութեան

Հ. Թ. Կ. Գեղարքի Երբ. Խալիտին
Կիլիպի Գ Օգոստոս, ամբարք օրը

“ LES CENT CHÊNES ”
CAMPING CHEZ M. ODDO, ST-JEANNE

Առեւ իջ-Լորանս Կ. Լաւար Խալիտին
ճարարք եւ ՍԽ-ժանն շատարք դէ-
պէս ուր շնորք եւ շարքին ՍԽ-ժանն
Մանարեան օրբարք ճը ճարարք Կիլիպ
Փաւս Մաւախարք ժամար Գիլի եւ Կը ճարարք
Մաղարք Գ Յօնին, Երկրորդ օրբարք ճը
Մաղարք Գ Յօնին, Առեւձիգ զաւս Կաւ ուր
գ)Պրիմարին ուրեւ ՍԽ-ժանն Խալիտին
Կը խախարքէ ընկ. ՏԽԱՆԱ 2035ԹԵՐ

Կը նախապահէ ընկ. ՇԱՀԱՆ ՉՈՏԵԱՆ
կը լսեմաբանն
ընկ. ԳԱՐԵԳԻՆ ԳԵՈՐԳԵԱՆ
ընկ. ԱՄԱՏՈՒՐ ՔԷՕՍԷԼԵԱՆ
Գեղարուեստական նշի բաժին
ՃՈՒՆ ԳԻՐԺԻՒՄԻ ՄՈՒՏՔԻ ԱՉԱՏ Է

ԴԱՏՏԱՀԱՆԴԵՒՍ
ԷՖ-յէ-Պէն
17 Օգոստ. կիրակի առաւօտեան ժինչեւ
երկուն, սահեա ասորսան պէս պիտի կա-
սարուն դպարահանօղե թէլեֆերիէր
սէկնակէտի մատակայ իրա Եօմիւն արձա-
րանէ կից դաշտերուն վրայ:
Առաւօտուն Ս. պատարապ եւ խաղա-
օրհնութիւն, մատուցմամբ Օշին վարդա-
պետ Նիկոլանի:

Ճաշերու յոյժը, զորք զգողութեամբ ազատ
բախի, անսկիանայնն եւ ճոր վիճակը -
Հանութիւն: Հատկապէս պիտի յատկացոր
ւերիտասարդ սերունդի համար եկիւրջա-
կան արարողութիւններու. զրթոյկի մը
հարադարակութեան հաշիւէն եւ Քրանսն-
բէն

Անոնք որ իր ժողովարանն նկատալու կամ
կարգադրու զոտապաշտեան ան ձեռնարկ
կարգադրու զոտապաշտեան ան ձեռնարկ

Հիտի, եկեղեցաւն Տէկանց Միութիւն շնորհակալութեամբ օտաւայ. Գ. Արսէն Թէրզեան, Հանդուգեալ Մարտիրոս

Յոգաննէսեանի մահուան առթիւ՝ փո-
խան ծաղիկապաշկի 5000 Ֆր., ի նպաստ
լիանի Եկեղեցւոյ շինութեան:

Օգոստոս ամսուան ընթացքին

ՀՐԱՆՏ ՍԱՄՈՒԷԼԵԱՆ ԳՐԱՏԻՆԵ
51 Rue Monsieur-le-Prince, Paris (6e)

ԲԱՅ Է ՄԻԱՅՆ ԿԵՍՈՐԻ ՎԵՐՋ
ԺԱՄԸ 2 -6.30
ՓԱԿ Է ԵՐԿՈՒՆԵԱՐԻԻ

Imprimerie Spéciale
du Journal « Heratch »

բնութիւնը, տեղեւորաբաժի ծառերը կը
կենսաձր կը վերամշակուի
այդ է որ վերանորոգուի
նոր ԶԱՐԴԻՍԻԱՔՆԵՐՈՎ
Համաշխարհային Համաժողով
ԲՆԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԿՈՄԻՏԵ

THOMLAC
BASTOPOL, PARIS (4e)
(Métro : Châtelet - Halles)
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԻՒՆԸ
արդիական գոյնեղ մաշվեալ սի-
նեթ, զեղարժեքաւոր պատ-
կանքներով, արտադրուած Յուս-
թոպոլ քաղաքում։

on - Paris (12°)
leville - Paris (20°)
Pavillons-sous-Bois (S.)

uturier - Argenteuil (8.0.)
uturier, Alfortville (seine)
n (Paris (14'))

ՀԱՆՐԻ ԹՐՈՒԱՅԱ

Վերջերս Ծրանասահան Ակադեմի-
անդամ ընտրությունը Հայազգի վրկապե-
րեղուն արտադրող թրուսյա, Բլուտ Ֆ-
բեր վրկապրի աթոռին թեկնածու: Ե-
մաններու կանադին էրիտանարդ անդա-
ն, թեկնածու ամենին բարձրահասակը,
մեթր 85 հասակով:

[illegible]

Նոր Ազգայնականները ճոր քառամթի
ունի, կրթութի թէ Լառուս կարգացած
ունձանթ մնացած քառերու մթերք
Հասարած է զործածելու համար: Զար
կացուցած է օտուներէն, օտումնասի
լու համար ընտրելն մէջ Պուլիկնն
Տոստոյիւրին:

Իր Վերին զործն է ՀԱՍՐԻՆԱՅ ԿԵՄԱՆ
ՌՈՒԽՈՂ ՄԵՐ, ՎԵՐԻՔԻՏ ԳԱՐԻ ՕՐԻՐՈՒՄ
ԵԶՄՈՒԼՈՂՈՂ ԺՆՈՂՔԻՆ ԿԱՄԱՌՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ
ԵՒ ԲՈՎԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԻՆՔՐԵՂՈՒՄՆԵՐԷՆԻ: ԶԻՐ
ՄԱԿԱՆ ԲԱՅԱՐԱՅԵՐ ԼԻՅԱԼՈՒՄԱՅԻՆ ՀԱՄԱՐ
ՐԵՆԿԱՊԳՈՒԹՅՈՒՆ ՈՒՆԻ, ԿՐ ՀՆԱՄԱՐՔՐՈՒ
ՄՈՒԿԱՅԵՐ ԿԵՆՏՐՈՂ, ՈՒՄ ԱՆՈՒՄԱՅԻՆ
ԵՒ ԶՈՒՄՆԵՐ ՈՍՏԱՄԱՐՈՒՄՆԵՐ:

Հիպատիոսը դատարկությունը:
Հիպատիոսն ձեռք առավ և զորեղի
ծրնաբերքի փակ կապանն Թուռնի իր ձեռք
նկն Եփրատն և Հիւր իր մայր Յանն
Թորոնքիքին մօտ, իր առաջին և
հուշիկ Բիթան Կոստանի, իր զրկույթ
էջ պատանիան թաղաբերն ահն կորցր
իւր զոհն առարկեցին Բիթերիքին մօտ
առարկի կեցնայ մի. իր էակունի խաւ
հարթ, սուղակայ և Բիթիւր յաւանի ի
սպանի թաղիքի, ձեռնայ կ'ըլլայ առ
պատարկութիւն, իր ճնառախոս օրրոքոս,
իւր զոհունի, իր զոհունի առ կեկեղի
հերոս չեկուր Բիթանի թաղ: Դարբեր ի վր
էս առ կեկեղին որեւէ շուղոյթն իր
է: Մոտերն իր աշխարհքը Բիթիւր
էս: Դաւանաբեր ի Կոստանիքին
առաջին թաղաբերոյ ձեռն առարկա: Թ

բոցկուռ իրաւունքը ղերապահուած
բարձր կզերին: Աժէն եկեղեցի ունի,
զոմրդապահ մը, սարկաւառ մը, որո
կ'զոյննն օսոյժոստօց մը եւ լուսար
մը: Փանաղորհնուր զաւակներ ջահան
մը: Բանադորունի, աշպէս սերունդէ ա
րունդ կր փորանցնող պաշտօնը:

Ինչպե՞ս էր տեղեկացվել Փրոմադյանի հերթի, թե Ռուսաց լազը 500 լազն էր, իսկ 11 լազոտ լազանվածն է 18 լազոտ կըլար լազանվածը։ Եկեղեցականության թիվը խուճ ուներ Սիմոնը իշխան, բնիկն է։ Սիմոնը հեղձուները կը շտապուկուս գալէր որ պահն էր առաւ հեղձուներն։ Սիմոնը չուէր կոյ աշխարհաւորական պաշտօնույ լազ պարտաւոր, որ կը լազաները Սիմոնը որդւն ունէր, որովս ներկայացուցէր իր որդւն, Վառտանան կը լործեր օրընտուր հրաման էր բաշտ լիւրբն իշխանաւորական հրամանաւ, 1903ին, Վառտանը եկեղեցի հերթ ուներ 11-42-000 լազաւաւաշխարհաւոր-լազը իր օրընտան եկեղեցին 1-600-000 թաղաքականներու, Թիւն էր 3-743-000 լազաւաւաշխարհաւորներ 14 ժողովուն։

Աղսեցնական Քրտայա կը րայտոր
երկու կնիկցիներու զառանգան տալ
թիւրքաբնիկ: Օրիտորու կնիկցին կ'
մընքէ Հայաստանի մէջ յաւելու
ըրջողսլոյ րամաները երկուսն էլ ի նօրէ
յուրջուսլոյ, ի նիտելով Յովհաննէս
տառաշէնի արտայայտութեան վրա
ւնայտաւորուի իւր ոգին, որ կը թի
Հորթէս եւ զոր մեկը պիտի յիշեն Հօր
հորցէն (Ֆե: 26): Հայերէն թարգմ.
իշխներ պոյ Համարը թարգմտած
եւ մատուցածն Հայքի, որ Հորթէս կնի
կէ, տակաւ կը գտ Միխայիլը, զո
նի պիտի յիշեն մեկը Հորթէսն:

Ռուս ճեղքիցին ունի էր աղանդաւոր
ներք տալտալալարներ, որոնք Հասարակ
արարելը կըրգուռնն ճերգին ճեղքի ուղմ
կաթմանկը մալոխմններ թախտակա
սրալմինիքը կախուրգները և քաւանա
ներք մեղքող մեղախախներ, ստալի
լարգաակութեան մէջ երկնաւոր Տէրք է
րոնք մէջ մարտնալոյ յալիքներ մարտ
նալի միորմալիւննեղէր աղաւ մալու
Համար ստալին դրոթարանները անդա
մաւաւոր սմիլիկներ, ստատախոյլ աղո
թալ սմախուռներ:

Բոլոր աղանդաւորները կը հաւատան թէ կարելի է ուղղակի յարաբերութեամբ խօսել Առնուողին հետ, առանց կրօնի կ'ըմբռնութեան: Բայց հակո՞ւմ ունի անմահական զգումով ունենալու: Կը հաւատայ, որ լաւ է լինել լոյս ներքին էն, այսինքն՝ ետեւ լինել լոյս իրապարարին էն: Հեղահա՞րջով ունի թիկ, կրկնէ իր գտածոյ կատարող աղաքած մը: Գիշերելու մէջ պիտեւնայ, որ զոգուելուն, անպատեւելին, հոգեւ, կողմուքուն: Կը ողջնայ, իր սպաննել, յետոյ իր խառնադիմին՝ ռճրէր, կ'ընդունի թիկնապարտիկ արժանի է:

Բանուորները խզճ թռչակներ կը ստա-
նային, 11էն 12 ժամ աշխատանքի հա-
մար: Օրէնքներ հրատարակուած են, պե-
տական քննիչներ կը հսկեն օրէնքներու

ԿԵԱՆՔԸ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄԷՋ

ՀԱՅԱՍՏԱՆ, աստացու Լէւոնին շքանշանը
որհ. Միտիթեան մեծազոյն շքանշանը
անձնուրբ կատարուեցաւ ձեռամբ Վե-
սիլիովին, որ աստկապէս պատած էր Երե-
ւան, Երուզաղէ Զինք: Այս ատիւ կատար-
ւեցան Հանդիսութիւններ:

Գ. ՂԵՄԵՏԵԱՆ, որ երկար տարիներ զբաղությունից առզգլապատկան հակառակ տարին էր, մեռած է Երևանի մէջ՝ չէր գրկ Ղևոնդեան, զատակահար թիշկարք Երեւանի Բժշկական Լուստմանարան, միտմանական դաստիարակ զորքով՝ ման առաջնականութեան ամսադրին, ծրար է Բիշիկի 1895ին։ Աւարտած է Ռուստիկ թիշկ. Համալսարանի 1923ին։ Դրաւարտ թիշկի, աշխատած է Կովկասի Երեւանի Գրեքերէն թաղաքներուն մէջ՝ ինի ժող զանա զիտական աշխատութիւն։

[illegible]

ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ն ակտիվոր էր քաջացում է ներ-
սեր միջ: Անգամ արձանադրում են
մասնադրանքի ուսանողները, որոնք վա-
րժիթյանը կը կատարեն նուակ, մա-
ռիչ, չարժանե փարթուն է թիվայնը:
Այս ակտիվոր քրքրում էր կազմակեր-
պ Սեանդի լինի զրաշ, ուր փայտյու-
նողուժիթյանը արձանադրեցին Ս: Սա-
րյանն է: Հ: Պատշան, իսկ Սեանդի

գործադրության վրայ, թայց գործարարական իր խուսափելի օրենքները չարգել է: 26 Օգոստ. 1866թ օրենք մը գործարարական իր գաղափարները գործարարելու մաս չհասնողները չնստատու. թանուրներու չամար: 1904ին գործարարական իր հայելի, որոնք օրենքն տեղի ունեցող չունիին: Գիտելու գործարարներ խոսող ընտանիքներ թափափող ինչ գործարարող հոյակ չին. ուսում ընդարձակ ընտանիքներ մէջ ընտելի: Այլեւս զիջալի չեն, զարարալից ալ չեն, ուր զտաղալիք մը իր հող. չեն, առաջ աւարտողներն, կ'արդիւնք օրք օրին, իր հրօսելու անտուտ գալիւ. տափին մէջ: 1928 յիշին ընտելական մէջ: Երկուշուրեք միլիոն թանուրներ կ'ըլլին:

ԽՈՐՀՆ ԿԱՆԻԿԵԱՆ
(Մեղացեալ լազորում)

Գրուեալ մէկ ժամուան մէջ կարելի է 33-9
բիլիոններ, Բ․ Աֆրիկան՝ 45,5 բիլիոն –
մէկը։ Ավստրիոյ անգաղապէսը խոսեց մը։
Մենկնեցաւ Պարմա, մասնակցելու չամար
չամամուրթնեակեան ջրային քցումեն –
բուն, ուրիշ խոսք մը որ վայրէջ ջրա-
տակարարին մարդասիրայեղութեան մէջ՝
նեցաւ Խրիմ, մասնակցելու չամար Ա-
նուշապի մէջ կատարուելիք քցումեն –
բուն։

Ջրային ալպիի մարզախաղեր կը կատարուին նաեւ Շրազդանի եւ Էջմիածնի լճին մէջ:

ՔԱՆԻԱԿԱՆՈՒՄ Յովիթի Մարգարանի, ղեկավար երեսնամյա էր լայն թի խառնվել այն կիսամյակներով որոն պատ-
րաստված է այս յիբերի խառնվելով, —
Մ. Խորհրդակ, Մ. Խառնվելով, Մ.
Ստեղծարար, Բաժնի, Յ. Պարունակ,
Դ. Դիմերակ: Պարունակված է նաև
Պարունակի որմնաշարեր: Ունի խառնվել
պայույզ էր ամսվա խառնվել ղեկավար, —
բարդ է ղեկավար տեղանակ էր: Ունի
որմնաշար անակ էր ղեկավար, որմն-
աշար էր պարունակվել ղեկավար, —
զեկվելով էր խառնվել: Իր ղեկավար որմն-
աշար էր ամսվա խառնվել էր, որմնաշար-
ն էր ղեկավար խառնվել էր ղեկավար
ն էր, — խառնվել պարունակ, նաև, ղեկ-
ավար էր անակ էր: Մարմար ղեկ-
ավար էր անակ էր: ղեկավար էր, որմն-
աշար էր անակ էր: ղեկավար էր, ղեկ-
ավար էր: ղեկավար էր: ղեկավար էր
անակ էր, ղեկավար, ղեկավար էր
էր, որմնաշար, ղեկավար էր անակ էր
էր:

ՀԱՅԱԿԱՐՈՆԱԿԱՆ դասախոսութիւններու շարք մը ունակ է Ս. Դաւթեան, Սպիտակ թաղաւոր մէջ, ներկայացնելով գիտնական մեծերու, հասաւորաբերելու եւ նման նախապաշարուններու գիտական զիջումները: Իսկ Ս. Մարգարեան խոստով է գորբիտառութեան թեան մեծերը եւ իրա դասախոսը պահել է իւր թիւերը նիւթին շարք:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ առաջարկ պատրաստելու համար խորհրդակցություններ են կատարում Եւրոպայի Գիտությունների Ազգային ակադեմիայի մեջ, առաջարկ պիտի ներկայացնեն Հայաստանի աշխարհագրության խոշորագույն շրջանակներին և մեծ օրերի, ցույց տալով բնութիւնը, պատմութիւնը, մշակույթը, տնտեսական հարստութիւնը։ Առաջարկ քիչ օրիակ տեսնել 1961ին։

«ՊԱՐՏՆԵՆ ԵՒ ՀԱՅԵՐԵՆ», այս խորագրով պիտի մեր հրատարակեց Ռաշիկ Դալանյան, — ուր ցույց էր արտել անդրեանք տեն թանտանոցին կապու հայ մշակույթի երկխալապաշարին հետևել հետ: Կր բաղանդ — զգալի բազմաթիւ եկարներ: Կր բաղանդայ (180) էջի, տպուած է տասը հազար օրի —

ԱՐԻՍՈՍ ՈՍԿԱՆՔԱՆԻ կիսամյակին բա-
ցումը կատարելու համար, Յուլիս 20-ին
Երևանի քաղաքային պանթեոնը, հայ
երեմի մեծ վարպետին, չբրիմին մոտ հա-
ւաքումը է ին դերասաններ, խոտերու-
նանք, սրտանք, սկանդալներ, առ-

ԵՐԳԱՀԱՆ

ԿՈՄԻՏԱՍ ԳԱՐԴԱՊԵՏԸ

երկ կայանքները սերեւանքն կը
հետքեր ունէն ինչ կըզք ընդունուի
այստիկ հետախուզական խումբ
հայրենի ժամանակն արգելադրու
գին է: Այնպիսի քաղաքապետութե
նէ քաղաքապետը իրենքէ իրա
կերէր ստանալն ստերը: Ա՛յ, ո՛ր Հայ
հայր մտադրազէ քաղաքացի դուռն
թիւնովուն ու արտաքայանի, ստերն
բար, աշխատանքի հինն շնոր ձեր Հ
րայնքնը: (Ժողովակի հրաչար, «Հայ
հայր», ընդհարանորէ երգար եայն
կարգը է չիտիկ երբեմն խմբակը,
նորն կատակովն ուրբի արտաքայն
Բնիկները չարազը քաղաքապետ խաղեր
ու արտերկրներն ինն (Էմմն ու չիտ
նեղորէ իմն, «Իմա զիմա եայնք), ըն
նի՛ խորը է, ինչպէս Ստանոկ Արեւոր
է արտաքայնում, արագաբազ մէն
նա՛նկ արգելու, զարիկի ճոզիմն կո
նիկն ու արտնոյնիմն արտաքայն
նոյնն, ընդհարանորէ (Էմմն) չիտիկ, ըն
նոյնն, ընդհարան հայնք) հայրն, մի
նա՛նկն - չարանքն (Ժողովակ զոյգը
Հայաւանտներ արտ լուսն, մայրա՛նկն
Հայքսն իմ զիմա՛ն եայնք), ուրբի
նի (երկինքն իմն, ընդհարան) հայ զոյգ

Դարձնական լաճն շոռնչ ունեցող «Մական»
Գիրգաշյի հետ։

Մայրախոյ զալոտուն են Կոմիտասի բո-
րեղծաստեղծութիւնները եւ ժիւան առ-

[illegible]

Վոժմատար ստեղծագործությունները
չափերի վրա առատակալությունը հե-
տևանք է նրա ան ստեղծագործական
օտեմամբ, որի համաձայն նա լիցրավ
ան եւ կառուցողական բնական
աստիճանների կտրվող, չափ, նե-
րայնացված, ձայնի էլեկտր, դար-
պասն սկզբունք, երկր ընդունող օգ-
տագործում է որպես բ. ամբողջություն
ընդհանուր էլեկտրի էություն ու լիարժեք
բնականորեն ապահովող արտադրյալ
ան բնորոշների բ. ամբողջ համակարգ

Երաժշտական արտայայտչական միջոցների կողմից կոմպոզիտորն չափազանց շարժողականորեն նշանակալիքներ ունի եւ անհատականացնում է խոսքը, երգի բնույթը, ամեն որ նրանով էլ եւ պայմանավորված ոչ խալիք երգի բնիկացան էւ սեռային տարբերությունները, այլն յաճախ նրա արտայայտչական լեզուն էւ խոսակցական ուժը։

եւ երբի ալ յատկանշները:
 Կոմիտայի կենտրոնականից յայտնի է
 ր Վերդանի հեմարան քնդուծուելիս
 նա չափիչն չլիտէր: Սակայն միամտա-
 նայ յայտնի է, որ այդ րացը նա չուտի
 յայլմիտարում է: Եւ այն էլ այնչեմի
 չմիտարուի ճանաբը, որ յետագայում գը-
 րում է իր ԲՅանարկութենը՝ գիրքը
 (հրատարակում 1939 թ.): Եւ Սամուհ
 Արեւիկայի հետ միասին կապում ու հրա-
 տարակում իրենց քանդակարական Լեռն-

[illegible]

Անդրանիկը, ինչն իրենից բխող
մեր գիւղական կեանքի՝ աշխատանքի,
ուրախութեան, սիրոյ և բնութեան բազմ-
մանուազն է, որ դարձնում է կոմիտասի
երազանդիւր երգը մի ենթնուրույն ևս ևս մե-

մեր, մի ինքնատիպ բնանկար է հիաց-
մունք պատճառում թէ՛ մեզ, թէ օտար-
ներին շուրջ 30 տարիներ ընթացքում,
— գրում է Սպիրիդոն Մեխիբեան:
Այն սրա մեջ է մեր Կոմիտասի մեծու-
թիւնը:

Կոմիտասի բաղաձայնութիւնը եր աբ-
սալախալութիւնը զտաւ լաւաւիտան նշա-
նաբանէ խմբակներում, որի քնակա -
նաւում նա բազմաթիւ մեծ վարպետ է :
Յեւեւը նրա խմբակներին զփայ երգչը,
Էւ յօն, լուսնային տանը, Վերա-
յորդի երգչը և ալ երգիւր, որոնք Կո-
միտասին զարգարեցին սմանալովնաւ
սխալութեամբով :

Ինքնագրված է Պոլիստաք հասել էր զա-
մանալիս ինչ պարտերով (զրպանով և
նապակի անդւո՛ր կատարելով) Հնդկանկէ
1906 թուականի Փարսիքի մէջ։
Այդ մեկը տեսակէր չէր կոչուի, ոճանկի
կարծախախտութիւններէն տեսակէր
տեսանէր յայտերէ՛ր՝ Երեւանի, Շուշու,
Երզրանի, Վաղարշապատի շուրջը ու
նաև զայրանի և զորթիայի կամուրջն
Հասն հուս կաղաւթ զաշուածքային
զարկերէ միկնելով ժամանակ աքէ և
արժանով իրենց նքրութեամբ, զգա-
նալիքներ ներքին զարմանութեամբ և
աւարձեմաւ ու զարմանա տարմազութիւն -
էրէր քաղաքանութեամբ։

ՄԱՐԳԱՐԻՏ ԲՐՈՒՏԵԱՆ

ՀԱՆՐԻ ԹՐՈՒԱՅԱ

ԵՒ «ԿԵԱՆՔԸ ՌՈՒՄԻՈՅ ՄԷՋ»

(Բ. Եւ վերջին մասս)

Բանուորներու շարժումին հետեւ
1 Յունիս 1882ին իր հրադարձութե
մբ, որով աշխարհում 12 տարեկանէն
կողմ տղոց կ'աւելցանք եւ կ'արդէ
նահւ պատանիներու եւ կ'ենեւոր զիշ
յին աշխատանքը: 2 Յունիս 1897ի օ
գոստիս՝ աշխատանքի տեւողութիւնը պ
բլլար 14 1/2 տօմ:

ԺԲ. զարհն սկսած՝ աշխատանքային
միություններ կաշին մուտքով մէջ: Մ
նորն արհեստին հետեւողներ կը մաս
նին եւ կը կարգէին հասանցործակց-
հերութիւն մը, իրերօղնութեան
մը, որ հասանցարար պատասխանատու
խբարքանչիւր անդամին զործերուն
մասը:

Պատվոյն պաշտօնակները դասակարգելու եւ նշելու համար կարգով, որոնք զինուորապետներն էին: Արեւմտեան մարտի շնորհիվ պատանդները եւ հրապարակապետները բարձրացան՝ հասնելով զինուորական Գլխավոր պաշտօնի աստիճաններին: Նրանք իրենց աստիճաններին չէին միջարկում, որովհետեւ իրենց համար իրենց իրաւունքները չէին սահմանափակում: Երբ իրենց աստիճանները չէին բարձրացնում, իրենց աստիճանները չէին բարձրացնում: Երբ իրենց աստիճանները չէին բարձրացնում, իրենց աստիճանները չէին բարձրացնում:

Թուսիոյ մէջ առնուաքան երկու հաս-
քէխաններ կային: Կովկասի գրաւու-
նէօք, ռուս կառավարութիւնը կը ճան-
նայ տեղական աղետակներէն խաղ-
եկերը: Լրտուս-Պոլիէոյի համաձայն ու-
սաղեւնիներէն մօտ 2 միլիոնի հա-
տակներ ունէր:

Արհեստագործներ, առևտրականներ ու թևան մը անձառն կ'արձանագրուէին Մեծաբանի վաճառող առևտրակէ'րթածանաղբուրէ իր զասակարգի' միջինն մէջ՝ վճարելով Համապատասխանութի' պետութեան, ամսական աշխատանքներուն Փոքրաբանի վաստակի աշխատաշատախանն տուրք մը ճարելու իր պետութեան եւ իր զասակարգի' միջինն:

Կանոններին խուսափելու մեթոդն
ապացուցանալին պաշխիշ տալ, այն ա
ռանձին դարձ կ'դիտարանար:

Մտադրվող ծնձր աղբիջիկում էր Նիբե
Ա.-ի օրով: Անտրոի պարագաները կ'ը
մանան, 12 Յունիս 1900ին Հրովարտակ
19 Փետր. 1861ին, Այլեքսանդր Բ. ջ
կ'ընդունվի մոտիկներում աղաքանի
կ'ընդունվի մոտիկներում աղաքանի

առերևութենէ, քայց երկու տարի աւել
դատարօրէ պիտի վճարէին մարդ զի
30 բուպլի, կին գլուխ՝ 10 բուպլի: Երբ
տարի վեր ազատ պիտի ըլլար մուծիկ
Մամիկը կը հաստատար քէ մշակած հող
ները ինքն է, այժմ հող չէր տրամար
կը մնար ծառայ:

[illegible]

Իմիս ես լայն ճանապարհով եմ
 քայլում ձեր ել. չափը ձերն է լիպան
 իմ ճանապարհը, աստիճանները եմ մտնում
 ձերն չոր համառությունով ետք
 Այսպես բազմաթիվ շնորհակցելե ձառ
 քան ձեր հաղթելիք նրե աստիճան
 հաշվառելիք նրե շարժանքով, Այ
 հաշվառելիքները բազմաթիվ ասպան
 թանք պատճառ էլ կըլլա. Ձեր սրտից ձեր
 Երեսուրդակի ծառայող թանկ երկրորդ, Չա
 փըր խոտորակները երեսուրդակները արդե
 իմ առաջն շարժանք: Ձեր երեսուրդակը
 ինչպես պատճառ զինուորական ծառայու
 չեմ, հինք եր ինչպես լայնք եր բացա
 քան ձեր թանկ ռեզուս զանգվածներ, արե
 իմ բարձր կաշվառում ե չափերն է

Գիտաշինները յափառանալու թափա
աշարժիկներ են, հետոտուն կը մենին
դիպեցին զգալ զապաշինները կամ տարբեր
դիպեցին՝ զորք գտնուել չամար, ուր
տարբերութեան չամար։ Կենսաբան
մեծան մը չամարան, տարին վեց միլիոն
դիպաշիններ կը լինին իրենց տունները
1895ին 55-6000 աշխատաշիններ կը մենին
կենտրոն կարտաշինութեան շրջանին
չամարդու թեման տեղադրութիւն կը ներ
աշխատեցին տուններու եւ կէս միլիոն աշ
խատանք օր։

Վեհանքեր Ռուսիոյ մէջն ոչ պատմական
որո՞ք մըն է, ոչ օստումնասիրական: Կեն-
սալի ընկերարանական րացատրութիւ-
կայ: Յայտն է թանուորենբոյ կազմ-
երայութիւնը, կը յիշուին գործադուլնե-
ր, մոռցնուած են զիւղացիական բմբոս-
ութիւնները:

Բանուորական շարժում, գիւղացիական
մրուստութիւն պիտի պատրաստեն ռուս
կապիտալիստները: Բանուորը կը հաւա
քայ, թէ պիտաւած պորժայանին տէր

ՇԱՐԺԱՆԿԱՐ

“ ՆՈՐ ՀՈՄԱՆՔԸ ”

Անտեի մը Է վեր որոշ յեղաշրջում
 Էր հատարածն Փրանս. շարժումն
 ապարդիւնն մէջ: Ընդունին զարհուր
 ներու. Հեռանանք այս երևոյթը,
 Բախտորոշ ապշեցնող թիւեր ունեցն
 րաւէններու. հանարեմ մէջ: Կնարէ զի
 չաւ թէ որք՝ էր պարտինք վերոյիշե
 լի փոխույթններն. Է ինչպիսի ծնու
 աւուս աշն շարժումն, որ երկարոր
 պաշարէ մը հետք չապթական ելաւ՝
 զորհուրէններն պարտաբերելով խռոշով
 դարձով:

Դժպոհանեցաւ յառաւ և ինն :

[illegible]

Երբառասարդական այս ընդլիզեցուցի
արձակողականներուն դէմ լուռ մնա
նքներու փաղանգը: Աւելին՝ հիններ ծի
րաղեցան և գերախայական նախանձ
կատեցին անոնց յորջորջումները:

Հինբու այս արգասատական մար
ունեք աւել լարեց երիտասարդներու
իդերը կր զանաւաններ չնտղեց
ունդոց իր զանայնքն բուր անոց չան
էպ, որոնց չէին բաժնի իրենց անաս
կաններ մապաւններու մարդին չէ
տին մը եկաւ որ այս ստացեց զյաւ
ներ բոցն ի բաց յայտարարեցին ոյ
ներկայիս զորոշող բուր բնմարդները

յիսկ դիպագրին համոզուած է, որ մե-
կաւած հողը իբր տեխնիկականութիւնն է: Հա-
մակարգող քանոնը ու դիւրեւանը, եր-
եմէն կիսափայտներն, ապտու թխիւք պիտո-
ւայ վաշիթ բնագոյններուն, պիտի քաղզի-
ւախէ, քանիչ որ տիրապետող համայն պոր-
տաբերին եւ հողին, պիտի հաստատու-
նան ուրաւ-դիւրեւագրական տիրապետու-
թիւնը: Եւ անկախ շուտով յուսալիս

ԵՈՐԻՆ ԳԱՐԻԿԵԼԸ

կը ուղղաննէ Ֆրանսա, Հարթանդարի ար-
ու կառուր. ժամանակը հասած է որ անոնք
հրաժարին այդ առաջարկէն ։ Սակաւա-
թի ընծայիւրներ դուրս կը մտային այս
Հատ խիղիս առարկայի թիւններէն . ժան
Ռեյնիսարն է ջանի մը երկուստապ ընծա-
յիւրներն՝ Վասնի, Սեմիս և Կաւան :

Ինտերնոս պարտադիրաբար ընդունով, նախ այս քննադատության առթիվ ունեւ ինչպէս ընկալող զգացումներ և ժողովածները արտադրելու, իրենց կապերն: Առնուցիկ ասելով, Քոստ Յուպուր, արդէն երկու ժողովածը դարձրեւ: Է՛լ չա՛յ ՍԷ՛րժ Է՛լ Քալօյ՛ցն: Այս երկուսն ալ մեն յայտաշարինք իստեղծ և ժամուկ շատ զանաւարտներ գտնելով արտադրական: Ինտելիկտալ Է՛րները կը արտաէին այս ժողովածներնա՝ ձախողման, շայն ի դերն: Եւս: Իրենց պատաս՜ը: Գալով Ինտելիտալը յարգողները, խմբակը, խմբակաւոր յարգողներով ուկուկեց Տուարիկ ժողովածները, որոնք կապաշարաբանին թաւաւ քննադատները կիւտն, ի պատճառնէ՛ շարին, գրեւ զորժն տնդին:

Կարևոր պեղել կայմ մյն այլ մասան -
նշելիք ին Շուրջորթ ժապաղեններու գր -
պարանքին... ասոնց զինքը: Վր այ Սեր
ժըբ արածել ին 38 միլիոն մեթրն, իսկ
Վե Բուզլեզին ին 35 միլիոն մեթրն: Ինք ին
կատի անունը միջե այլ արարողորած
մապաղեններու միջին զինքը (120 միլիոն)
կարելի է երեսնաչիք թէ կ'էն ճանդորդ
իրեստապարանքին կուտը: Դններն երե -
սին տուտա իրենց ղեկորով կրկնակի յա -
նդորդեցին: Կայ արարողան այն մյն ին
մասանարարան ևճանան ինեպարենի -
նին օրոնց իրաքանդիքը և պարենի
պարարանքը ին 300 միլիոնից այլան
չէր արժիք: Իկյ միլիոնիցը պեղե և
մապաղենի այլ արարողանի վրայ ևճ
մարդիկ, օր կարելի է յալ պեղ զարա -
դորդ շատ ասուի ճանտալ պիտաններոյ

Շապորոյի յաղթանակէն անմիջապէս ետք ահա սուրբ ժր: Այս անդամ Երանսուռա Թրբւֆոյի կողմէն որ նոյն թմրակիրն էր պատուական:

Իր Ա. Ժապաղենը և էջ զաթրբաան թու ջ
տոտաշուն ապտտոնի մր պն իրա երկչնե-
տն երեհն, քանի որ աթթանապո ֆրանս-
աարաանյալը յեկիպայցեհուն՝ Բանն
փաաաաաանն. եւ իբր այդ զաաաաան մր-
աաաաաանիքի զաաաաաաաանը, Ի մէջ ալլոց
սանկը որ Բրիթնիայի Ժապաղենը լաաա ա-
ւելի բարձր է քան Շաաաաաաանի, եւ թէ
աաաաաաան յաաաա այդ զարձր տոաան պի-
տի մնալ:

ի տան այս ակնբախ յաղոցութիւննն —
տուն, շէնքերը՝ չէին կրնար իրենց ան-
տարբերութեան մէջ մնալ, գոյտալով ժեմ-
բ. Այս երեւոյթաբաններ, իրենց իրեն-
ցի դասուելու փայտ էին: Հակադրելու հա-
մար այս շնոր հասանքին չափը կ'ըստ
թոյմուկին Հիններ, իրենց լուրին, ալ —
սակ հոսկայաբաժնոցական եւ հրապա-
սան նշանակիչ րոյտ այս քաղաքին քա-

ԵՐԳԱՀԱՆ

ԿՈՄԻՏԱՍ ԿԱՐԴԱՊԵՏԸ

Այսօրեղ կանանց նազանքով ու հեղթեամբ լի պարերի կողքին՝ «Շրանիկ բնուարի», «Վարալի», «Շուշիկի», կարելի է լսել տղամարդկանց կոբ ալեւ ու առաջը, կամ զիւցազնական հրոսական ընդթիւ Շորորը:

[illegible]

Պատարագը կոմիտասի տնտեսային գն
ձեռքի է: Երա 39 համարներից միայն
առջին վեցն է համարել կոմիտասը վեր
հանանալէն աւարտած: Մնացած 3
տեւադրերէն համաձայն եւ իր յիշողը

հրաժեշտ վարկածներէն է նրա ուղիքի եղանակը՝ Ասորեստանի Գառմատաղ պահպանական ծովափուս վարչարարի մէջ օրինակ։ Եւ նա ինքնապէս իր լրջագին կերպիւ ապագին է մտնում իր Գառմատաղ հեղինակութիւնով թուրքական ու հայկական լեռներէ մինչեւ արաբական լեռներ, որտեղ իր անհատական փորձով ու ինքնուրուշ խելովքով իր նշանակալից օգնութեամբ իր քաղաքական գործունէութեամբ կը ծառայէ իր հայրենի երկրին։

Հետ պատմական տեղեկություններ կտրվեցին ունեցել է նաև որոշ զինված հետապնդան մտայնացումները: Այսպես մտադիր է եղել զբոսն օգիտորեն ցուցանելն թուամանանի Անուշին, բ որովստ ալը ուղղութիւնար նա որոշ աշխատանքներ ժամանակին կատարել է. զբամառին են վկայումս Անուշից մնացածի ցանկ հետաուածները: Գովախարար մտադիր է եղել արեւուն նախ. ակաւում

պատմական օժիւրան, խուրհուրած մեն-
շնորհաբար զօրական Վարդան Մամիկոնե-
նի սիրարարողութիւններին, ըլլած
մտեր զիպաշտական-հերոսական օժի-
րան եւ զպաշտամարտութեան դրանե-
կատակերգական օժիւրան (բառ Յակ-
Գարուստեան)։ Վերջինին մասին ոչ
չնշտուածքն ու տաղերգութիւններն
զոյնում են Հայաստանի Գիտութիւնե-
կական Գործարարական պաշտօնի կոմիտեան
զիստամբ։

Դժբախտաբար Կոմիտասի կենանքի մեծագույն զիպոտածը խանութից նրա իրավանջանքները էր Հաննաբերգ ժողովրդացուհիներ, եւ նա էր հետ չհերքեման տուր կախարհական հնչիւնները ծի ալ խաբէ, Թերեւս զրկելով հայ երաժշտութեան պատմութեանը օգնելային սեկիոնդներով եւ հարստանալու հնարաւորութիւնից:

Ծայրին է, որ մեծանուն կոմիտաս
այդ զգուշ, նհար ու զալուկ արտա-
բերի տե՛ր մարզը, աշխատանքներն
ու մեծազորն լատաստմանն մարմն
ցու՛մ հանգիստացող այդ ցայտուն անհ-
տականաբեկերն ամենաբազմ կողմ-
եր ձգվեն հասարակական թվի-
թյուրապես բարբառա կառավարման
կողմահիշված ժողովրդ ու արհես-
տարարիկը: Վարձանունն նա 1935 թու-
կանի Հոկտեմբեր 22ին Փարիզի հոգեբ-

անդամութեանց Հայաստան եւ իր Հան
դիսար դասաւ Հայ ժողովուրդի Համա
այնպիսի շուիրական անուններէ կողքէ
ինչպիսիք եւ Խաչակեանն ու Շիրման
դուշէն, Արեւեանն ու Յովհաննէս Յոյ
Հաննիսեանք եւ այլք :

Յովհաննէս Թումանեանը իր «Թմկա
րկրիդ առումը» բանաստեղծութիւնը սկը
սում եւ վերջացնում է աշխարհի անցա
ւոր լինելու մասին փոխառաբանական մը
տարումներով եւ լանկում հնետեաւել եր
անկապութեան.

Գործն էլ անմահ, լավ իմացե՛ք,
Որ խօսում ե՛ղ Գարե՛ղ Գար.
Երեկ նրան, որ իր գործով
Կ'ապրի ամփեթք, անդադար:
Անձան է մեծ կոմիտասը, այս սողեր
Հեղինակի նման: Այսօր, աշխարհի բո-
լոր ծաղիկները ամեն ինչ կ'աշխարհ-

որ ծայրագույն, յանձնի Կոմիտաս քառ
եակի, Գոհար Գապարեանի, Զարուհ
Դովոյանեանի, արտասահմանեան բազ
մաթիւ տաղանդաւոր Հայ երգչի՝ Երբի
Երզանցի Կոմիտաս վարդապետի երգե
լարժանանում էն ժառաւորդի ոգնեւոր

ՄԱՐԳԱՐԻՏ ԲՐՈՒՏԵԱՆ
Երեւանի Կոմիտաս
բաժշտամեղի դասաւորու

(10 by 4 by 9)

ՈՒՌԱ ԵՒ ԱՄԵՐԻԿԱՆ
ԳԻՏԱԿԱՆ ԱՐՑԱԳՈՒԹԻՒՆԸ

Ամերիկացին այժմ սկսած է ինքնուրույն շարժումներ արել։ Այդպես վաղուց չէ թէ ինչ ճաշարարի է՛լ շաղարկելու է։ Եւ նա և թիւերն ճշգրիտ կ'ստանա - կարգ երեւոյթն որ կ'ընայ ճարձ արտա- ւանքներն ունենայ մեր մասնագէտներին ճանար։

Նախ և առաջ կան խորհրդային հրա- թիւները, որոնք իրենց մէջ կրնային պար- տախելի հզօտութեց մը, մինչ անդին՝ ամերիկան հրթիռները յաճախ դուռնա- րութեանց կը բախեն հնձերակներն մը մարտիկներ կրկու ճամար։

Սակայն Ամերիկացիներ Նիւ Եորքի խորհրդային ցուցահանդէսին մէջ տեսնու- յալարարները՝ առանց ծորակի և խաւ- նի, և զգեստները՝ զորք Մոսկովայի զիւ- ղայի մը պիտի չյօտարը զգեստը նոյն իսկ կը շնորհին ցուցահան արարողութեան ճամար։ Այս ցուցահանդէսին անոնք զորք կ'ստանար պաշտօնական, չա- կապի թաւորը։ Մէջ անոնցմէ ևս արեւմտեան և արեւելեան զորքերու արտադրութիւններն որոնք կը ցուցադրեն։ Ուրիշներէն Մոսկովայի մէջ ձեռք բերուած թէլեկան վերջին յառաջդիմութիւնները։

Գտնի մը շարաթ առաջ, ամերիկացի մարդիկներն յեկանափոխ մէջ յայտնի- ցին խորհրդային մարդիկները, սակայն միջոցմէն ետք ամերիկացի մարդիկը չիղ- ցաւ զգույն անհարգելի հէջ մը. « Այս Ռուսներ այժմ»-ն ստուգն արտադրութիւն կը արեւին, որ քաւի մը սարսի կեց պի- տի կրեան հանելի մեղք... »։

Եւ չիմա, ճիւղ Եորք Թալիքն է որ անպատիւի հէջ մը կ'արաւել, այս ան- ղամ զիստական մարդին անշուքեմար։

տակի բոսի հոս երեսուն տարի առաջ ուսեցնողներուն մէջ, այսինքն՝ կըր- թիւն այ կրեւտապոլ չէին։ Այր, այս ցորդներուն եւ չիմապատիւ նորերուն զոր- ճանին թաղապատներէն այս եղբայր - ցուցական կը յանդի, որ չիմապատի սիրող- նական զորքերը անկի հասուն են պար- տաւոր տեսակներով քան նորերունը։ Նոյն այս պարտաւոր ոչինչ կը փոխ իրարայ իրակականներէն։ Հինգերորդ զէժ կ'ստան ասարկութիւնը մը, որ կայանա- յով կրկն անդաւոր տակնայնորութեանց ոչ մէկ կանչ կը կատարեն նոր և արժե- քաւոր զորքեր առաւ։

Կորսի է՛լ չարախաւս կրեւտապոլ - Ներսէս տարան յաշտելիքներուն կը - թալ, այսպէս զիմապատի կարծիք մը յայտ- նուցն ճամար։ Ռուսներու թեմաքիներու տարժեքն մասին՝ պիտի չըսէ իրենց յայտնողարար տալիք գործընդուն։

ԱՐԼԸՔ ՓԱՓԱՅՆՆԸ

Նիւ Եորքի միջնադարյն արաթիւքը, հա- րցումներ ուզողն է իրենց ամերիկացի զիստաններու և մասնագէտներու, որոնք վերջերս զայնք չէին խորհրդային կը - կրկնները, անանկն ճամար տեղադր իրա- թի՛ իրենց խորհրդային պաշտանակցեցե- րը կ'ընէ աշխատանք կատարած են իրենց մասնագէտութեանց մէջ։

Այս հարցումներուն արտաք պատաս - լաւանքը կը հասնի իսկ եղբայրները - թեմաք թէ՛ ինչպիսի զիստութեան տիպիւն և մարդկան տարբերակներուն մէջ Ռու- սներ պիտան են կամայ կամայ ճամարի Սմերիկացիներուն։ Եւ ամէն տեղ, որ Ռուսներ իրենց թաղապատ կարելու - թիւնները կը գործ են դրած, այսինքն կո- տարած են հակա՛ ճիւղ մը, հիւսիսական զիմաքու և կամ հիւսիսները և ամերի- կականները յորդիքները պատասխան - թեմաք առին, ճամարած են Սմերիկա- ցիներուն և կ'ամ յառաջանկիւնութեան մին ալ արաւախան։

Գիմաքանութեան մէջ Ռուսներուն թա- ւած ճիւղը կը արդիւնք տարէ և եւ աշա- րք մեկնեցել նիւթերու արտադրութիւնը կը առաւելայն յախախչելի է հասած։ Արաւանակ կ'նշատանք և խորհրդային Մոսկովայի թեմաքներուն հիւսիսեանց մարդիկ մէջ ձեռք բերած են այնպիսի առ- յաւախութիւն մը, որ նիւթային ամերիկ- անց ճամարապաններու մէջ կը գործառ- ունէր այլ զիստութիւն ուսուցանող առ- ասկան և լեւնական զառադրելու։

Անդաւաղ նուանելու ճամար Ռուս - րուն թաղան ճիւղերը յաւանք են, սկսած տալիքն Վիտիմիքիցն մինչեւ ճիւղերէն Մարքսիւն։

Ամերիկացի մասնագէտ մը՝ ճոն Թաւանեմ, անգամ ամերիկեան ճոճա- ւոյն պատարարութեան հնազօտութեանց աշխատանքները, որ անցալ տարի Մոս- կովայի կը գտնուէր, կը հաստատ թէ Ռու- սներ այս մարդիկ մէջ տաղանաւոր առ- լակի ետանք ու ճիւղ կը սպասեն, քան Ամերիկացիները։

Ճոն Թաւանեմն այժմ առին յայտարա- րած է հետեւեալը։

Անցեալ տարի, երկրորդայնական միջնադարյին արտադրութեանց մէջ, մեր կատարած պրոպագանդանքը անկի կատար- անք կէն ճառ Ռուսներուն։ Մէկ տարիէն, սակայն, մենք ճամար պիտի ըլլանք, և ամէն ետք, մէկ իրերը փոփոխութիւն կը չիմեն, Ռուսներ առաւին զգին վրայ պիտի դառնան։

Թիլ ընդհանրաւ ասումք, Ամերիկայի- անք կը գտնեն թէ, թաղապատներ իրենց երկրին Ռուսացաւոր թէլեկան զորք - թիւնը ստատապա մակարդակի վրայ կը գտնուի, թաղապատի երեւոյթները ստեղծ- ասարկել են — Զիլ խմբքը, որ թոյլ է, տալ մեկն անհատի որեւէ միջոցով իմանալով, ստանդ մասնագէտներ ճոն - Երեսն մասին։ Այս աշխատանքները, որ- քան ճամարներէն ձեռնարկուած է և որոնք պիտի լրանան 1961-1975 թուակն- կանին, յառաջացած են զանդուանային

նուէն պատուութեան պէս քան մը կը տեսնեն հոգ։ Թէլեկան անոր ապալով հանրին ճամարներէն թերեւէ չէր միւր։ Հարուստ մարդիկ, վերինին հա- րեւ. հայտնելին, Մոսկովայի, ճամարին պայտշիլ, կերտիւտար առաւ, աշխատա- թիւնը թիւնը. ապաւանելի մը ճամար ասով անկի ցտեղակ մեկ չէր կրնար ըլլալ։

— Անթիլ, Ուրլլ, զանաւած տուն է, կ'ընքը Հաճի Տիմիկ։ Այնպէս որ ճարտար պիտի մը կը մե- աստիք կը աշխիւններէ մէկը զիմիկ Տիմ- րանու, չիմաք ուր։ Վերջապէս որոշու- ածն էրն և ճամարայ առաւ, զիմ արեւած, զիմարան մութին մէջ կ'ստե- րելու կենքը Գաշչէնիկին ինչոցիցը, մութիւնները թերեւ չիմը, կը, ճիւղ կը արդարաւ կը մարդը։

Տիմարանին չիմա այս մութին զիմիկ յայտարարութեան, մասնագէտ իմա- քը թերեւ, թաղապատ կը ճամ - քը կը կ'ստեղծեն ճամար։ Ուրիշը պիտի - թէ կը իմարիկ մոտեցանք վրայ, որ աշ- րուս որոշած զիմին ունիկ զուգարանի մէջ, անպիտ կը տարածուի, կանոնա- արարեալ չափող ապուր ու մոյլ կրկան կը պէս։ Միմիւն այլ տարբեր ճամար չէր տեսնի մոլոր ու այս պատու, զի- ւնը անաթի խորքը նաւակին մէջ անգա- րուած, կը պարկի տղալն թոյլերը, այլ կայադր տարածութեան վրայ տան- ւուն կը ցրտուին ու անոր վրայ պատ- մուած անաւոր պատմութիւններուն չէր հաստատը։ Իմար հանգեմը՝ Հարիս առ- անք ունեցել կն լողեկապը մտնել և խոյնի կայադրանքն արժեքին ու թոյն ու իւրեն զատուելով իր արշաւ մը՝ մը կ'ստեղծէ, անպիտ, անպաւոր, մամուրի միջոց մը, ճիւղերով մոլորեցել մայկն ու անցնէ՝ ստեղծով մոլոր մայկնայնայն չիմարն։ ճիւղն ու միմիւն ճիւղէն՝ այլ տակի կը կենանք ու Տիմարանին կը կործեր որ յոյնութեան անակն. ճամար քը անակն. անսեր կը ձգեն յոյնեկար, ռմանք նոր կը մտնեն և անիմարան ճամար կ'իմանին. իմարանան խոյա - ցուած կը անկը զիմիկ Գաշիւն և կը յի- յիլ իմարանին հանգեմըն Նալարու-Փա- յալ, Գաշիւր, Բերանք մը Հաճի Տիմիկ մաստիկ իրենց ցուցող հնուէն և ա - ճիւղի Գաշիւրով իրենց զալիք անկը, մացար փոյցեցներով, զիմարան անուրով չիմուած զալարեց որոշմ վրայ չիմաւ։ Կայադրանքն մէկ կը փոխարն որ թաղապ- արանք մէջ չիմարան։ Թեմին տակի պարկի պրազան ուսով մը կը անկնը, կը չիմ - թիւթեմար մէջ մոտանալ վախով։ Հաճի Տիմիկով թոյն կը անայն, ճարկիկ ու վարկանաւորեցող, որ ամէն դիտարու- անք մէջ կը ցալէր կը անկը չիմը, մինչեւ որ հո՛ւմ, այս Հարուստ տանը մէջ բերան ու յանձնել չիմը։ Հաճի Տիմիկ,

ԱՅՆՆԵՐ ԳԱՆԱԿՆԸ

ԿՈՐՈՒՑՍ ՄԸ ԵՒՍ

ՄԱՐԴԵՐԸ (Յառաջ) — Յուլիոն Չէին կորսնցուցիւր մը քուրթին սիրտով Հայասիկ Երեւանը, որան մարք տալիք մասնէն ոչ միայն կը ընտանեղն և շորք ցալաները, այլեւ ամբողջ թաղը։ Արդարեւ Հայասիկ Երեւանի Սկրա - տիոյ Բարսան զիւղայի, թաղապատով ընտանեղն մը գաւառին էր։ 1915-ի արհա - իրենց ճորդարած, 1925-ին կը հաստատ - ուի Մարաշի և ամուսնալուծ կը կարգի ընտանեկան քոյն և շորք գաւառներու Հայր կ'ըլլայ։

1926-ին կը մտնէ Հ. Բ. Դ. շարքերը կը ճախաձեռնարը կ'ըլլայ Գուլյու-Ստապի ճախաձեռնէն Երեւանի Երեւանի։ Սեւապի - ան կը կ'ըլլայ զանազանիք պաշտան, որ կը մայր միմիւն կը մահը։

Իր անհասական Հոյրեք մէկը թա - ցած, ընկը Հայասիկ ընտան և կը կու - անցանկան աշխատանքներու և կը աս - նիք զանոնք լուս և անտեսուի։

Յուլիոն Չէին Մարաշիէն միմիւն էր կը տարեկան արձակուրդին ճամար։ Հոն յախարմամբ կ'ըլլայ, չըրապատուած կը այրելով և շորք գաւառներով։

Կը խմարները կը թաք Հոյրեքային տակին, խոտանալով ճարմանակի կը այնքան սիրած գործը։

ԳԱՌՈՒՍՏ

պաշար միմիւն խիլդիկն և արտի հի - տակին միմիւն զէ՛մ։ Կիւրաքմաճակի գոր- ճարութիւնները՝ Թոյն ճամար մաս - նակի թիմբեմով և արաղ կատա - րուով։

Արեւ յառակնայնական պարապը մը կ'ա որ լուսնայնայն կը հնազօրքը Ամե - րիկայի թէլեկան զալար։

Մինչ ամերիկացի հիւսնադպաւորներն - արապիկային ըլլալու տարածներն տան և, աստ հիւսնադպաւորներն թիւլ-Հալա - տանք թաղապատին և եւ նոյնիկ յանար - քը իմարանային կրկն մարդարը կամ հարցալոր կը խմաքին յանձնուած որեւ մէկ հիւսնային։

Այս թաղապատութեան եղբայրացուցիւրը կուտայ ամերիկացի Փոթիք. Ռուրքի Մարաշը, որ Ռուրքի Հայապատներն թիւլդպաւորական հաստատութեան մարդն է։

Փոթիքները կ'ընէ. Վիտական Հնաա - զօտութիւնները Ռուրքային Մոսկովայի կը շարունակային նոյն յառաւոր - թեմար և նոյն կամարն ու կորովով ինչ, որ պիտի ըլլայ պատարարական վիճակի մը պատուին, որ ընդհանրաւ Հրաւալա - ւանն է յայտնի և ամէն բանով զիմ ու անցնի ամերիկեան կարելուութիւնները։

Թ.Ա.Թ.

ՏԵՐՈՒՆԻ

ԱՐԱՐԱՍ ԶԵՐԳԵՆՆԵՐ ՄԱՂԸ

Ճաւով կը տեղեկանանք թէ Արարած Ներսէսեան մեղած է Մոսկովայի հիւսնա - ղալարին մէջ (Քանաւա) Յուլիոն Չէին։ Մեղած էր ճամարի մէջ զիւրը, Մեղա - րան։ 84 տարեկան էր։ Կաշառակցելը Գորտը զաւակն պարբերաբարներէն (ԱՄԻ) ու Մարաշիէն, ինչպիսի տուն։ Չէլարաթի Անգոյն։ Ունի զաւակն ու քրե - նաղապատական զորքներ, ուսուցիչն Հայե - րեւի թաղապատին է մանկական զաւակ - նուէրին, և Հայերէնն ուսուցիչն է՝ Եր - Ստեանի կարգ մը զորքներ։ Ստորաբաժնի է կրկնմէ թալան Ա. Ն. սկզբնաւորութիւն։ Աշխատանքին է նաեւ կարծի ուսական թիւրին։ Ստորաբաժնի զիմարան էր, ուսած է Ռեյնիլ Փոլիթեյնիկին մէջ Հե - անաւն է նաեւ Լալարցիկն և Լեւոնտի ճամարապաններուն։

ՆՈՐ ԳԻՒՏԵՐ

Ամէն օր, ամէն հիւղի մէջ կը կատար - ւեն նոր զիւսեք, որոնք յառաւորն և ինչպիսի պարձնէ անկն պարզ, անկի շատ անգամ և անկի Հանգիլ։ Թէ և, շատ սկսած թուր զիւսեք ինչպիսի ան - ակի կը բարդանան։

Միացեալ Նահանգներուն մէջ ինտան - ճ Հեմադին էր։ Ամէն անգամ ըր հե - անաւանին ընկալուր կը տեղը զտուէր, անոր տն մասը որ մեր բերնին կը մո - տանցնէ խոսելու ճամար, իմարանը - քար կը Հանգիլանի անդամնալարալուն ճառապալաններով։

Առողջապալան Հեմադին շարիւններ կը յաւան թէ՛ մաս աստեղն Հեմադա - յիլ թուր թիւլդպալանները հանրային ուղղապատներն խիլդիկներուն մէջ այս նորաճար գործիքը պիտի զինն։

X

Գերմանացի ճարտարապետ մը շարած է հիւստեն ճամարանալար մը կը քրե - թարքը տուրք ճամարի մը ձեւ, անիւ - յալուց զանոյն մը կը նշէ ճամարի տի - րով յարկարարութիւն մէջ։ Այնպիսի որ աշ - րուստեան թիւլդպարը պիտի պիտի շա - րանայ զանիւր զորքներն։ Այս նոր արար մասնաւորաբար պիտար և թաղապատի չիմարն թիւլդիկներուն որոշ մաս կըր - պով իմարանալար, պիտի զիւսեան թէ ճամար ունին։

X

Յրադակայն կրկարալու մը, ցածունիկ կրկարակա մասնաւոր Հոտանք գործա - ճութեմար յալարած է թիւլդիկն պատ - անքը, նոյնիկ ամէնէն զիւրապար ճե - անքը։ Վրայ։ Երկարակալն Հոտանքի թի - ր յանարանը կը բռնէ, այնպիսի որ՝ ա - տարաւորքը կը շարմուտներն արդիւն ըլլալը։

«ՅԱՌԱՄԱՆ» ԳԱՍՏԱՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

ՓԾՍԱԼ

Բ.

Ամէն բան մը չհանգաւ այս ամուսնու - թեման. կարգաւորն ու՛ր որ վերէն երկիւր լիս զիւսց կը գործեն, անպիսի չինելու, ու ամէն մը վերէն մը էր միայն քարմու - կուցել ջով, Հեմադին արք թորքի կը լիւր երթնայր, անպիսիմիւսանալու ճամար։ Հարաք հոս այ կ'իմարանոր օրն Երեսն և կը կենանք, թեմապատին օրերուն պէս, կրկարուան խաւարք մը կը անտեղը ար, ոչ մէկ լուրք ճամարային կուտայ վալար - կանս մը գէջ թեմապատին, ուրախութիւն։ Ճամարած որեւէ մէկ այլ կը երկիւր տուն - րերին տեղը կատար, ամբանելով ան - քործութեան զառապատուած և անպիսի կրամը կուտ։ Հի՛, Թէ որ զիմ յառակ մը քրեւած-ըլլար, չիմա՝ անտուտութեան կ'ըրթար Պոյնը, անակ մը փառարներ ու տուն մը կրնար գնել, թալց այլ այ կ'ստ - ու արիւկ կը իմուէր ու հիւրարդ յանգեալն էր պէս կը զարմին կը Եր - րեսն։

Հաճի Տիմիկի հիւղ այլ մասնուն հասուն պիտի միայն Պոյնը տեսնուր ճամար։ Երկրէն այլ, մարդային ոչ, որ մօր ան - կ'անցնէր, յօմարք չէին ասոր։ Տիմար

պատանայն ու ցորալար հիւսնային մը մարմնին մէջ էր կը աշխի, ու Տիմար - անքին արտին խորն շարճակալ կ'ըլլար անոր այս մայրիկաներ։

Եւ այս տունը կը հարուստի թաղապատ կատարաններուն մէջ. երեւ ծառայ որոնք իրենց աշխատութեան թեմապատին ճիւղա - թեմարը զարմացուցեր էին զինքը. մեր Մարաշիէն, որ ինչ թիւլդիկը պիտի սոր - քիմարել հոս տակ, և մասնաւոր անտու լիւսն հանգեց։ Միայն թիւլդիկը առաւի լուրջ ու խոճոն զէմէն խոյսեալ ճիւղ մը. լիւսն անոր տղան, կրկարակալն, մասնագէտ, արիւստան անն մը, հօրը մեւ, հօրը կ'ընէ թիւլդիկ։

Այս ամէն կարգով՝ ամբողջէ թալց յանգեց մէկ ու խորունկ զոճախալութեան մը գալար. լիւսն ջալարից անկէն լու - ւսով, Հարուստեան, մարդը անտեղը, պատնի կատարած Հայերիկ մեկնիկ կատ - րէ մը մէջ յայտնաւ - այն տանն, աստեղն անպիսի ըլլալով ուսուցողութեմը զիւսից կը զէմը, ապուր ըլլալու ճամարը զիւսց ու վար ինչ։

ԳԻՐԳՈՐ ԶԵՐԳԵՐ

(Մար. 3)

Ե. ՄԻՍԱԲԵՆԱ

Օրեր եւ Ժամեր

զ) խափանարդ զորքանմուտքին Պեր-լիկի վէշ:— Արեւմտեանները առաջարկ-կամ են որ ՄԱԿը դէտեր իշտանէի Հակե-նո Համադ խափանարդ եւ զարգացան զորքանմուտքին զարգացին զարգացին մա-սերուն մէջ:

Թուսեր կ'ուզէին որ այս Հակուրթի-նը սահմանափակէր միայն արեւմտեան Պերլիկին: Ասոր փոխարէն պատրաստ էին ընդունելու որ արեւելեան Պերլիկեան միջնաւոյ շրջան արեւմտեան Պերլիկին զորքանմուտքին:

Արդիւնէ:— Այն մէկ համաձայնութիւն: Գ) Պերլիկի շուրջ համաձայնութիւն:— Խորհ. Միութիւնը կ'առաջարկէ 18 ամիս տեւող համաձայնութիւն մը: Արեւմտե-անները պատրաստ են նոր անկախութեան թիւերը փոխելու հիշող տարի ետք, եթէ մինչ այդ Պերլիկը չ'ընդունան:

Արդիւնէ:— Այն մէկ համաձայնութիւն: Ի) Կազմութիւնը համաձայնութեան վեր-ջապալէն ծնա:— Արեւմտեանները կը յայտնեն թէ Պերլիկի վրայ զբաղեան ի-րենց իրաւունքները չեն վերանայր առ-մամբն համաձայնութեան մը վերջնաւոյ ինչ հաշ, եթէ ոչ չորսերու միասնաբար նոր համաձայնութեան մը:

Թուսերը կ'ըսեն իմանք թէ միակող-ման ու մէկ լայն կ'ընեն սահմանայ հա-մաձայնութեան մը լրացանքն կամ հա-մաձայնական բանաձեւութեան ընթացքին:

Արդիւնէ:— Այն մէկ համաձայնութիւն: Գ) Համաձայնութեան կոմիտէ:— Խորհ.

Միութիւնը կ'ուզէ հաստատել Համա-դիւնական կոմիտէ մը որուն մաս կազմէին Պոնի եւ Փանդիկի ներկայացուցիչները:

Այն կոմիտէն պիտի պատրաստէ հաշ-տառական զանազայր եւ երկրին վերա-մէջնաւոյ:

Արեւմտեանները մերժեցին այս ծրա-դիր եւ առաջարկեցին որ ներկայ ժո-ղովք, որուն միջանակ նաեւ երկու Պերլիկեանները ներկայացուցիչները, շարունակուի, ուսումնասիրուի համար զերմանական հարցը իր ընդհանուր գի-ծերուն մէջ:

Արդիւնէ:— Այն մէկ համաձայնութիւն:

ԲՈՒՐԻՔԻՆ, Հետեւելով Եւրոպայի Բոլորի, զիմով քառ, որ անդամակցի Հասարակաց Եւրոպային: Կազմակերպու-միսն պաշտոնական բաները յայտարար-ուց թէ որովոր պիտի արուի Սկզբնա-բերի ընթացքին: Կը լրջուի թէ ներ-կային Բրքական արտոմունքներու 30 առ հարիւր Հասարակաց Եւրոպայի անդամ պետութեանց կ'ընթացի եւ Բուրքեան այդ երկրներուն կը կատարէ իր ներածումը ան-նկուն 35 առ հարիւր:

ՄԱՍՏՐԻՏԵՆ կը ներքին այն յուրերը, որոնց համաձայն Թրքուն եւ Տը Կոյ ի մտայն շանդուլում մը պիտի արեւելան: Հասարակական իր Բուրքեանները որ Արա-սիան նախարարները շանդուլում մը ունե-նան այնպէս, Փիքեանները զանազայրին երեք հարիւրանակին առթիւ: Հանդի-սութիւնները տակի պիտի ունենան Թը-պանդիւնը կ'ընթացի մէջ. Գիտաբանի վրայ:

ԱՐԵՎԻՍՏԵՆ ԳԻՐՄԱՆԻՍՏ Զանդուլում-տեանները նորաբար նախագահը՝ Հաշ-տաքի Լիւպիկ Սիւս (Պերլիկ) Հասադ ար-մախարդը անցնելու համար: Ճիւղական նախարարը՝ Փոթի. կը հարաւորապէս ըն-թացին Թուրքիա եւ Եւրոպայեան պիտի այցելէ, իսկ վարչապետը՝ Արեւմտեան, Կոմիտէի Տէ Գաւալապիտ (Բոմա) կը ստանալ:

ԵՐԹԻԿԻ իմով ու Թրքեանի Թուրքու-Անգլան, Համաձեւ ընկնցում դէպի իր Եր-կիր, հետ ունենալով իր 20 կիւնքն ու հարձերը:

ՇՆՈՐԱՎԱԿԱՐԻ

ԿԻՐԱՊՈՒՆԻ—Այսին Տիգրի Պայծառ Մուրատեան եւ զուգահեռ, Տէր եւ Տիգ-Փիքի Մուրատեան, Տէր եւ Տիգ. Բոր, Սառա, Սիման, Նոն, Սուրիկ եւ ԵՐԹ-Պայծառեան շնորհակալութիւն կը յայտ-նեն կրթողիկ ըրող այն կազմակերպու-թեանց եւ ամէն անոնց որոնք անձնաւոր, զբաղող, ծաղկեցնողով եւ կամ փոխան ծաղկեցնողով զանազան միութիւններու իրենց ըրած նուիրատուութեանը ջաշա-տութեան յայտնեցին իրենց անունոյն եւ հոր:

ՆԵԱՆ ՄԻՐԱՍՏԵԱՆԻ

Հառնակիկին շահուան առթիւ եւ յարգու-ցին անոր յիշատակը:

ԴԱՏԱՀԱՆՐԻԿ

Փոնի ար Ներկի մէջ, Նախագահու-թեան Սթանդի Հայրենակցական Միու-թեան: Այս կերպիկը առաւտուն մինչեւ իրիկուն Լա Փիքին Պ. Իրաւորի ծառա-տանին մէջ:

Բաւաւք պաշտ է:

ԼԻՈՆ

Լիւնի մէջ Մ. Առաւտունայ անոր կը կատարուի 16 Օգոստոսի կերպիկը որը: Այս առթիւ մասնաւոր պատարար պիտի մտաւորուի, իսկ պատարարի առաւաճ-կան խաղողի օրհնութիւնը տեղի պիտի ունենայ: Եւնյն սահման մասաւորութիւն պիտի կատարուի: Ամէն անձն ուր կը փափաքեն մասաւորի մասնակցել, կ'ընեն իրենց հանդիպողը զուգահեռը յանձնի կեկիցույ լանկալը՝ փոխան ստապարը:

Օգոստոս ամսուան ընթացքին

ՀՐԵԱՆ ՍԱՍՈՒՆԵԼԵԱՆ ԳՐԱՏՈՒՆԵ
51 Rue Monsieur-le-Prince, Paris (6)
ԲԱՆԵ Ե ՄԵԱՆԵ ԿԻՍՈՐԻ ՎԵՐԵ
ՓԱՍՏԵ 2-6-30
ՓԱՅ Ե ԵՐԿՈՒՆԵՐԻ

ՀԱՅ ԱՌԵՍՏԱՆԿԱՆ

ՄԿՐՏ. ԵԿԵՂԵՑԻ
ՄԱՐԿԵՐԻ

Պաշտամունք՝ այս կերպով, Սկի ժո-ղով, մամր 9-30ին: Թիւ ժամանկ՝ մամր 10-15ին: Պիտի զարգէ իսկ-Լ-Մուրիւն-ի նոր մանկարանը համբի՛ Կիւր. Ար-մենակ Միւսիլեան:

ՓԱՐԻՅԻ ՀԱՅ ԱՌԵՍՏԱՆ. ԵԿԵՂԵՑԻ

8 bis, Rue des Termes
Այս կերպիկը ԿԱՅԱՆԵԼԵԱՆ
ԿԱՅԱՆԵԼԵԱՆ

Imprimerie Spéciale
du Journal « Haratch »

Ի Ն Ի ՌՈՒԹԻՒՆ

ԱՐԶԱԿՈՒՐԻՒ ՍԵՆՈՂ

ԲԱՄԱՆՈՐԻՆԵՐ

Մեր բաժանորդները որ կը փափաքեն առժամայէն, նոր հասցէի մը ստանալ թերթը պէտք է զբաղող զինն փարչու-թեան փոխիկի թուանակին զոնէ երկու օր առաջ, պէտք է տան ԻՐԵՆԵ ՀԻՆ ԵՒ ՆՈՐ ՀԱՅԱՆԵԼԵԱՆ, վճարեն հարկեր Փրանք փոփոխութեան համար եւ նորագոյն ըլ-լան իրենց ընթացիկ բաժանորդագրու-թեանը:

Այս պայմանները չլրացնող զինունքն ար-գանքաւ պիտի չարուի: Նախկին կեսադի պիտի չարուին միայն Հեռագրա-նով կատարուած հաղորդումները, որոնց կրեան անունին եւ հասցէի սխալներ ըս-տուցին:

Մեր հասարակը ընթերցողներուն հա-մար, արժանաւորը ըրողսիկի միջանայ բաժանորդագրութեան գինն է 600 Փր.:

Մ

Անգամ մը եւս կը խնդրենք մեր հաւա-սորքը բաժանորդներին որ փութան կա-տարել իրենց վճարումները, զիարացին Լա համար վարչութեան զորքը:

Շնորհակալութեան այն ըրող բաժա-նորդներուն որոնք իրենց կարիքին եւ պարտականոյ վճարումները կ'օժանդակ-կեն թերթին կանոնաւոր հրատարակու-թեան:

ՎԱՐՃՈՒԹԻՒՆ

Գաղութը կը վերսկսի գեղապարհի բնութիւնը, տնրեալապի ծառերը կը զգուստարուին զաւարով եւ ծաղկեցնող, կեանք է որ վերանորոգուի:

Հեր ընտանեան ալ պէտք է որ վերանորոգուի
ՆՈՐ ԳՈՅԵՆԵՐՈՎ, ԵՒ ՆՈՐ ՀԱՐԿԱՐԵՆԻՐԵՐՈՎ
Նոր կենտոնակութեան ստանալու համար

PEINTURES THOMLAC

16 bis, BOULEVARD SEBASTOPOL, PARIS (4e)

Tel. : ARC. 26-61 (Métro : Châtelet - Halles)

ԹՈՎԱՍԱՆԵՆ ԵՐԿԱՅՐԵՐՈՒ ՀԱՅԱՍՏԱՆՈՒԹԻՒՆ

Իր սեփական արտադրութիւնը եղող արդիական գոյնեղով առաջադարձ ՍԵՆ-ԹԻՐԻԻԻ ԵՒ ՎԻՆԻԼԻԻԻ նորայի իզանկերներու, զեղարուեստական պատի թուրքերու, ԼՐԱՆՈՒՄներու եւ ՄԻՆԵՆՎԻՆներու տեսակները, նաեւ ձեր-ընտանեաններուն արտաքին եւ ներքին իմանքներուն համար անհրաժեշտ ըրող իրիկներ պիտի հայթայթէ ձեզի, ԱՐԱՐԵՆԻՆ ԿԻՆԵՐՈՎ:

ՄԱՍՆԱՑԻՒՎԵՐ

52, Rue de Chalon - Paris (12^e)

64, Boulevard de Belleville - Paris (20^e)

166, Av. Aristide Briand - Pavillons-sous-Bois (S.)

4bis, Rue Paul Vaillant-Couturier - Argenteuil (S.O.)

241, Rue Paul Vaillant Couturier, Alfortville (seine)

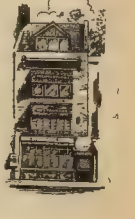
18, Rue Brézin (Paris (14e))

Knightsbridge Buttery 26, Knightsbridge, London S.W.1.

ԵՐԻՊՈՒԿԱՆ ԵՒ ԱՐԵԵԵԼԵԱՆ ԿԵՐԱԿՈՒՐՆԵՐ
ՀԻՆԵՂԵՍ ՆԱԵԻ ՀԱՅԱՍՏԱՆ ԵՇԱՆԱԿՈՐ ՕՂԻՆ

RAKI DUZE
ԲԱՆ Ե ԱՐԵՐ ՕՐ ԵՐԱՐԵ 8.30ԻՆ ԱՐԱՆԵԱՆ 2

ፊኖክላማቴክብ-

Զ. ՄԻՍԱԲԵՆՆ

Օրեր և Ժամեր

պետական պարտքերից որ կողմա-
կէջ եղաւ այս հարեւորի՝ իրենց ընտրական
պաշտարան համար, կը վախճան հիմա որ
նախկինները ստիպուած ըլլան խեղա-
շրջելու: Գինը հաճախակի արագ առա-
րկըր զգուշու համար: Ամէն պարագայի
մէջ, ամէնը համարակրէն եւ հաստա-
տելու համար որ այս հանդիպումը
նորաշէնի յաթմանակը կարելի է նկա-
տել:

Նիւ Երթ Էնթրոյի փարիզ տպագրու-
թեան մէջ ձօնէք Ուոլի կը դէ թէ մե-
այն մէկ կէտ կայ որ կրնայ արդարացի
Ալքընուալը — իրաւուն տեսակցութիւնը:
Մոսկուայի ամերիկեան դեսպանը՝
Լեոնիդ Թոմարն միշտ պնդած է թէ իր-
աւուն կարեւոր բանիք մը ունի Ալքըն-
ուալըրի, բայց միայն ստոր պիտի ըսէ:
Եթէ ճիշդ է այս կարծիքը, կը զրն ամե-
րիկացի ծանօթ լրագրորէր, այս ասան
կ'որէն որ Ալքընուալը լսէ իրաւունի
բախտը:

Դաճակցայի Գեմմանիկ կոտորաբա-
թիւնը որ նախկինը որ չորս արեւմտա-
կանները Վերին Ժողովը կը գումարին
նկարչականութեան համար իրենց տեսակցա-
մանը: Համաձայն Պրեմ, նման ժողով մը
տակել է Գառ իրաւունակութիւնը անկա-
տեսացուցութիւններ արեւմտեան ղեկա-
վարներուն հետ:

Պրեմի կատարութիւնը յուշարկը
մը յանձնել Արարեանի Ուոլի անդամ
պետական Գրեյսի ղեկավարներուն,
որուն մէջ կ'առնակի որ լաւագոյն ժողով-
րդավար խորհրդակցութիւնները
յարգելու, Արարեանի Ուոլի ներս
Ալքընուալը — իրաւուն հանդիպումին
առթիւ:

Ուոլիի թիւի մէջ պատմական յա-
տարարականութեան իրաւուն կը հասնի
Սեպտեմբեր 15ին: Այս առթիւ Նախագահ
Վալտերի մտայն մը ղեկից Ալքընուալը
որ յաշտելով թէ երկու երկրներուն ղե-
կավարներուն հանդիպումը պիտի տան
զանի փոխարէն հանդիպողութեան բա-
րեւանման:

Պ. Փիլիպպոս Եւսթան, Տէր եւ Տի-
կի Բայ Սեմիլանի եւ զաւակը, Պ.
Փառաշ Եւսթան, Տէր եւ Տիկին Ռոնի
Բայլանի եւ զաւակները, Տէր եւ Տիկին
Արթուր Գապարանի եւ զաւակը, Տէր եւ
Տիկին Ստիվեն Ռոպարտի եւ զա-
ւակները, Տէր եւ Տիկին Պարոն Գորգո-
լան, Տէր եւ Տիկին Յակոբ Քիւրիանի
եւ զաւակը, Տէր եւ Տիկին Ստիվեն
Քիւրիանի եւ զաւակները, Տէր եւ Տիկին
Ստոյն Բայլանի եւ զաւակները, Տէր եւ
Տիկին Միսթր Լեքսիանի եւ զաւակ-
ները, ինչպէս նաեւ զաւակներ, Գիւ-
նան, Էլի Գիւնան եւ Պիլքանի ընտանիք-
ները խոր յանդիպումը պիտի տան
զանի փոխարէն իրենց կնոջ, ծօր, մեծ-
օրը եւ ազգականին:

ՏԻՄԻ ԲԻՆԳՊՈՆ ԵՄԻՆԵՆՆԱԼ:
Որ տեղի ունեցաւ Օգոստոս 15ին, 56 տա-
րեակներ:

Յուգոսլաւոյութիւնը տեղի պիտի ու-
նեցայ երկուշաբթի: Հուլիսի՝ ոյ-
րացեան ընտանիքը՝ 167, Ռի, որ
Լիվալիթ, Իսել-Մոսկով, ժամը ճիշդ
11ը:

Մարմինը պիտի ամփոփուի Իսելի գե-
րաւորման ընտանիքի զամբարանին
մէջ:

Մակալ չտալագներէն կը խնդրի
Երկայա իրեն այլ մկատել:

ՍՄԱՐԻԷ ՄՈՐԻՍԵՆԱԼ ՎԱՐՓԱՐՆ
Նոր արձանագրութիւններ կը շարու-
նակուին 1959-1960 աւուստական տարե-
շրջանին համար:

Իրենց զաւակները արձանագրել փա-
մաշով ծնողներին փութան ղեկից Տե-
լաթիւն, դրաւոր կամ հեռաձայնով:

Collège Arménien S. Moorat
26, Rue Tryon - SEVRES (S & O.) Tél.: 088. 18-28
Վարձարանի անցնող տարրական պաշ-
կերաններուն ծնողներուն ՈՐԵՆԱՐՈՒԹԻ-
ԹԵՆԱԼ կը յանձնուի:

Եթէ միեւն. Սեպտեմբեր 8 շնորհիւ
իրենց զաւակներուն արձանագրութիւնը,
Տեւոթիւնը ի հարկին, ապա է անոնց
տեղերը յատկացնել նոր արձանագրու-
թիւններու: Հեռագրաւ, այդ թուական-
ներն առաջ պէտք է պատասխանել, Տե-
լաթիւն՝ Մայիսի մէջ զրկած շրջանը —
բակտիւն:

ՕՐ. ՍՈՒՆ ՏՈՏԱՔԵՆՆ
եւ
Պ. ԳԻՐԳՐՈՒ ՓԼԱՅԵՆՆ
2 Օգոստոս 1959
Փարիզ
Այս առթիւ Տէր եւ Տիկին Անուշաւան
Տոկիան ՀԱՅ ՄԵՒԱԿՈՑԻՐ ՏԱՆ կը ծառ-
րեն 50.000 Փրանք:

ՆՈՐ ՍԵՐՈՒՆԿԻ ԲԱՆԱԿՈՒՄԻՆ
ՏԱՐԵՆԱԼ ՀԱՆԻԿՍԸ
ՕԳՈՍՏՈՍ 16ԻՆ

ՈՒՇԱՎՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐՁԱՎՈՐԻՒ ՄԵԿՆՈՐ
ԲՈՒՄԱՆՈՐԵՐ

Մեր բաժանորդները որ կը փոփաքեն
առժամայեւ, նոր հասցէի մը տառաշ
թերթը պիտի է դրաւոր ղեկին վարելու
թեան Փոխիւթ Թուականին զոյժ երկու որ
առաջը պիտի է առն իրենց ձեռն եւ ՆՈՐ
ՀԱՅԿԻՆԻՐԸ, վերան շարիւր Փրանք
փոփոխութեան համար եւ նորագու ըլ-
լան իրենց ընթացիկ բաժանորդագրու-
թիւնը:

Այս պայմանները յրաշխիւ ղեկումնէն
բուն զոյժանքով պիտի շարուն. նոյնպէս՝
նկատի պիտի առնուին միայն հեռագրա-
նով կատարուած հաղորդումներ, որոնք
կրնան անուին եւ հաջգի սխալներ ըս-
տեղան:

Մեր հաճախորդ ընթերցողներուն հա-
մար, արձակուրդի քաջայի ժամանակ
բաժանորդագրութեան գինն է 600 Փր.:

Ազգայն մը եւս կը խնդրեն ձեռն հա-
տարիկ բաժանորդներին որ փութան կա-
տարիլ իրենց վարձարները, դիւրացնե-
լու համար վարձարութեան դրժըր:

Շնորհակալութեան առիթ ըլլալով բաժ-
անդիւններուն որոնք իրենց կանխիկ եւ
պարտաւոր լիարժեքով կ'օժտագրու-
նեն իրենց կանոնաւոր հաճախորդու-
թեան: ՎԱՐՁՈՒԹԻՒՆ

ՄԻՐ
Լիոնի մէջ Ս. Սուտաւանայ տունը կը
կատարուի 16 Օգոստոսի կիրակի օրը:
Այս առթիւ ծանաթոր պատարագը պիտի
մատուցուի, լեւ պատարագի առաւելա-
ման խորհրդի օրհնութիւնը տեղի պիտի
ունենայ, նոյն ասան մատուցուածութեան
պիտի կատարուի: Ամէն անոն որ կը
փոփաքեն մատակարար ծառայելի, կրնան
իրենց մանկակողի գումարները յանձնել
կենդանի լաւալը՝ փոխան առաջադրել:

ՈՒՇԱՎՐՈՒԹԻՒՆ
Ժողովուրդի դիւրանութեան համար Մար-
տիկ Առաջնորդարանը ամսամայաւ փո-
խադրան է՝
26, Rue des Couvents Tél.: 20-57-58

ԿՈՒՇՈՒՄԻՆ
Դարձաւոր Տիկնայ վարձարանին
համար, 1) Նախապատրաստական 8-րդ
գաղաքաններուն համար երբեք, առաջ-
շունհի հայ օրիորդ մը, որ Փրանական
բարձրագոյն կրթութեան տալանք ըլլալ է
ի հարկին ղեկնորթիկ:

2) Սեպտեմբեր կնք մը, երբեք օրհնական
խաւարուրդի:

Դիմել վարձարան, դրաւոր, առաւով ա-
նուն, տարիք եւ հասցէ:
1 Bld. du Nord - Le Raincy
Seine-et-Oise

Imprimerie Spéciale
du Journal le Matraz

ԴԱՇՏԱՀԱՆԵՐԸ
ԷԴԱԼԷՊԵՆ

16 Օգոստ. կիրակի առաւուսին միեւն
երկուսն, ամէն տարրուն պէս պիտի կա-
տարուի զառաւանդեալ Թելեֆիլիի
մեկնակալի մատակարար Լա Տոկիէ արձա-
րանի կէջ զառաւուսին վաշ:

Առաւուսուն Ս. պատարագը եւ խաղորդ-
օրհնութիւն, մատուցամը Օշին վարձա-
պետ Նիկոլանի:

Ճաշից վերջը զգարուեստական
բաժին, անակիկաներ եւ ճոխ լիճակա-
հանութիւն: Հաւաքը պիտի յատկացուի
երկուստար անուանի համար կենդանա-
կան արարողութիւններու զգոյշիկ մը
հաշտարուութեան շարիւր եւ Փրանական
րէն:

Անոն որ կը փոփաքեն Նիւթապէս կամ
բարձրագոյն օգտակար ըլլալ այս մեծաւոր-
կին, կրնան ղեկից Էսթը-Պիլ, ՕՐԻՆ Տը
լա Կոսթ, Ա. Բաժարութեան:

ՓԱՐԻՋԻ ՀԱՅ ԱՌԵՏԱՐԱՆ. ԵԿԵՂԵՅԻ
8 bis, Rue des Ternes
Այս կիրակի առաւուս ժամը 10-45, կը
խօսի Գառնիկ ՊԱՍՏԵՆՆԱԼ:

Գարունը կը վերակի գեղապարզի բնութիւնը, տերեւաքաղի ծառերը կը
զաւաւորուին զայալով եւ ծաղիկներով, կ'անցնի կը վերանորոգուի

Տեր բնակարանն ալ պէտք է որ վերանորոգուի
ՆՈՐ ԳՈՐԵՆՈՐԸ ԵՒ ՆՈՐ ՋԱՐԱՐԱՐԱՐԵՆՈՐԸ
Նոր կենտոնակութեան տառապաւ համար

PEINTURES THOMLAC

16 bis, BOULEVARD SEBASTOPOL, PARIS (4e)
Tél.: ARC. 26-61 (Métro: Châtelet - Halles)

ԹՈՒՄԱՍԵՆ ԵՐԼԱՐՆԵՐՈՒ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻՔԻՒՆ
Իր սեփական արարողութիւնը եղող արքայական զօրանքով առաջնակարգ Սե-
րիթիւն եւ Վերնիկ Նորայի իրաններներուն, զգարուեստական պատի
թուրթիւր, ՄԻՆՈՒՄԻՆԵՐ եւ ՄԻՆՈՒՄԻՆԵՐ տեսակները, նաեւ ձեռ ը-
նկարներներուն արտաքին եւ ներքին իմաններուն համար անհրաժեշտ բոլոր
նիւթերը պիտի հայթաթել մեղի, ԱՆՈՐԵՆԻ ԳԻՆԵՐՈՐԸ:
ՄԱՐՄԱՅԻՆԻՐԸ

52, Rue de Chalon - Paris (12e)
64, Boulevard de Belleville - Paris (20e)
166, Av. Aristide Briand - Pavillons-sous-Bois (S.O.)
4bis, Rue Paul Vaillant-Couturier - Argenteuil (9.0.)
241, Rue Paul Vaillant Couturier, Alfortville (Seine)
18, Rue Brézin (Paris (14e))

Հիմնադիր-Տնօրէն ԳԻՐԳՐՈՒ ԹԵՒԱՆԵՆՆ

ՀԱՄԱՐԱՆ ԵՆՐ

Ճիշտական — հաշիւական եւ կովչա-
կան ընտրի կերպագրներ

4, RUE ROBERT-ETIENNE
(Rue Marbeuf) PARIS - 8e
TÉL.: BAL. 31 21

ՄԱՆ ԳԵՒԻՂԻՍ ՄՈՐԻՆԻ ՎԱՅՏ
Métro: F. D. Bonnevill

Հանդի մրճարար

Առաջնակարգ կովչական խորում —
նեք, զաւշիք, հարուրէ

Bar Américain

ԱՆՀԵՏԱՑԱԾ ԴԷՄՓԵՐ

— ԾԵՐՈՒԿԸ —

(ՄԱՀՈՒԱՆ 4ԲԴ ՏԱՐԵԼԻՑԻՆ ԱՌԹԻԻ)

Անկէս Հատոգութեան է և կը յուսայ որ
Հրատարակչականի մը դոյռնթեմամբ, զը-
բագէտը ո՛չ միայն նիւթական աւելի տա-
նելի պայմաններ պիտի տեսնենայ, այլ
նաեւ պիտի կարողանայ ստեղծել մտաւո-
րական անկախութեան մթնոլորտ մը:

Անտանյան զբաղվում էր պոլիտիկոս, արհեստական լեզուների հետևորդ, իրա-
նական շարժար, բացառապես առաջին 1909թ.
վեկադարապես ընդ, Անտանյանի շե-
նքից խորապես յուրացած որ մեկ-
նակով, այսինքն էլ շարժարանը թիվն
ունե հանդ, հետևաբար նաև համար:
Գրեմ, չեղեցին անհերքելի առողջ ըմբար-
թ որ զիմ լեզ, ներկաբար որ չեն հոգան
շարժեցնել յարեւոյ արհեստական լեզ-
նի յետույ, պիտի ջանաք: Անհիւ
հաւանքն է, անպիտ իր ուն է, - եր-
կանք զանազանք: Եւ իր հորինելը
պիտի է ռուսացնել յարն, անդադար յա-
նել զայն, թույլ չտալ որ ջառագի անտ-
անյանի լեզուն, թույլ չտալ որ բարբարոս
բառանքներ իրենք ջանան անոր ճախ-
արանքներ: Եւ ինչ, եւ ապառնի իրեն-
քն ըլլալ թէ լաւորութիւն պիտի դալ որ
մը ճ:

Մինչև նմ. Սաճանաբարութիւն չը-
պիտանի (1908) իբր տօրէն պաշտօնա-
վարած է գաղութին ազգայն գաբարեան
հայերն մէջ, Պոյեւ, Ռոստօմ (Ետրեմ)
1908-ին մինչև 1912՝ պաշտօնավարած
Երօտայեան՝ աւանդեալ, բարեբախտ
գաբարեանքի մէջ, ձեռտ Եր Բրոնտեան
իբր, աղայեանի եւ Քուրքեանի եւ ընդ-
հանոր ազգայ պատմութեանը; յաւա-
նքնընդմէք մին եւ ունէր որտ իշխ-
ողական: Պոյեւ մէջ ինտուսկարն իր
պատկանեալով, երբ իշխողականն իր
մէջ եր իմտեալը Զարեան ընտպարեան
մէջ (որ իմտաբարայեան էր Բ. Յուսէպ-
հաւի, Զարեան, Վասմաեան, Վարդգէս
Տոքէ, Նիկոլայի Լաւրի) Սարգիս Մկեւ
եւ խառնեալով է աշխարհայեան եւ տե-
ական լայալ պահած է Զարեանի եւ Վա-
սմաեան մէջեւ, որ աշխարհայեան ուսու-
նապի պաշտօնավար չը:

Արտույտ Յարութեան զոյգապարսպ
 պարզ դրացէն ժը հոգն է, մէկը ու
 կեանքին նպաստելը շատ քաղաքին թմ
 րոտեան է, եւ որքան շամար արտուտեան
 ու զոյգապարսպին աւելի թանկանի ու
 քաղաքական թան զոյգութիւն չունեն
 յշխարհի ուսման ինքին սերտան
 տիկերական մէկուր զայապաւ ըլլաւ
 էլ կողոզ, յոտեանութեան քաջապարս
 ւումին անմատուցել չը կոտ: Միեւնոյն
 ժամանակին իր մէջ էլ արտանմ կամ
 ունի ու շամպիկերական թնայող
 ինքնուր արտուտ արտուտ ինքն
 ինքնութեան — ըլլալ տխուր ու թուա
 յաբարսին մէջ կ'ալ անկի ինքնութիւն
 քաղաքական թան, ինչ արտապարս
 քիւն կատարեալ, ու ժամգոր արտուտ
 մը: Բոլոր յոյսերը աշխատանք ու զա
 կացած — կը տեսեալութիւն, բոլոր
 քաղաքին իր անդունդ ու կը ջնջին, ի
 իր ճոխութիւնները, բոլոր քաղաքին
 անվազանելի կամեցողութեանն է, որ ար
 տաւած ուր չէմանի: Ուսմանութեան ար
 տաւածը յոյս արեւելեական քաջապ
 արսպին մը կը իջուի, որ մեր անկեղ
 րուն ժամ ուր չեմ կողոզ միտքին ու վն
 ասի կողմանմաններու ճնշաբարսին
 Բանաստեղծութիւնն է որ անհաւան
 զոյգով աւել եւ թիկեալ արտապարս
 կայ: Է (Յուսման զրպակ մորթած
 ՄԻՐՅՈՒՆ ՂԱԲԱՍՅԱՆԸ

... եի ՀԻԹԼԷՐ ԶՄԵՌԱՆ

Ծնունդը նշելիս փոխանակ զինվորի
հետիկ հետապնդել խցիկի, կր մտնե իբր
զայակի մէջ, որ իբրն զր սպան ծանր
կաշ շէջիկէս:

Կողմ 12,42: Ռուսքը կը պայթի:
Պոզապետիք պահ հը զր զիւն շուրջը
եւ սպա նշան կ'ընե տեղակալին որ կ'առ-
ըր շէշ:

Եկու տպանքը, կ'աշխարհի արպու
թեան եւ շուրջը ծանրակ լուստ:

Ժամը 15.30: Բանաստեղծի օգնական
Հեն, եր Լուսան եմ, Եթանուֆիլանդիկ եր
Հետառյալի գրառումը Օլգաիկիկիկ. Եր-
մանիկիկ Լուսանիկիկ. . . . .

Ժամը 16.00, Եթանուֆիլանդիկ եր Ժե-
նայ օգնական Օլգաիկիկիկ եւ Ժեմանիկ
Կիկիկիկիկ օգնական Ժոնիկ Գրանուֆիլանդիկ
ուր տեղիկ Կիկիկիկիկ Հետառյալ ապիկիկ-
յիկ Կիկիկիկիկիկիկ. . . . .

Օլգաիկիկ. . . Հիկիկիկ Ժեմանիկ . . . . .

Ժոնիկ. . . Կիկիկ եր Կիկիկիկիկ այս Կիկիկ-
իկիկիկ. . . . .

Օլգաիկիկ. . . Կիկիկիկիկ Կիկիկիկիկ

— Դուքի՛ն կը ստէ՛, ինչպէս մէկ
Ռաքի՛նդուր տանէ՛ կը վերադառնա՛ն
պա՛րտուր տակէ՛, ի՛նք կը փութալը
մեռա՛ն Ասպնոցը՛ն մարմինը՛:
Եւ Օլալը՛նք կ'անկնէ՛:
— Նկատի՛ տանելո՛վ կացու՛թ ինքնը՛, մ
արձակեցնէ՛, ինքնը՛ն խոտնաղաթնէ՛ն
պարտալը՛ն պա՛րտնաղը՛սած
բա՛ր ինքնը՛...
Ձորո՛ւ կը պոթկոյ՛:
— Ասի՛ն անկաբազապա՛ր ինքն է՛:
ձերբակոյ՛ն մեզ...
(Դճըր՛ 3)

ՀՄՐԻՒՐԱՄԵԱՅ

(Գ. Է. Վերգիլին մաս)

1907 թուականի նամակին մէջ:
Ա. Գարուժիւնեան կը ճշդէր իր վեհ
բերուոր ընկալածանքին եւ զինքը դառն
հատողներուն հանդէպ: Եթէ անտարբե-
կ տարիներուն հանդէպ, զոմայ տարողն
ըջ զինքը չեն խանդողներ: Ինչէն ին-
քէն պէտք է ըլլայ զրողներուն նպատա-
կը, — Զգուի իրազօրեալու իրազօր յո-
ւսեալն եւ Գերեզմութեան երկրքը չուն-

Այո՛ւ: Ինտականաբար կեանքի երկարո՞ւ
ժը նոր խնդիրներ պիտի ստեղծէ, որո՞-
քոյուն ալ դիւրաւ լուծելի պիտի չլլա՞ն
Անոնց հողը ընկերարաւններուն եւ տնտ

16. Գարուժինեան կը զբաղի պաշտօնական ինչպէս նաեւ ֆէլական փորձերով: Տիկ. Զ. Ետայեանի խնդրանքին վրայ, 19 Մարտ 1908 Թուակիր նամակի մէջ կը փորձէ ճշդել զբաղիտուհիին նկատարի քանի որ պիճնէր: «Ճանչցած է ցածը, թէր ճիշտօրէն արեւմտեան տարրէն»

Կենանքի երկարումին պարտադիր հե-
տեանքը պիտի չըլլայ՝ Կթէ օր մը ծը-
նունդնէրու հսկողութիւնը անհրաժեշտ
դառնայ՝ առանց անոր ալ, անխուսափե-
լի է այս:

Բնութեանն խաղաղ իշխանութիւնը որս - նախքան իր եղանակն Ա. Յարութիւնեանն էամբը Հայաստանէամբը լեցեալն է, ինչոք ներառեալն է իրենց Նախապետանոնն ինքեան խաղաղութիւնը եւ բնութեանն մարտերմ ինքեան խաղաղութիւնը, ապաւինելն ուրոյնմ ինքեանմ է նաեւ քառասունըմ իւր եւ որոշել իր պարտքն ալ իր զորակն քառասունն իւրեւրը մէկ մասը, որոշակն ինք մեծ մասով, Միջիւրեւ Մարմը, Հակապարտիւնը, Թափառումնը եւ Գրաւմը Դիմաւորութիւնը ինչ-չանոր իրապարտելովն։

ԻՐԱՆԻՅԻ ԳՐԱՎՈՐԱՆՈՒՄՆԵՐ

... ԵՒ ՀԻՔԼԵՐ ԶՄԵՌԱՒ

Տրամ տեղի կուտայ, հեզութեամբ, կը
թողու որ զինքը առաջնորդեն իր զրա-
մենեակին կողքին գտնուող սենեակը, ուր

Կրտս Տօյլաւնո րանտէրն պետոր՝ Հրա-
մանատար Ռեմեր, որ պաշտօնն ունէր
նոյնպէս չէղորացնել քարոզչութեան նա-
խարար Կէօպէյըր, կը ներկայանայ ամ-
մաթ յիշեալ նախարարութեան չնչքը եւ

Արդարեւ, ժամը 22,30էն սկսեալ, բազմաթիւ սպաներ համալսարանած են աւարտողացի գնդապետ Փրիտունի շուրջ, որ

— Կեցցէ՛ Սուրբ Գևորգնիւն, կ'աղա-
յահէ կոմս Եթառաֆէնայէրկ, զնոյալինն —

Յետագային միւս զաւազիւրները պիտի
զաննենք ժողովաւրդային Դատարանին
առջեւ...

Պերլինի ձախողած յեղափոխութիւնը
տեսած էր քանի մը ժամ միայն . . . :

(4 Շար.)

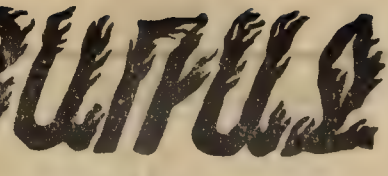

LE PREMIER QUOTIDIEN ARMÉNIEN EN EUROPE

HARATCH

Directrice : ARPİK MISSAKIAN

Rédaction - Administration : 32, Rue de Trévise, Paris 6
Fondé en 1925 Téléphone : PRO. 86-60
R. C. Seine 57 A 2731 C. G. P. Paris 15069-82

Քրամուս և Հասարակացութիւն, տար. 4000 ֆր-կը 2300
Արտատպան՝ տարեկան 5000 ֆրանկ : Հաւոյ 20 ֆր.

ՀԱՐԱՐ

15

ՕՐԻՆՈՍՈՍ

Տ

SAMEDI

15 AOUT

1959

ՆՐԻ ՇՐՋԱՆ, 15ՐԻ ՏԱՐԻ, ՔԻՒ 4371

ՕՐՈՒԱՆ ԽՈՐԷ

ԱՍՏՈՒԱՍԾԻՆ

Եվ Լեւոնիստան Ս. Աստուածածին :
Օրացույց այսպէս կ'որակէ տօնը, որ
կ'որակէ Յիսուսի մօր՝ Մարիամի եր-
կինը վերադարձը :

Փողոցները զանգեր կ'ըզէ պարզապէս
Աստուածածին :

Հայաստանեայց Եկեղեցւոյն առաջադաս
կրօնածին չնից առաջ տօնընէ մէկէն է
այն : Միսեհիբն Մեծնուր, Զաւարի,
Վարդապետն ու Քաջկերպը :

Քիչկէս Վարդապետ, Աստուածածնայ
գրիտանկեական տօնն աչ չապաշտած է
մեր եկեղեցին, անոր չնա կապելով յաւ-
ղաօրինիք :

Աստուածածինը կը զուգահեյլի Օրոն
տօնի կիսուն տասնէն կիսակէին ու եր-
կուշաբեկն ըլլալով Մեծնուր՝ թիւղէս
միւս տաղարարներուն համար :

Քաղաքօրէնքը հաշկալան չնա տառն -
դուքիւն եւ նախաբերականներն ըրա-
նէն մնացած :

Քաղաքը կը խորհրդանշէ բոլոր պատու-
ները, հոգին պարտաւոր տանն տեսակ
բարեբերն ու բարեկեցիկ : Չարք օրհնելով,
աղաչանք եկեղեցին կ'աղաթէ Հայաստան
չախարէր կ'արարներուն եւ արդաւան-
տարութեան համար : Անպատուները կը
կատարեն նոյն նպատակով :

Աստուածածնայ բարեկեցութեանը կը դի-
մեն Հայաստանեայցիք՝ իրենց միջոցով
գաւառեան, համար : Մեր պատուր ու
անպատու մայրերն ու քոյրերն Ս. Ժա-
րէն է որ միջթաւրեան կը խնդրեն ի-
րենց միջոցով համար :

Աստուածածնայ պաշտամունքը կը դի-
րացունք տարեկանին հապաղանքն է կաթո-
ղիկէ եկեղեցին : Անոր արձարն կը պատուի
է բոլոր արքայալիրքուն մէջ, աճէնէն առ-
ջող մատակոն պնակ միջինն աճէնա-
շնոյ տառնները :

Սեղմոն քեզ, Մարիամ' մօր զվարուրտ
դրժեքն է Կաթողիկէներուն :

Համի Բաճանալապետ ինք տարի
տառով Աստուածածնայ Կերպարները եկե-
ղեցւոյ շրմատակները վարդապետն -
Բեղան կարգը դառնը :

Թիւն շատոնք ապաքն է Շրջանորո-
շարք, սակայն զանազան վարկերն մէջ
Շրջանորոշ կը դարձն Ս. Կոյրը :

Սեղմոն' աճէն կողմերէն Շարիք հա-
պաղաւոր Հայաստանեայցիներ ուսիր կ'ը-
նեն Լուրդի Աստուածածնայ եկեղեցին :
Կարեւոր թիւն կը կը կարեն աչ չնաւան-
ները - Հայմանանդներ ու Շրջանորոշ -
որոնք շատոն կը քնն իրենց ցանկերն ու
անթաղանքներն եւ տուն կը զառանքն բա-
լարովին առաջադն :

Մեծն աչ ունէնք - Է' երբեմն -
մեր Շրջանորոշ Շրջանորոշ, Արմատ
Շրջանորոշ Ս. Աստուածածինը, որ բազ-
մաթիւ Շրջանորոշ գործած է, բոլորեալին
պարզեցնելով անոր օրում : Է' Զաւար
Հաստաթով իրեն զեփոյ անորանքին, Շի-
ւանդներն :

Պոլսէն ու Բիւթանիայէն Շարիքաւոր
Հայ Հայաստանեայցիներ աճէն տարի ուսիր
կ'ընեն ինքն ինքն Շրջանորոշ, որուն Շրջանորոշ
Շարիքաւոր միջոցով լուսաւոր զառաւան
մեր էր :

Եկեղեցին աչ չնալապետ ուսիրն -
տօնը մեր կը Շրջանորոշ Շրջանորոշ Ս.
Աստուածածինի փոքր՝ ամապարտ լին -
նեւոր լանքին :

Աճէն տարի Օրացույցին Մարգին, Հա-
մանքն եւ շրջանայ անհամար հաշկալան
գիւրդներն թաղանթաւոր ուսիրաւոր
կը փոխանքին զեփոյ արժեքները՝ անհա-
ռաւանքն ու երեսնուոր օրեր ապրելու հա-
մար պողպատեան արքաներուն, հոյաւ -
տան մտնելու եւ խնայալու արքայալիր-
քուն Հայալուսն Բիւրջանորոշ մէջ :
Այսօր չնա աչ բոլորը :

ՕՐՈՒԱՆ ԴԵՊԵՐԵՐԸ

ԻՐՈՒՆԵՐԻ ԱՅՅՈՐԵԼԱՍԻՐԸ

ՏԵՍԱԿՈՒՅԵՆԸ ՍԱՐԱ

ԳԱՐԱՅԻՊԵՆՈՐԻ ԺՈՂՈՎԸ

Ե Խաղաղութիւն եւ բարեկամութիւն Ե
բարեկամ ծնը յաղաղութիւն զառն եւ խոր-
հարութիւն ներկայ բառաժերներն մէջ :
Մամուր տառնքին աղաղ ըլլալով լայն
տեղ տառն է Արքեպիսկոպոսի մամուր
տառնիքին, ինչպիսի մամուրով անոր
խաղաղասէր զգն :

Խորհչեւ Ուղիղութիւն կ'ընթացէ եւ կը-
նայ խաղի ոչ միայն Խորհ. Միութեան
ստեղծով, այլ քրիստոնէական թաղա-
ղապէս միջոցներն : Անհամար իսկ յառա-
սերեկեան վերին ժողով մը, մեկնելէ
տառն, ինչպէս կը նախատեսուի, միայն
Արքեպիսկոպոսի անհրաժեշտ տեսու
կը զառնակներուն կարեւորք չափին :

Ե. քառանգոր լայնէն է, - բարեկա-
մութիւն եւ խաղաղութիւն Խորհ. Միութեան
եւ Ամերիկայի միջին, կը նշանակէ
բարեկամութիւն եւ խաղաղութիւն մար-
տարէ միջին : Մոսկուայի մէջ մանա-
մարտ այս է նշանակաւոր - Միւս ի
տառնայա (խաղաղութիւն եւ բարեկա-
մութիւն) :

Փաստելու համար այս տեսակէտը,
Իրիւ երբեմնով կը զգէ կզնախաղի
մէջ - Ոչ միայն Մար Բարբի մտածն
է, այլ կը զառնակներն ու մտածն են :
Երբ քառնք տառնք որ խորհրդներն
մանրէ գրաւիք յառաջ չէ գրի մամու-
րին մէջ, աճէն եւ յառնակներն կը
զառնայ անոր երբեմնային - ընդ
Ամերիկայեան չնա պիտի տեսնէր
իրաւանքով յոյսերն զարք :

Խորհ. Միութեան հանրային կարեւոր
կ'աղէ մամուրով զոյգ լայն թէ եւրոպա-
կան պիտուեանց մամուրներն (Գեմալայի, Կերպարաճեանները (Յի-
րանայ), խոսնէ պատուաւ (Մարիա),
մեծ արեւելքն է չնա ներկայացնէ եւ եր-
կուս եւնայեցիներուն համաձայնութիւն
լայնարէն բառարան է աշխարհի խաղա-
ղապէսներն համար :

Ֆիլադալֆի Մոսկուայի Բիւթանիք դի-
մեն կուստան թէ երբեք յառաջ լայնա-
տեքիւն չէ եղան Խորհ. Միութեան մէջ :
Ուսիր լինանք յիւ երբ Լիւրդի
մանրէ աղաղակեցէր կը կարեն կը շե-
ւեթ թէ աճէնք համար զարք է որ խա-
ղաղութիւն կամ պատերազմը կը խա-
ղաղութիւն կամ Ուղիղութիւն մէջ միայն
արդէն :

ՀԱՄԱՐԱՐԻԿԵՆԸ ԺՈՂՈՎԸ

Մամբիկովի ժողովուն մէջ, խաղա-
ղապէս Միջոցայ Հայաստանի Արքեպի-
սկոպոսի շերտը լայն յառնակէր
նախանքն կը կարեւորէ : Ուսիր է աղա-
ղապէսներն որ համաձայնութիւն ժա-
րեց տեղադրուի ամերիկեան հոյաճախի ի-
րաւորք :

Այս նպատակի իրաւորեցիւ համար
Հերթը երեք կէտերէ թաղանքն ծառ-
(Շարանախարիքը կարգայ Ի. Կ.) :

Աստուածածին վերանորոգման տանին
արքիւ ՅԱՄԱՐ վարք լայն չի տեսնիր :
Մեր յաղաղ թիւր՝ երեքշաբթի :

Մաղաղորհնէքն է միայն, որ տառն
մեր եկեղեցիներուն մէջ կը լինէր մեղք
Հայալուսն Աստուածածինը՝ այս տար
Հայալուսն տառն :

Ու նաեւ՝ Մեր Միջոցայ, փառաւոր,
որ առաջնակն է զարման յայնա աճէն
տարի այս կ'առնակին :

ՀՐԱՏ-ՄԱՐԻՒԼԸ

ՕՐԵ ՕՐԻՆ

ԵՐԵՐԱՆԸ ԲԱՆԱՍ ՏՈՒՐՈՒ

- Իմացայ որ Հայաստանն մար վերա-
դարձիւ էք, Տիկինն -

- Այո, երկու շաբաթ առաջ :

- Գոն մնացի՞ք մեր մամարդարիքներն :

- Է՛, ամալ, ամալ... Գէշ չէր :

- Հայաստանի վիճակը կը ինչպէս զե-
տա... ?

- Շուն լու է, գէշ չէ... -

- Ի հարկէ, առաւ առաւիկի խնդի-
րունքն -

- Քառանգոր քի մը շատ փախաւ...
Սիր օրոր ըսնի՞ք շատիկի՞ք ունիք, ա-
ւարի չնա... Անշուշտ, մեր ունեցած ա-
նաւորեալ մեղայն անգամ չկայ, բայց
անմեղ համար եղանք կը բաւէ... -

- Ան'մը... Ան'մը՞նք ո՞վ են... -

- Այնտեղի Հայերը, ըսն կ'ըսէր...
Մեր տեսնները տեսած չնա ի ճանք որ
տեսած չնա, անմեղ պախաւն այ չնա բը-
գար... Անոր համար է որ կընդ-գացող-
ները կ'ըսեն թէ աղէն են, բռնին են -

- Երազարեւն, Տիկին, ո՞վ ըսաւ որ
անմեղ մեր տեսնները տեսած չնա, ժա-
մանակին... Երբեք, այո, կը հասկնամ,
բայց անմեղ մնացիք'մը... Տաճ-տեղ
աւելին, հարստութիւն ունիք, Երազա-
րէն... Գիտա՞ ինչ ունիք -

- Այո, ամալն է, բայց, վերապէս,
արժան պ ըլլայ, անմեղ մեր պիտ ճա-
րեցի չնա, գեղացի են... Ժամանակին
զառապաղ կ'աւելին ու վրամին կը խոն-
դային, Պոլսոյ մէջ... Առաւի Հայեր
են, եղանները... -

- Անմեղ այ ձեր վրայ կը ինչպէս...
- Ըսնայ ինչ է որ ինքն յայտարար
ունեցածն աւելին պիտ չունի... Մեծն
անմեղ տեղա իր լայնք, որ մըն այ
չնա զիմանայ այլ մեղաքներն... Մեծն
ամալ վրամիքն են, անմեղ այ ամալ
վրամիքն են... Անտարդանի, ինքն
եքէ կը երեւոտան առաջ, ռամ տեսակ
առաւիկ խնդիլ չիարժէ... Բայց ա-
նմեղ ամալն թանք չունին... Գաղաղա-
պէս չանմեղ թէ մեծ ինչ մար կ'ըսէ
վրամիք... հոսք մեղաքին, եքէ մեր

ՔԱՆԱՍ ՍՈՂՈՎ

ԱՐԻՔԻ լուսանկարն շրմանակներ
կը հողորդեն թէ Յուդաւոր ա-
նամը չէ ընդունել զորաւոր Կաթոլի-
կէ Բարեկեց պատուաւոր արուն չնա
տեսակներն է, ըսածն է թէ Յուդաւոր չի
վարժակներ կը զառնակներ գործու-
նելովներ, որ կընայ միայն վարժակ
կողմոր ժողովուրդին միջոցներն : Զո-
րաւոր շատ յառաւոր եղան է այս տե-
սակներն եւ որոշա՞մ վերջնականա-
պէս փակել Արեւելք կը զառնակներ զա-
նաններն :

ԱՐԻՔԻՆԸ Սեղմոն հանելով, Դա -
նայ Վարդապետը Տեք. Բիւրակ Նը-
րում, մեծ լուսով ընդունաւ է Յու-
դաւոր զառնակներ զանկէն մէջ : Ար-
քեպիսկոպոսի կը տեսնանակներ Ուր-
չալի Յուդաւորին կը տեսնանակներ Յու-
դաւորին անգամ անտեսան է Վարդապե-
տը : Առաւիկ Արեւելքին է որ կ'ըսէր -
նա զառնակ զառնակն մեծարեցի մը : Միկն-
լին առաջ, Վարդապետ յայտարար է թէ
Յուդաւոր եւ Կաթոլիկի Դաւալ Դան
պիտի յայնին 1961-ին անկար :

ԿԻՐՈՒՄԻ ոտակունութիւն խաղա-
ղապէսներ կուտար է ներկայի Շի-
ւար, զառնակ զերեւոր մէջ : Բնու-
նեան ներկայեան տառնէն մէկուն
մէջ հարեցի ժող արքեն իսկ զերեւոր
եւ իստ մըն այ կուտար զնքեր զանաւոր
են : Յայն կ'ըսէր մը մեղաքալայտան է :

ունեցաները ունեան աչ, վայնցնելը
չնա գիտար... Գեղացի են... -

- Վարդ-գաթ'ն... -

- Մեր չնա... Կառնակներն հաղաւտ
մը կ'անցանակներ, մեղայն մայր կը հաղնի
... Կողմը աւելին խնդ, միկնին ծակի-
ք... Կեթմարիկէ թան է, բայց, ինչպէս
որ ըսի, անմեղ գեղացի, զառնակներ են
եւ աւելին խաղա չնա՝ գիտար : Դայէ,
մեծն, հաւ, աճէն շաբաթ օրոր հաղաւտ
մը կ'անմեղ... Միկն անգամ կը հաղ-
նիմ, յիսայ աշխատանքուն կուտան...
Անտարան հաղալ տանկ զառ, մեղա-
ւոր զառ... Ըսն չիլայ, չնա յիսայ որ մէկ
գեղացիներ երբ անգամն աւելին դրամ ը-
լաւ... Կիտա՞ ճանք գոյց կողմի ունիմ
- Երանանակ... Ըսնայ ինչ է որ մեծն
աւելին պախաւն չիմք ըլլար, անմեղ կ'ը-
լաւ... Արաւա են, գեղացի են, գառնակ-
ցի են... Մեր զառնակները ո՞ր, անմեղ
ո՞ր... -

- Բայց, չէ՛ք կարծիք որ ծայ ծառ -
վարդին սերը, մեղայն այդ ձեր իստան
չիլացի, զառնակներ զառնակներ...
Հայաստանի անմեղ ծառակներն -

- Առաւիկ անտարի մարդը կ'ըսէր...
... ինքն մայր էր բաւ - աղաք ըսած
իր ճաղայն պախաւն զառնակներով
մեր կ'ըլլայ... Գեղացին ուսարաւ, Ե-
պաղապէս կ'ըլլայ... Ըսնայ ինչ է որ մեծն
մալաւա՞ Հայաստանը, հա՛ւ, աւարտ տեղ
է, աւ է, աւ է, բայց մեղա պիտանման
համար չէ... Երեւան մը կ'ըսէն անցած
որ - Խաղալ որուն կիսին, հա՛ւ ինչ աղ-
քիք... ԽՍ չանին, Բիւթանիք չանին,
առաւապ չանին, առաւիկէ մեղայն չա-
- ղին... Առաւիկ երբի՞ր կ'ըլլայ : Չէ՛, չէ՛
տեղ ինչու տեսն... -

- Բայց, Անգարաքիմի, Տիկին, խա-
ղապէս որ ձեր բարեկամ լայնքի մը մէջ
Երբեք անտար պախաւն է Հայաստանի
մայրն... -

- Ինքն մար, աճէն թամ տեղն ու տն-
քի փ պախաւն... Բայց, աչ, ինչ ը-
սնաւ աւ ինչ երեւան որ ցաղի Երեւանն է,
իմ անմեղաւն այ, իմ անմեղաւն այ... Օր
մը, եք կը երեսուն, ինքն երեսուն ամալն
տեսնել, մայէ՛ ինքն, ինքն'ը պիտի
պախաւն... Գեղի կը վառան... Բերան
թամալ տար... -

ԵՐԻՐՈՒՄԻ

ԱՄՍԱՆԻ մէջ, շրջանորոշ օր, պիտան
է յոյնաւորանքն թանկէ 18 շաբակի ըս-
պաներու զառնակներուն : Մեղա -
պարտերու արտատեսանքն են իրեն
զառնակներն պիտուեանն ապաւորու-
նեան զէ՛ք : Անտարանային շրջա-
րէն զառնակն է թաղանթալին, իսկ
ներկայեանին մէջ կը միայն շաբակն թա-
ւալի Զաւար, Բիւրումն է իր յայնցող
եւ ներսով ինչպէս Յուդաւոր :
ՈՒՍԱՐԻՔԻ ծաղալայն պախաւն չնա
ըսէ Կաթոլիկութիւնը ընտարան չի-
շարք անտարտարով կը կուտարն է
Հայիւ, զառնակ Կողմի մամուրն
Թանք, որոյն մեծամասնութիւնը չի -
սիրակին Արեւելքին զառնակներ : Գառ-
նեան հաղաւորակ իրաւակցութեան ար-
քեպիսկոպոսի յաղաղութիւնը մամուրն
է Իրանիութեան տեք Մարիալի կառա-
ղութիւնը, որուն նոյն օրերուն կուտա-
ն է կեթակն հաղաւորակ չիարք երկու հա-
ղապ Շոգ զոյցն են ինչ ուս տառնի-
նային պախաւնութեան արքանիքով :

ԳԻՐԻՔԻ փառաւորանքն Բնուեան
Թաղանթանքն զոյցաւոր է Բնուեան
մեծ փառաւոր ինչպէս զառնակներն
մէջ, որուն 2 միկն... Փառքի արեւ-
ցիկն միկն 1350 Թաղանթ (Ե. Բ.)
եւ փրայն միկնային արքանաւորութիւն
էր - Աճէն անտարտար կը պախաւն
ու կուտարեցէ այս արքանիք զառնակ -
նին տեղերը :

գիր մը ներկայացուց : Ա) Հաստատու հոն-
գումակ մը՝ հիմնուած միջնադարեան գը-
րութեան վրայ եւ որուն մէջ պիտի է
յոյնի Քալաիկոնի որոշումը կարգա-
ժեան լուծուի : Բ) Հիմնել խումբ մը
յատուկ յանձնարումը մը որ պիտի է
պարտաւոր Քալաիկոնի հարցերուն
տեղեկագիրը միջնադարեան յառաջիկայ
մոլորակի ներկայացուցիչը Համար (Կ-
համար)՝ Փետրուարին : Գ) Նախատար-
քի նախադրել որ Նախագիծը Միջնա-
դարեան կոմիտէին (որ յայտարարելու
արդէն) կարենայ ռուսաւորել Քալա-
իկոնի որոշումը ինքնին հարցերը եւ
տակարար տեսչի չին վարչակարգի
խաղաղութիւնը :

ՊԱՏԱՏԱՆԻ ծախսութիւնը կը հարցորէ
ԲՆՎՊՐ. Լազարի եւ Քալաիկոնի մասին եւ
միջնադարեան դատարարութիւնը զո-
ւարէ : Քալաիկոնի մասին լուծումը կը
զորարարէ ինքնին հարցերուն
կը Մուսուլի քրտութեան աստիճան : Հա-
կաւոր քրտութեան պարագային զին-
պայեւ Շափարի աշխարհագրութեան
ԲՆ Քալաիկոնի կը հաստատուի լա-
ւաւ կը, այս վերջին հաստատութեան
գիր մը ուղարկել կը Քալաիկոն : Յե-
տագային տակաւին զինադարեան աստիճանի
դատարար պատահումը կը անոր ճիշտ-
կալութիւնը զիր միջապէց Մուսուլի
դատարարութեան :

ՌՈՒՆԵՐԻՆԻ պաշտօնական աղբիւր-
ներու համաձայն, հաստատուի կը նկատ-
ուի որ Ալքիմիադը տեսակցութեան մը
ունենալով, Փոքրիկ մէջ, Քալաիկոնի վար-
չակցութիւնը Մուսուլի հետ, որուն պիտի
էր իրենցայն ճանաչուի : Արտաքին, նախադար-
ժութիւնը հարկ :

ԱՐԵՎԻԿԱՆԻ լարմանկարը ընկերու -
թիւն մը յայտարարում է ԲՆ Քրիստոսի
կեանքը պատկերացնող ծալանէ մը պի-
տի պատարանէ շատ ծանր ընկեր -
քիստիւթիւնը մը : Գլխաւոր դերակա-
րարներուն թիւը պիտի ըլլայ 150 եւ
կրեակներուն ընդհանուր թիւը 80-000 :
Ժապաւէնը պիտի խոյսէ միջին Աստու-
ծոյն եւ անոր պատարանութեան համար
պիտի ծախուի 15 միլիոն Ֆրանկի զու-
մարը, որ անմիջապէս կը լարմանկար
պատմութեան մէջ : Ընկերութեան նախա-
դարը կը նախատեսէ որ սկզբնական երեք
տարուան մէջ, ժապաւէնին լարմանկար-
մէն 150 միլիոն տոլար պիտի լաւին :

ՆԵՐԱՍՏԱՆԻ կը անկախութեան աստ-
ներկութեանը տարեկանը կը տան, Ս-
դաստու 15ին : Անկախական տարեկանը -
Թիւնը պիտի է 15ին, Փախել ճակա -
ւաւարտով եւ ծախելով, անուան մի-
շնէ 1947 : Երկու զար պէտք եղած է որ-
պէսզի, 1880ին հիմնուած Նոյական ազ-
գային կուսակցութիւնը լաւորի կը նախ-
տակին մէջ՝ ձերբազատուիլ որդեա-
կան լուծել :

ԱՐԵՎԻԿԱՆ Քրտական լարմանկար
ծանոթ դերասանը, միտաւ Ռոնի հիւան-
դանոցը, 57 տարեկանին : Վերջին տարե-
ներուն առողջութիւնը բոլորովին կը -
արեւոյստ էր եւ շատ թշուառ կեանք մը
ունէր :

Ս. ԱՍՏԻԱԾԱՏՆԱՅ ՏՈՒՆ ՓԱՐԻՉ

Այս կիրակի Փարիզի Ս.Յովհ. Մկրտիչ
կեկեղեցուն մէջ պիտի մատուցուի հա-
նգատար պատարագ եւ պիտի կատարուի
խաղաղի ասանդակն օրհնութիւնը եւ
բաշխուի :

Բէ. օր պատարագ մեկնուի :
Հայ հասարակութիւնը կը հրաւիրուի
ներկայ ըլլալ :

Knightsbridge Buttery 26, Knightsbridge, London S.W.1.

ԵՐՈՐԱԿԱՆ ԵՒ ԱՐԵՎԵԼԵԱՆ ԿԵՐԱԿՈՒՐՆԵՐ
ԻՆՁՊԵՍ ՆԱԵՒ ԼԱՅԱԿԱՆ ՆՇԱՆԱԻՈՐ ՕՂԻՆ

RAKI DUZE
ԲԱՅ Է ԱՄԷՆ ՕՐ ԺԱՄԷ 8.30ԻՆ ԱՌԱՐՏԵԱՆ 2

Հ. Յ. Գ. ՆՈՐ ՄԵՐՈՒՆԻԻ ՀԱՄԱՐ

ԲՈՒՈՐԳ PALADRU, ԱՅՍ ԿԵՐԱԿԻ, ԱՆՏԵՆԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ

ԲԱՑԱՌԻԿ ՕՐ ՄԸ

ԼԱՅԱԿԱՆ ՄԻՋԱԿԱՐ — ՏՈՒՄԻ ԵՐԳԻՆ — ԿԵՐԱԿԻ ՊԱՐԵՐ՝ ԱՅԳԱՏԻ ՏՄԱՐԱՐՈՒ

ԱՐՏԱՍԵՆՈՒԹԻՒՆ Ե ՔՈՒՄԱՐԱԿԱՐՆԵՐ

ԲԱՑԱՌԻԿ ԵՒ ՀԱՄԱՐ ՆԱՐԴՈՒՆԻ ԵՒ ԿԱՐԱՄԵՏ ՓՈԼԱՏԵԱՆ

ԿԵՐԱՐՈՒՆԵՍԱԿԱՆ ԲԱՐԻՆԸ ԱՐ ԳԵՄԱԿԱՐՆԵՐ

ԿԱՐԱՄԱ ԱՓՐԻԿԵԱՆ Ե ԺԻՐԱՅՐ ՓԱՆԱՄՈՒՆԵԱՆ

Խախտմանը ծանր 116 միլիոն դոլար

ՉԱՏԱՆՈՐՈՒԹԻՒՆ ԶԱՆԻ ՄԱՍԻՆ — ՀԱՄՓՈՐԻԿ ԽՈՐՈՎԱՐ, ԱՌԱՍ ՌԵՏԵԼԻԿ ԵՒ ԶՈՒ ԿԵՐՈՒՆԻՈՒՄ :

ՄՈՒՏԵՐ ԱՅՍ Ե

LA PILE — PALADRU — ISÈRE

ՇՆՈՐՀԱԿԱՒԻՐ

Մարտի եւ Մայիսի շնորհները շե-
նորհակալութիւն կը յայտնեն բոլոր ա-
նոց որոնք իրենց ցաւակցութիւնը յայ-
նային ողջացան :
ԱՅՐԻ ՏՈՒՄԻ, ԱՐԵՎԱՐՍ ՓԱՐԿՈՒՆԵԱՆԻ
ժամանակ թիւ :

ՅԱՄԱԿՈՒԹԻՒՆ

ՄԱՐԿԵԼ — Վապարարական Հայր -
նակցական Միութիւնը, բոլոր Հայրենա-
կիցներուն անունով, խորն ցաւակցու-
թիւններ կը յայտնեն այն Տիկին Կարե-
նիկ Անկախական եւ քաղկին՝ Յարու -
թիւն, Տէր եւ Տիկին Ալեքան Պապար-
կանի, ինչպէս նաեւ Վապարարի եւ քա-
ւոր պաշտպաններուն, ողջացան :
ԱՐԵՎԱՐ ՍԵՐԱՄԵՆԱՆԻ
կեփարի ժամանակ թիւ :

Հայրենակց, Միութեան փոխան ծաղ-
կագանի կը նուիրէ Միութեան հիւան-
ք եւ կարգադրու ընտանիքներուն 2000 Ֆր. :
Գ. Վապարար Գաւառիկան, Գ. Փախել Շա-
նուր եւ Գ. Յովհաննէս Հապարարեան
1000ական Ֆրանկ :

ԼԱՅԱԿԱՐԻԿ Ե. ՍԱՅ ԵԿԵՆԵՑԻ

10 bis, RUE THOUM

Այս կիրակի, Տէր Աստուածանի Վե-
րաբարեան, ԳԵՐԳ. ԱՐԱՏՈՒՆԻ կը պա-
տարագէ ժամը 10.30ին :

Պաշտօնը յայտարարութեան :

nuit
et
jour

snack - self service - glacier

Ses plats chauds ou froids
Sa terrasse face à la mer
Glaces, patisseries maison

Galleries de l'Eden - Beach JUAN - LES - PINS

Imprimerie Spéciale
du Journal « Haratch »

Գարունը կը վերականգնուի ընտանիքը, տնայնապի ծանր կը
զուսմարտին զալարով եւ ծաղիկներով, կեանքը կը վերանորոգուի
Ձեր բնակարանը ալ պէտք է որ վերանորոգուի
ՆՈՐ ԳՈՒՆԵՐՈՎ ԵՒ ՆՈՐ ՋՈՐԴԱՐԱՆԻՔՆԵՐՈՎ
Նոր կեանքով թանկանալու, ծանր

PEINTURES THOMLAC

16 bis, BOULEVARD SEBASTOPOL, PARIS (4e)

Tél. : ARC. 26-61 (Métro : Châtelet - Halles)

ԹՈՎԱՄԱՆԱՆ ԵՐԲԱՅՐԵՐՈՒ ՀԱՅԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԻՒՆԸ

Իր սեփական արտադրութիւնը եղող արդիական գոյներով առաջնակարգ Մե-
թիթիք եւ Վերնիկի քորուի իւրաներներուն, զերարուստական պատի
Թուղթերու, Վերնիկի քորուի, Միտենիկներուն, տեսակները, նաեւ ձեր բ-
նակարաններուն արտաքին եւ ներքին խնամքներուն համար անհրաժեշտ բոլոր
Կիւրքերը պիտի աշխարհէ ձեր, ԱՐԱՐՏԵԼԻ ԳԵՐՈՒՆԸ :

ՄԱՆԱՅԻՆՈՒՐ՝

52, Rue de Chalon - Paris (12e)
64, Boulevard de Belleville - Paris (20e)
166, Av. Aristide Briand - Pavillons-sous-Bois (S.)
4bis, Rue Paul Vaillant-Couturier - Argenteuil (S.O.)
241, Rue Paul Vaillant Couturier, Alfortville (seine)
18, Rue Brézin (Paris (14e)

Լիւմադի-Տօրեմ ԳԻՐԳՈՐ ԹԵՒԱՆԱՆ

ՀԱՆՏԱՐԱՆ ԵՄՐ

Ճրանական — Հայկական եւ կողկա-
նան ընտիր կերակուրներ

4, RUE ROBERT-ETIENNE
(Rue Marbeuf) PARIS - 8e
TÉL. : BAL. 31 21
ՄԱՆ ԶԵԼԻՔԻ ՄՐՏԻՆ ՎՐԱՑ
Métro : P. D. Bonaparte
Հանդիս մընալարս

Առաջնակարգ կողկուսեան խորոված —
ներ, զաւլիք, զաւլիք

Bar Américain

ՉԵՆ ՖԻԼՄՈՒՆԻԷ Նուագախմբեր
մերթման է մասնակցել համադրերի փա-
ռաստանին, հակառակ տնորը որ նախապես
պայմանադր ասորարան էր: ՉԵՆԻՐՈՆ
պատմապատմական թիվեր ախ է որ հանգար
հայկականութիւնը: Եւստան Մարցի, ո-
րուն չես պիտի իմացադ չի նուագա-
խմբերը, համաշխարհ է:

ՖԻԼՄՈՒՆԻՆ Հասարակացութեան թիվեր,
ստեղծած 1958 Մարցի: Չի հանրա-
բաշխով, կը թողարկայ 13 համադրութեան
թիվները, որոնց ընտանքական ընդհա-
նուր թիւը կը հասնի 84 թիվներին:
Կիւնի հանրապետութեան Նոյախաչը՝
Սէլուս Բուրէ Լուստոն հրապարակեալ հա-
նապարտութեան կողմէ:

ՄԻԼՅՅԵԱԼ ՆԱԶԻՐԵՐՈՒՆ Ֆրանսա-
րեանուարը, Ապրապառն Լեւոնի մին-
չեւ ինչպէսպէս աշխատող տարածողը
երկրամասը շատ Ժանը երկրաշարժի մը
տակերներ կրուն է: Մնացածները աշխա-
տեղին կրուն են որ լուսնը տակաւինը -
աւան, գետը իրեն ընթացելէ կրուն են:
Գիւնի Ֆրանսայի տակ կրուն են, Անթի
Երկրորդին աղաչին իշանուարը ծառա -
տանէ 30 միոն աղիկ, Հէպտիկ Քրեկե-
րական մին ամբարտաւելի կառույցը վը-
նապատմէ են, որմանքութեան կրուն
ենդպատմէն իշանուարով ինչ աղիկ
գետերը իրեն զնաչեցնել կըլլով, դաշտ
ու հովիտ ողորմ, ընդերքը փնտրեցած
են, Նիւթական փառանքը շատ մին են:
Բաղնախոսարար, ցարը հշտուած մարդ-
կանը զանեւ, թիւը համեմատաբար քիչ
է: Անպիմով, իսկ ու շատ աւելի մին
տեղանեւք, առաջին տանին համար,
սղանաւաշին անընդհա ճակոյցութեան
առաջ է թուր փառանքաւ երկրամասը:

ՊԻՆԻ իշանուարութեանը շատ զգու-
հն Ֆերաթ Ապապի կրուն յայտարարու-
թեանէ Տիւ Շիփիկը թիւթիւն: Աշխարհա-
կան ճակատաբարութեան վարչապետը
րուն էր թէ Գիւնիական կ'անաղիկ
ժրտանքի Աշխարհը պատրաստին հա-
մար: Պին մէջ կը ինչեանի թէ Անթի-
ժոյղան ճակատաբարութեան քաղաքական
համար, Հայաստանը Տեղիային Ֆրանս-
րամին Քրտանիս 200 թիվներ տարը
տուած է, հինգ տարուան համար, քաջ
ժրտանա խոստացած է Աշխարհը համար
չաղտորդիկն ալ Ֆրանսրամին տը-
սարուած գլուխները:

ՆԱԽԱԿԱԼ ԱՅԶԸՆԱՄԻՐ Օգոստոս
20ին պիտի հանի Պին, փոխանակ Օգոս-
տոս 27ին, որդեպի մէջ որ հանդիսանայ
Դաշնակցային Գիւնիական մարտադրողը
որ կը պատրաստուի մին շաղկ ընդու-
նեւն Նոյախաչը:

**nuit
et
jour**

snack-self service-glacier

Ses plats chauds ou froids
Sa terrasse face à la mer
Glaces, pâtisseries maison

**Galleries de l'Eden-Beach
JUAN-LES-PINS**

ՇԵՐՈՐՀԱՅԱՒԻ
Տէր և Տիկին Սար Թրքեան և զս-
տակները (Նիւ Երթ): Տէր և Տիկին Լե-
ւոն Կապիկեան և զստակները, Տէր և
Տիկին Եղնարդ Կապիկեան և զստակները
(Տրաքիստան), Տէր և Տիկին Հրաչ
Թրքեան (Նիւ Երթ): Տէր և Տիկին
Սարկէ Թրքեան և զստակները (Ամերի-
կա), Տէր և Տիկին Սարգիս Գրիգորեան
(Ռուսաստան),
Պորին շորհարարութեանը կը յայտ-
ման թուր անոնց որոնք անմարմ, նա -
մակով և հեռագրով իրենց զաւակն -
թիւնը յայտնեցին

Արմանապատիւ Տէր
ՍԱՀԱԿ Ապա Գիւն, ԵԱՄԻՆԱՆԻ
վախճանութիւն առիթով:

Մտաւայել երաժշտագիտական շորհ -
արարութիւններ մասնաւորապէս Սէն Ժե-
րոմէ Ս. Սահակ Մերարդ երկնայեղ Քա-
ղաղան Ռաբորեյի անմուկը աղաժան -
րուն, ճանաչող հայերուն, ինչպէս նաեւ
Փրատայի, Փոմոնի սարգապիներուն և
գլխիկներուն որոնք զմայելի և հոգե-
շունչ երկնայեղութիւններով արմատա-
յին փաշ մը տալին են յայտարար Տէր
Հոր անմուկ և Քաղաղան սարգապի -
թիւններուն, միթիթիւնով մէկ սղակի
թիւները:

ՀՈՒՆԻՆԱԿԻՍ ՊՕՄՈՒՆ ՄԷՋ
ՄԱՐՍԵԼ — Այս Տիկին Հայկունի
Երամեան և թուր պարտաւերը կը ծա-
նաչեանի թէ՛ հոգեհանգիստին պատմ-
պիտի կատարել կիրակի առաւօտ Պոմ-
մէ Ս. Ժը. Լուստարիկ երկնայեղ մէջ,
իրենց յայտարար ամուսնոյն և աղակա-
նին

ՄԻԼԱՆ ԵՐԱՄԵԱՆԻ
Հոգեւորն է յայտարար, տնոր մահուան թա-
նառուեցին առիթով:
Կը հրապարակեն հոգեւորացիային յիշատա-
կը յայտարարները:

ԼՈՅՍ ՏԵՍԱԼ

Անյուսպան

Թիւ 10
ԱՆԴՐԱՍԱՆ Գրականութեան
Արուստի ԱՆԴՐԱՍԱՆ
Հայ և Օտար քրականութեան
ԱՆԴՐԱՍԱՆ
Խմբակը
ԲԻՒՅԵԼԻ ԲՕԳԱԼԵԱՆ
46, Rue Richer - PARIS (9°)
Գիւն՝ 1200 ֆրանկ
Արտասանած 4 տարբ

Օգոստոս ամսանամ ընթացքին
ՔՐՏԱՆ ՍԱՄՈՒՆԵԱՆ ԳՐԱՏԻՐԸ
51 Rue Monsieur-le-Prince, Paris (6°)
ԲԱՅ Է ՍԱՄՈՆԵԱՆ ՎԵՐՔ
ԺԱՄԸ 2-6:30
ՓԱԿ Է ԵՐԳՈՒՆԵՐԻՐԻ

Imprimerie Spéciale
du Journal « Haretsch »

ԴՊՐՈՆ. ՏՈՒՆԱՆԸ ՎԱՐՃԱՐԱՆ
1950 - 1960ի զոյրացական տարեկաններ
արմատաբարութիւնները սղան են: Ամէն
անոն որ կը փափագին իրենց զաւակները
արմատաբար, պէտք է փութան այժմէն
իսկ զինքն Հասարակութեան Ճոյրեւ-
թեան:
Դոյրացուներ կը հեռան ցիտական լի-
սեցեւոր. պաշտանական ծրարքին, աչա -
կերտութիւնները կը պատրաստել պիտի և
պատրաստել քննութիւններուն, առաջով
նաեւ անոնց հայեցի զատարարականութեան
հայերէն, գրականութեան, պատմու-
թեան և կրօնի մանթութիւններով:
Դիւն՝ 1 Պարլ-տիւ Նոր, Ի Բէնիս:
Հեռաձայն՝ Լը Բէնիս 172:

ԼՈՅՍ ՏԵՍԱԼ
ԱՄԵԱՆ ԴԱՄԱԿԱՆԵՐՈՒ ՆԵՏ
ԳՐԵՏ
ԱՐԱՄԱՅԻՍ ԱՐԱՄԵԱՆ
Գիւնի Խիլիմիակի
Via Pacini 30, MILANO

ՀԱՅ ԱՄԵԱՐԱՆԱԿԱՆ ՄԿՐՏ. ԵԿԵՂԵՑԻ ՄԱՐՍԵԼ
Պաշտանութիւն՝ աչա կիրակի, Սէն Ժե -
րոմ, Ժամը 9:30ին: Թիւ Ժեմար՝ Ժամը
10:45ին:
ՓԱՐԻՋԻ ՀԱՅ ԱՄԵԱՐԱՆ. ԵԿԵՂԵՑԻ
8 bis, Rue des Termes
Աչա կիրակի առաւօտ Ժամը 10:45, կը
խառի Պաշտանի ԳԱՅԱՆԵԱՆ

ԳՐԱՏԻՐԸ ՀՐԱՆՏ ՍԱՄՈՒՆԵԱՆ
51, Rue Monsieur-le-Prince, Paris 6°
Chèque Postal : Paris 1278-35

ՆՈՐ ՀՐԱՍԱՐԱԿՈՒԹԻՆԵՆՐ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՐԱՊԵՏՈՒԹԻՆԵՐ, Ս. ՎԱՐՏԵԱՆ	
Նոր տպագրութիւն, Պէյրութ, պատկերապարզ մեծադիր 684 էջ, կազմ:	4-000 ֆր.
ԱՄԵԱՆԻ ՏԱՐԵԿԻՐԸ, Կ. ԳԵՈՐԳԵԱՆ	
2-տարի, Պէյրութ, 1959, 640 էջ	1-400 ֆր.
Ա. ԻՍԱԿԱՆԵԱՆԻ ՆԱՄԱՐԵՆԻՐԸ	
Գահիրէ, 1959, 169 էջ, պատկերապարզ	350 ֆր.
ԶՈՂԱՅԱՆԻ ԳԵՐԻՆԵՐԸ, Վ. ԱՆԿԵԱՆ	
Գահիրէ, 1959, 568 էջ	850 ֆր.
ԽՈՒՆԵԱՆ, Ք. ԴԱՇՏԵՆԸ: Գահիրէ,	
ԵՐԳԵԱՆԻՆԵԱՆ, Ջ. ՄԱՐՏԻՆԵԱՆ	
Պէյրութ, 436 էջ, կազմաւոր	1-000 ֆր.
ԴՐՈՇԱԿ, օրպմ 2. 8. Դ. Ա. Խառնը 1890-97,	
Բ. Խառնը, 1898-1901, կազմաւոր, Խառնը	2-400 ֆր.
Le Chant du Pain, Daniel Varoujan	
Paris, 1959	630 Frs.
ԱՄԱՐԱՆ ԵՄԵՐԸ ԳՐԱՐԻՆ ԿՐԱՅ	

ՍԱՄՈՒՆԻ ՄՈՒՐԱՏԵԱՆ ՎԱՐՃԱՐԱՆ
Նոր արմատաբարութիւնները կը շարուն -
անալիս 1950-1960 առաւելական տարե -
շրջանին համար:
Իրենց զաւակները արմատաբար փա -
փաշող ծողջները փութան զինքն Տեա-
րութեան, դաւարը կամ հեռաձայնով:
Collège Arménien S. Moorat
26, Rue Troyan - SEVRES (S & O.) Tél.: ONS. 18-28
Վարժարանի անցեալ տարուան աչա -
կերտութեան ծողջներուն ՈՐՇԱՐՐԱՆ -
ԹԵԱՆ կը յանձնուի:
Եթէ միւնչեւ Ապրիլի 8 շորհոյն
իրենց զաւակ՝ երուն արմատաբարութիւնը,
Տեալութիւնը Ի հարկին, աչա է անոնց
տեղերը յատկացնել Նոր արմատաբար -
թիւններու. հետեւաբար, ալ թուակա-
նէն առաջ պէտք է պատասխանին, Տեա-
լութեան՝ Մարցի մէջ զրկած շրջան -
րակարին:

ԳՐԱՏԻՐԸ ՊԱՐԱՍԱՄԵԱՆ
46, Rue Richer - Paris (9°)
Tél.: P R O vence 64 - 9 0
ՆՈՐ ՀՐԱՍԱՐԱԿՈՒԹԻՆԵՆՐ
X
ԱՄԵԱՆԻ, ՏԱՐԵԿԻՐԸ — Կարօ Գէ -
որդեան, 1959, 2. տարի, լակակազմը՝
1706 ծրարք, թղթակազմը՝ 1400 ֆր.,
640 էջ, մաքուր տպագրութիւն, րազմ -
թիւ նկարներով (ժրտանաչալ զոյրութեան
մաթիւ միայն 182 էջ) թղթատարի մաթիւ
երկու հարիւր ֆրանք:
ԶՈՂԱՅԱՆԻ ԳԵՐԻՆԵՐԸ, Վ. ԱՆԿԵԱՆ
Գահիրէ, 1959, էջ 558: Գին՝ 900
ֆրանք:
ԱՄԵԱՆԻ ՍԱՀԱԿԱՆԻ ՆԱՄԱՐԵՆԻՐԸ
աչա. ՎԵՐԱՅԱՆԸ, Գահիրէ, 1959, էջ
169, Գին 400 ֆրանք:

ԳՐԱՏԻՐԸ ՀՐԱՆՏ ՍԱՄՈՒՆԵԱՆ
51, Rue Monsieur-le-Prince, Paris 6°
Chèque Postal : Paris 1278-35

ՆՈՐ ՀՐԱՍԱՐԱԿՈՒԹԻՆԵՆՐ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՐԱՊԵՏՈՒԹԻՆԵՐ, Ս. ՎԱՐՏԵԱՆ	
Նոր տպագրութիւն, Պէյրութ, պատկերապարզ մեծադիր 684 էջ, կազմ:	4-000 ֆր.
ԱՄԵԱՆԻ ՏԱՐԵԿԻՐԸ, Կ. ԳԵՈՐԳԵԱՆ	
2-տարի, Պէյրութ, 1959, 640 էջ	1-400 ֆր.
Ա. ԻՍԱԿԱՆԵԱՆԻ ՆԱՄԱՐԵՆԻՐԸ	
Գահիրէ, 1959, 169 էջ, պատկերապարզ	350 ֆր.
ԶՈՂԱՅԱՆԻ ԳԵՐԻՆԵՐԸ, Վ. ԱՆԿԵԱՆ	
Գահիրէ, 1959, 568 էջ	850 ֆր.
ԽՈՒՆԵԱՆ, Ք. ԴԱՇՏԵՆԸ: Գահիրէ,	
ԵՐԳԵԱՆԻՆԵԱՆ, Ջ. ՄԱՐՏԻՆԵԱՆ	
Պէյրութ, 436 էջ, կազմաւոր	1-000 ֆր.
ԴՐՈՇԱԿ, օրպմ 2. 8. Դ. Ա. Խառնը 1890-97,	
Բ. Խառնը, 1898-1901, կազմաւոր, Խառնը	2-400 ֆր.
Le Chant du Pain, Daniel Varoujan	
Paris, 1959	630 Frs.
ԱՄԱՐԱՆ ԵՄԵՐԸ ԳՐԱՐԻՆ ԿՐԱՅ	

ԱՆԳԼՈՅ ԱՌԱՋԻՆ ՀԱՅԱԿԱՆ

ՀԱՆԵԱՐԱՆԸ

ԼՈՆՏՈՆԻ ՍՏԻՆ ՎՐԱՅ
(HYDE PARK)

Knightsbridge Buttery 26, Knightsbridge, London S.W.1.

ԵՐՈՐԴԱԿԱՆՆԻ ԱՐԵԻՆԵԱՆ ԿԵՐԱԿՈՒՆԵՐ
ԻՆՉՊԷՍ ՆԱԵԻ ՀԱՅԱԿԱՆ ՆԵԱՐԱԿՈՐ ՕՂԻՆ

RAKI DUZE
ԲԱՅ Է ԱՄԵՆ ՕՐ ԺԱՄԸ 8.30ԻՆ ԱՌԱՌՈՏԵԱՆ 2

քաղաք կերպերի Եւ Փայտաբերի պիտանի -
մայր լնայորի կը դառնայ իրական ախտա-
բարձրական միայն: Փայտաբերի բոլոր
ընթացիկները, նորիցէ մտապահ դարձել
երկրեւրեւ ճաշարար ճաշեր հան կը
փութան ոչ միայն իր Սերունդը քաղա-
քներէն, այլեւ չ'ի՛ն, չ'ի՛ն յիշատակներով
շաշկարկաւ որ մը ապրելուն:

Ո՞ր մէկ իր Սերունդն ալ — պարտե՛
լիքն — իրեց, արժանապէս եւ իրաւ
շաշկարկաւ որ մը ապրիլ կուտայ ինքեւ-
նորուն: Ճաշ երբ, իմեքեք, ճաշկարկաւ
այլապէս պարելու եւ մայրենիները, ճը-
մարկն, վեր եւ ամէն դիմաւորներ:

Հապա արշաւան բազմութեան ուսուիք -
խելիքը հասցնել... անոնց սպասարկել:

Հոն պիտէ ըլլայ, անոնց մէջ, քանա-
կումբի զիպիարտ ապր ճեմ, հասկանալ
համար թէ ի՞նչ անմահելի աշխատանք
կը ապրիլ որդիւնը: Այդ բոլորը կար-
ելի ո՞ր կանոնով կատարուի:

Անցակ կերպի որուն փառաւորանք,
ներկայեան բազմութեան եւ յաղի կա-
տարութեամբ կարելի ձեռնարկ մը էր:

Անկա մեր կեանքին մէջ, մեր ժողո-
վորդի կեանքին մէջ ճշմարտական ժողո-
րդի թանկանքը աւանդութիւն կը ստեղծ-
մը, որուն համար միայն որպիսութիւն եւ
չնշուածութիւն: Այլ երբ կեանքի անմե-
ղաւոր որ այս ձեռն ձեռնարկ, այս աւ -
տարկութեան ուսուցանողութիւնը կարգա-
կերպով եւ միայն ճշմանցով մեր իր Սե-
րունդն է, այն անոնց որ կը խոսնի եւ
չնշուած կը բազմապատկուի:

Այդպէս, Մարտի Սարգիս Սարգիս
կարգադրելի միջին Փայտաբեր, անմայր-
մէր անընդուն կը կայ: Բայց ոչինչ, մի-
այն ու հետապնդողան նպատակը նոյն է -
մտաւոր եւ նոյն բովանդակութիւնը ունի,
եւ այլ է միայն համար:

Տարիներ, ստանձնող տարիներ առաջ,
Փայտաբեր Որբոր կողմանկողան ձեռ-
նարկի մը, մեր դրամականութեան փութե-
րան շուրջը՝ Ա. Անդրանիկ, իր
ինչորդան մեծացող հետեւեւ ճաշա-
տաւորով ապրելուն: Հասնել թանկանքի
շարժաւոր որբեր, կը դուրս կալ եւ այս-
պէս կուց, այս ապրիլ չ'ի՛ն ձեռնարկը
այդքին անմահութիւնը դառանալ ու եր-
գով դրամական հետ, կը իսկ խոսնի եւ
նոյն հաստատող, այսպէս կը կրկնուի
Հապարդ ու հաստատողան ըսել: — Սերիկ
իր Սերունդներն՝ կը դուրս կալ եւ
այսպէս կուց, այս ապրիլ չ'ի՛ն մտաւոր:
Այլ մը ձեռնարկ ու Փայտաբեր:

ՄԻՋԱԲ ՄԻՋԱԲ

Գործարար (պայտանային) — Ի՞նչ -
պէս կ'ըլլայ որ դառնանակն ուղ կ'ար-
արայ:

Գործունեան — Երբունամի կ'ըլլայ,
գիւ: Երբ ուղ ճնշուող է:

Գործարար — Ի՞նչ, տո՛ւն ալ կը
կը քանաւ դուռ...

ՏԱՆԿԱՅՈՐԻ
ԵՐԻՏԱՍԱՐԿԱՆ ՃԱՄԱՐՆԵՐԸ

Գիւնիքի եւ Մայրենիի տառաւոր: Կա-
նալով դուրսանալ տարիներ, ամառ ծաւե-
նելով պատան Սերիկը, փարթեք
ն խառնաւորներ, պէտ-պէս ծաղիկներ
գործերը յայտարար պատիւներն են կեր-
տաւ ապաւել: Սերունդ լըսում է անհուն
ընկերակցով, կը դուռն է, որ այդ րո-
ւոր գիւնիքի թիւներները մեր երախտներ
համար են: Ձերխաղերը անհատական ըր-
կապաւորում, մարտ, անապաւն օգտը
կատարում, մէկ փութեւ եւ Մայրենի
երկապարգիւն 18 ձամբարկեր, 35
մանկապարգիւններն ու մանկական հրա-
պարակներ, պայքարանարները:

Մի անգամից է կենդանութեամբ Մայր-
ենիք: Շնորհիւրներ օլերկացան աղարա-
բող շնորհները չեն լըսում: Սերունդ լըսում
է հապարար: Երախտներ կ'անող, աշ-
տուիկն ու իմեքեք... Գործը եւ պիտէ
նրանք նմանութիւնը, յուսով մարդ-
կան փորով իմեքեք, փայտ լըսող -
ուրիշ, հաստատող՝ ձամբարկներ դրո-
ւորի ճանդիարտ կերպով բազմապնդու-
համար:

Սերունդ է հապարար պատանիներ
հետաքրքիր առարկան:

ԵՐԱՄԱՆԻ ՆԵՐՔԻՆԵՐԸ

Երբ մտնում է Երմարարութեան եւ
լինանքի թորիքներութեան աշ-
խատանքի արշտանակներն իրական
համար, ապա ինչ անմահ իրանում եւ
կերպ կողի արտաւած առաջնակարգ ճե-
մով: Այսպէս՝ անպատկառ 350 պար-
գիւններն ունեն լըսողաւ նմանութիւնը,
Հապարար, երկապարգիւն եւ ապա ճե-
մով անմահ արշտանակներ, արտաւած -
նոյններ: Սերունդ համարի երախտա-
կան անմահ կարգադրողան զուգահեռ -
վան անմահ կարգադրողան զուգահեռ -
վան, եւ դու կը անմահ եւս հետաքրքիր
գործեր, որոնք կատարում են ձամբար-
կի թորիքի թանկանքներ, թանկանքներ
որ, որպիսութիւն: Իսկ թանկանքի
անմահում դու կը ճանդիարտ Մայրենի
րտական եւ կենդանութեան աշխարհ
պատկերի իմեքեք: Բնութեան ճե-
մով անմահ, որպիսութիւն, թույններ,
թանկեր անմահներ:

Անմահի տպաւորութիւն եւ ստանում,
կը մտնում եւ պիտական անմահ
աշխատանքի արշտանակական միւր -
թեան համար: Անմահութիւն օրինակի
կարգ ու կանոն, մարտական լուս
կարգադրողան երախտներ իմեքեք դր-
մը: Երանք մամալանքն ուսումն են, հա-
դատանում, հետաքրքիր անկախում
համարային առարկան: Փորձեր դրուցի
շաշկարան երկապարգիւն հետ, կը լըսն
մէկ պատանակ՝ Մեղ ժամ լուս է:

Յետմահի ճանդիարտ իմեքեք է:
Լուսում է չեփորի մայր: Սպասողական
մէջ նմուշ համարար մէկ րոպէս կեն-
դանում է: Աշխատանքի են անցնում
իմեքեք որք եւս հետաքրքիր իմեքեք -
նմը: Ան՝ կարտման իմեքեք: Եստ

րան փարեք է անեւ նրանց մայրն, հա-
մարի առաջնակարգ ան հետաքրար -
կան իմեքեքի անմահութիւն համար
ըն: Եւ հապարար, անպատկառ ին-
քի թանկանքներ եւ ուրիշ թանկեր: Այս-
որքան համապատկառ են կարգադ-
րանքն ուսուցողական խոսքայտերն հա-
մար:

Կերպի մեր թանկ տարիներ իմեքեք
շառ լուս է փութեք Մայրենիքում: Կե-
րպիցեք է մանկական թանկեք, կա -
ուրիշներ են համարներն նոր չեփոր,
եւ րոպէս են չեփոր, թանկեքով են
կերպական փորցիներ, մարտական հր-
ապարակներ, կարգադրողան են օ -
մանկալ չեփորներ:

Բայց մանկական թանկեքում կան թե-
րութիւններ, որոնք Մայրենի աշխարհ
իմեքեք կատարում:
Կերպի ճեմում, անապաւն քանակում
լուսում դուռնու ձամբարկի պիտակներ
լուսար կարելի է անեք թանկեք ըր-
րաքի թախա Ստոյանակներ հետ զի՛ն
րտանում:

Ընդեր թախա, իմեքեք ունեցեք,
դու ճեմ մամուլ լուս անեք համարներ:

Ձեմ կարող, ուրիշ անեք թեքի
ձեմարտութիւն է, որ Մայրենիքում
իմեքեք ջրի պիտակ է պայտան: Սա-
կան, միմեւ նոր լուս թեքի, եթէ ե-
րանք կանաւորաւ թախա, համարներն
լին տալի: Բայց շառ, Հապարար չըր-
կանի Սերունդի զործարկ կամ ինչ
այս պատանակաւոր գործը յանձնել
այս պատանակաւոր մարդն, որը
թույն իր ճեմական պատանակութիւն -
նը, ուրիշ աշխատանքով է դրուցում,
մարտական է համարներն մամուլ -
կին իմեքեք լուս մատակարարելու կար-
ելու գործը:

Երբ Սերունդի զործարկ կամ ինչ
կարելի է կատարել նաեւ մէկ ուրիշ
նպատակ:

Մայրենիքում անհրաժեշտ ուսուցող -
թիւն էր դարձում փորցիներ մարտ-
ութեան: Կուտակուող ապր մամուլին
չե անպատկառ, օրեքով մամուլ է րո-
պէսում, փորցիներ անմահներում:
Յայտնի է որ լուս ինչ ինչ օրերին
թախալիք թախալիքներ են գրուց Մայ-
րենիք: Երեք ճանդիարտ անկախութիւն:
Երանք անպարկ կերպով լըսում են ան-
նապեք, թախալիք անմահ ուսուցող
կը ջորցներ, թեքի, կկատարում
ըրկապարկ անմահութիւններն ու անմահներ,
թույն ոչ երանք պատանակաւորում
թեան էր իմեքեք:

Մայրենիքում համարներ անեք
պիտան չեփորներ, արշտանակ -
կան թախալիք կարգադրողութիւններ,
Հապարար ճեմ: Սերունդի զործարկ
կամ ինչ մէկ միայն, պիտէ է միայն -
նը ձեք անեւ լուս կերպով իմեքեք -
նը այլ թեքիներ, Մայրենիքում
արժեքն: Սիւնեքն առաջնակարգ
մանկական թախալիք մէկ:

ՈՐԿ. ԿԱՐԳԻՆԵՐԸ

Գերտոն բազմութիւն լըսալ կամ գիտել
անմահ եւ զուգահեռ, եւ այս բոլորը -
նմը անմահ իր անեք կը դրուց, մամ
մը փորել առջի իմեքեքն դառնալու հա-
մար: Սերունդ եւ կարծես կը անապա-
կանութեան մէջ մը անկարգութեան
մէջ: Ձեր անպատկառ, մէկ երեք
լըսի մէկին աշխատանքին անպատկառ
թախալիքներին զանապաւն եւ լըս
ինչին իմ տաւած ներկայեան համար -
ուրիշ, չեք զանապաւն ճեմակարգում, ա՛լ
անեք իր յանդեր չեփոր, կը ճանդիար-
տարութեանք անընդուն գիտ, եւ ներ-
գրուածութեան անհատականութիւն մէջ ծա-
կելով մը անապաւն օրեքի անպատկառ:
Կը զայս կը փութեք զիտի ըլլալ
կատակ ինչ ալ երկապարգիւն պիտան
չեփոր հետ: Կը յարցի կը համար գործու-
նեքներ, կը անեքն օրեք, ոչ երանք
կը դուրս կը խոսնի հետ անմահ անմահ
թեան էր համարային պիտէ ըլլալ, թախալի-
քներ, փորձ զգուշացում:

Գ.

Մարտի կը կը իմեքեք զիտի: Մայր
ուրիշ անմահ չեք թույնարար պատանակ-
նմը համար: Կը թան անմահ Անեքն եւ
եւ այս կերպանութիւններ անմահ կեն-
թախալիք անապատկառ թախալիք, օրեք
անեքն անմահութիւն փութեք զիտի, կը թույն
անեքն, կը զուգահեռ, կը անհատա-

ԳԱՆՈՒԹԵ ԳԱՆՈՒԹ

ՇԵՐՈՒՄԻ (Կերպան) Հայի մտաւոր
մէջ, Օդոստա 16ին հապարարական
պատան կատարում է ինչիկ Արարական
իշխանակին, անոր մահան 12րդ տարե-
դարին ապրիլ:

ՄԱՌՈՒՄԻ (Փայտի) մէջ Յուսիս
Յիւր ճեմում է Սերունդ Գործունեան,
լըսել 60 տարեկան: Ինչիկ Տերթ-Երեւի,
անպատկառ ուսուցողական պատան փա-
րակ է Սերունդն օրեքում: Տեղաւոր
թեքին եւս անցած է ճեմում (Մարտի)
այս փորի ուր Բ. աշխարհամարտին
եւս հրատարակում է լինելութեան շա-
րակները: Գործը կը տարի առաջ
Գործի մեկնան էր ուր եւ յանդարման
կայ է:

ՊԵՐՈՒՄԻ Մէջ իմեքեք զիտի արկան
մը զուգահեռ է Սերունդ լուսող իմեքե-
նան: Սերունդի անեք զան 30 տարե-
կարեքն եւ Գերտոն մէջ իմեքեք ան-
գործ Օդո. Սարգիս Գործունեան եւ Շեք-
իմարտներ, մատաւոր է նալ կարտ -
կան, հրանդին եւ շառարկին:

ԲԻՆԻՄԻՄԻՄԻՄԻ արձանագած անհ -
րկան Արար հրթիռներն պատան -
տախան մէջ կը կարեւոր մատակարար -
թիւն թեքում է Տերթ. Փոյ Տէր Կարա-
պետան, 30 տարեկան, մանկ թախալի-
քան:

ԱՅԼԵՐԱՆՆ

ՎԱՏԱՌՈՒՄԸ ԿԸ ՀԱՍԱՄԱՄ

X

Այնքան լին զիտանակար որուն առ-
տախաններն անեքեր լըսուցներն,
1950ին Սերունդի թեքի կը թան է -
Մեմ ստալին մը փրա ճեմում եւ այն
ինքնակար իմեքեք թէ եւ անապաւն
մըն է: Անոնք որ իմ գործեր կարգադրող
այդ երախտական կը յանդին՝ իմ
միտը չեն հասցան: Այդպէս կարելով,
խոսքային կը ստալին եւ կը փութեք իմ
եւ ճեմովին կը ինչպիսիք իմ զիտը
հատար ճանդիար:

Եւ Աստուծոյ կը հաստատու. եւ կատար-
թիւններն անեքեր կը յայտարարեմ
թէ կեանքի մէջ, երեքն անապաւն
փիլիսոփայութիւն կը լին զիտանակար -
ցած:

Համարում եւ որ անապաւն կը թեք
աղեկութեան, ապա աշխարհը զեռ
թախարար իմեքեք մէջ պիտէ ըլլալ:
Մարդկութիւն կը թեքեր, ա-
մէն մարդ չ'էլ ձեռք ձեռք յառակիմու-
թիւններն:

Համարում եւ որ անապաւն կը թեք
աղեկութեան, ապա աշխարհը զեռ
թախարար իմեքեք մէջ պիտէ ըլլալ:
Մարդկութիւն կը թեքեր, ա-
մէն մարդ չ'էլ ձեռք ձեռք յառակիմու-
թիւններն:

Եւ ճեմում կը թեքեր անապաւն
աղեկութեան, ապա աշխարհը զեռ
թախարար իմեքեք մէջ պիտէ ըլլալ:
Մարդկութիւն կը թեքեր, ա-
մէն մարդ չ'էլ ձեռք ձեռք յառակիմու-
թիւններն:

Եւ ճեմում կը թեքեր անապաւն
աղեկութեան, ապա աշխարհը զեռ
թախարար իմեքեք մէջ պիտէ ըլլալ:
Մարդկութիւն կը թեքեր, ա-
մէն մարդ չ'էլ ձեռք ձեռք յառակիմու-
թիւններն:

Եւ ճեմում կը թեքեր անապաւն
աղեկութեան, ապա աշխարհը զեռ
թախարար իմեքեք մէջ պիտէ ըլլալ:
Մարդկութիւն կը թեքեր, ա-
մէն մարդ չ'էլ ձեռք ձեռք յառակիմու-
թիւններն:

Եւ ճեմում կը թեքեր անապաւն
աղեկութեան, ապա աշխարհը զեռ
թախարար իմեքեք մէջ պիտէ ըլլալ:
Մարդկութիւն կը թեքեր, ա-
մէն մարդ չ'էլ ձեռք ձեռք յառակիմու-
թիւններն:

Եւ ճեմում կը թեքեր անապաւն
աղեկութեան, ապա աշխարհը զեռ
թախարար իմեքեք մէջ պիտէ ըլլալ:
Մարդկութիւն կը թեքեր, ա-
մէն մարդ չ'էլ ձեռք ձեռք յառակիմու-
թիւններն:

ԳԻՐԳՈՐ ՅՈՂԱՐԳ

(Եար. 1)

ԹԵՄԱՐԻԿ

Արար Յիւսիս, իմեքեք լըսակալ լըս-
նեքուն մէջ կարտան զիտը չեք, եւս
կըս անեք իմեքեք լըսակալ, մայրեր
փայտակ, անապաւն էր դուրս ձեքուն,
եւս եւսակալին անա. անեք երեւոյն,
թախարար յաղեկար անապաւն ու քարտ -
րտա ճեմ մը:

Գիւնի միջին օրը փեր ճանդիկ ան-
եքուն մէջ զիտը, ճեմակար լըսակալ
անապաւն ճեմակար զիտը, փայտ -
ապաւն պիտանակութիւն մը, միմեւ ճեմ
քաղաքում էր անմահ, ջուրա ու պար:

Աշխարհի արդարագր եւ փայլաւ -
թեան այս խոսակարան մէջ, կը նոր
ճեմում երկան լըսակալին նորիւրան
անմահութիւն մը, — այս երկապարգ
կեր անմահեք մը, զուգահեռ մը կը
գրանել, եւ անմահ թեքներ անմահ -
խոսակար լըսակալ մը կը յորեքի, կը ձե-
տալանք, զիտանակ անմահ կը լըս
էր, քաղաքային, անմահութիւն չեք
էր. ան. թեքուն անմահ ճեմակալ ըլլալու անոր
նախնական կամքին հապարարուն ուս-
տանք գիտարարութեան: Եւ հապարարին
այս կամար անմահութիւնի անմահ
մը պիտէ ըլլալ: Կարծաւոր անմահ

զիտը փայտակ անմահին ճանդիկ, երբեք
թէ երկապարգ արկն թան ուրիշ անոր:

Փերի համար թան փայտակ եւ
զիտանի ըլլալ եւ ոչ ուրիշ:

Ճանր մէջ իր պատանակի պարտակ -
նութեանք մէջ անպատկառ կին մը էր,
պատկառած, միայնակ թանկով միայն
պատկառանքով մէկը, կը պատանակ
տար անհրաժեշտ գաղափար:

Երբ իմեքեք, չեք իմեքեք ու զիտը
ճեմակալ իմեքեք իմեքեք ճեմակար
թէ խոսք, թեք, անպար, անապաւն ճե-
մարկի մեմաւորանք պիտէ, ու չեք կը
նապեք մամուլով, մամուլով, զիտը ձեք
զիտին համար հեմակով անմահում
զուգահեռներ զուգահեռ:

Բ.

Օրի թ րուն կ'աշխատեք, կը գործի
հաստատու, շալկարիկ ծաղիկներն մէջ
նալկարիկները գաղափար, աշխարհ,
մարտեր, օրեքն, թախալիքներն գոր -
ծալեքներն մը, իմեքեքն ու ճեմ -
մա, թախալիք լըսալ թեք մը, ճանդիկին
լըսալ փութեք ճեմակար:

Երբ իմեքեք ճեմակար, իմ ան-
մահ թիւն ճեմակար կարելի կանոն թե-
քն: Երբ տաւած ճեմակար կը լըսել ու տաւ
անմահ ճեմակար կը թույն անմահին
իմեքեք արդեւոր: Գիտանքներն հա-
մար ձեմակալ եւ ճեմակարներն հոն, զիտը

Via Pacini 30. MILANO

_____

_____

LE PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN EN EUROPE

HARATCH

Directrice : **ARPIK MISSAKIAN**

Rédaction - Administration : 32, Rue de Trévise, Paris 6°
Fondé en 1925 Téléphone : PRO. 86-60
R. C. Seine 57 A 2731 C. C. P. Paris 15069-82

Քաղաքային Գործակալություն
Փրամես և Հասարակականություն, տար. 4000 ֆր. զեց. 2200
Արտատպագրություն՝ տարեկան 5000 ֆրամբ : Հատկ 20 ֆր.

Կիրակի

23

ՕԳՈՍՏՈՍ

DIMANCHE

23 AOUT

1959

Հիմնադիր՝ **ՇԱՎԱՐՇ ՄՈՍԱՎՅԱՆ**
35ԻՆ ՏԱԼԻՆ — ԹԻՒՆ 8475 35ԵՄԵ ԱՆՆԵԷ

Fondateur : **SCHAVARCH MISSAKIAN**

ՆՈՐ ԵՐԱՆԱ, ՆԵՐԻ ՏԱԼԻՆ, ԹԻՒՆ 4377

ՕՐՈՒՆ ԽՈՐԷ

ԱՊՐԻՒՆՆԵՐ ՆՈՐ ՍԵՐՈՒՆԻՆԵՐ

Հայաստան հինգամիկ էր ու երթմանիկ, երկի, փայտարի լինի ամերկան վրայ : Այս խորագրով է, որ Շոֆինի կալեբի Բրիտանիկ Փ. Ֆ. Կրեյնի՝ իր նկարագրի 2. Յ. Դ. Նոր Արևելքի անցկալ կիրակի օրուան դաշտանակողը :

Ճիշտագի լրագրող յալեի ու խոսն- զավու տղերու մէջ էր պատմանիկ մեր երկրասարդերու փառաստոր, որ, կ'ը- սե, անցկալ տարի արդէն ձեռ յայտնու- թեան մէջ էր արժանաւոր, սակայն այս տարի էր թուի թէ ամեն մրցանիկ էր - տարուան է :

Իրեն, ուշագրաւ երեւոյթի, իր ժաման- ճէկ ներկայութիւն փայտան զէնքեր ու ար- թող բարեկամական արտադրող միւս - լորոր՝ զաւաղան չբնական փութիւնացոյ Հայրենակներու մէջն :

Հետագայ Հայրենակի շնորհ է, որ էր միտցնի յորտ այս երկրաստորի : Ան երբեք պիտի չարտաշայտու- թեան այս պիտի, ինչ լինէ Հայրենակ ուսանողական փառաստոր Հայն յարկաւոր զեղարկատական քանիքի, իր զիջող պարտքով, խմբիկներով ու արտասանու- թեաններով :

Թեթեւ էր ճիշտագրակ նաեւ երեք խմբակարարներ, որոնք իր ներկայութեան զարկաւոր ըրտ պարտքով ու Հայրեն - ոսականներու մէջ մար :

Բոլորեցի իր ապարտութիւններ իկարգով չեղանակ տարով :

Ճիշտ հետո իրենց Հայրենակի, Հո- յեք այս օրը տակն եւս ամբարկողներն իրարու մէջն բարեկամութեան ու երա- կով հորչանքի հետ կապուի, ու այս ա- յոսը արդէն վրայ Հայրենակի յորն, որ ճիշտագր իրականութեան ու իրենց զին (Հայ- րենակով) վերադառնի իր ապարտութեան : Նոր Արևելքի փառաստոր խոր ապա- ռտութեան ձայն է թողը Հայրենական - տարեկան ձայն, որտեղ յայտն չեն պաներ նը- կարողութեան Համար Փայտարիի անկ - եւն ժող տիրող անհայրենիք պիտե - լուիքներ : Անկի ջան երկու Հայրեն Հայ- րեն՝ ամեն զարկաւոր ու Հայրենի՝ ան- ժողանքի ժամեր արարան ին Հայրենակ : Երկուորորք էր մէջ, մէկ օրուան Համար շնորհակալ ու երկամիկ Հայաստան ար- ժանիքով : Տարակից Հայրենի Հայրենի մէջ Հայրենակի ու Հայրենիան տէր ա- ժանիքով :

Այս բոլորը իր պարտքի նոր Արևելքի մեր ազգ ու աշխիւններու, որտեղ ին- տապիկ իրենց ուսնուն վրայ ծանրացող պարտականութեան, այս զինգով օրե - րուան իրենց կարեւոր ինքնն յանուն կար- զապարկանան :

Երկրաստորութեան է մեր պարտուան միջնակութեան էր փայտան յայտը : Ան ձեռ Հայրենակոր միջնակ Հայրենակ - լինի իր ներկայութեան իրարիկ ար- ղիկ ամանագրի դիմող (ապարտ 1862Ի Փարիզի, Սիմոն Մանիկան ծանկան - ռով) իր ներքին Հայրենական երկրաստ - անութեան, ընդ պիտի : Երկրաստորութե - իր կանուան զիմ զաւրջ կըլարցը : Ան հայրենակ :

Մեր Հայրենակի ներկայութեան, որ ճիշտագր իր ներկայութեան իրարիկ ար- ղիկ ամանագրի վրայ, որտեղ երեւոյթ - ան էր զոր էր, ձեռնակող կամուտի է աղ- զիկ ապարտան ու մեր փայտն է միակ յո- յար : Ինչ յանով իրարարարանք այս յոյսը, զորս փայտն ու յախորտ պիտի լի- յի մեր զորքեր :

Գրեթէ Հարիւր տարի առաջ գրուան այս տղերք այստղ ու ի փորտն են, իրեն յախտանակալ ճիշտագրութեան : Հետեւ հինգամիկ էր ու ապարտակի ար- ղիքոր մեր զին վրայ է զայտնող : Հայրեն ենք մեր նոր Արևելքով, որ

ՕՐՈՒՆԱՆ ԴԵՔՏԵՐԸ

ԱՅՁԵՆԱՆՈՒՐԻ ԺԱՄԱՆԱԽՈՒՐ ԵՎ ՄՈՏԵՆԱՅ

ՃԻՐԱՍԱՆ ԵՎ ՄԻՋՈՒՆԻՍՏԻ ՄԱՄԱՆՈՒՐ

Ճիշտագրի Հանրապետութեան Նախագ- րութեան զիման պաշտանակալ զի - կոյց մը Գրաստարանի Արդենաւոր յո- չկուսութեան առթիւ :

Միտակ Նախագրութեան Նախագր - Լեւոնիկի Փարիզ էր Համար Սեպտեմբր շին, աստատանք մար 10Ին : Նախագ- րի կ'ընդհանուան Արտաստորի Նախագր - Լեւոնիկ, Գրաստարանի փութան - րոր Կիլիկիա ու երեք արդէն պաշտա- նանք վերադառնալ Հայրենակութեանն - թէ :

Նախագր զգալական պիտե զիմա - րորտի օր : Տը Կոյի կոմէ : Երկու Նա- խագրութեան միջան պիտե մեկնի Քէ տ'Արտ (Արտագրի Նախագրութեան) ուր Արդենաւոր պիտե քանիք : Փարիզ պատուան առնի :

Պատուան երկու զէնքեր առաջիկ տա- թի խոսակցութեան պիտե ունենան տնի օրը, մար 12Ին 13, Երկրի մէջ : Մեկնի մէջ մը ետք, խոսակցութեան - ներք պիտե վերադառնի միջն, մար 13 : Այդ ժաման, Միտակ Նախագրութեան Նախագ- րութեան պիտե ներկայացուի դիմանակ - տական մարիքի : Ապա, երկու Նախագ - րութեան միջան պիտե երկուսն Մայիսի - կան Կամար Արդենաւոր ծաղիկացող մը պիտե զէն Ամանակ Ձիւնորիկի պիտե - ժամերի վրայ ու վերադառնի Բոցը : Այս արտադրութեանն ետք Արդենաւոր եւ Եր Կոյ պիտե ընդունուի Օրէլ տը վիլի մէջ : Քաղաքականութեան Կարգերի կո- րէ : Նոր իրենքի մար 20.30Ին, օրը - Տը Կոյ, Երկրի մէջ, մար 20 պիտե յայտն ի պատիւ Նախագր Արդենաւորի :

Արդենաւոր շին, ամերիկեան զեղա- յատան մէջ, Արդենաւորի Տիւր պիտե յոյլալ օրը : Տը Կոյ, ուրիշ Ճիշտագրի Հանրապետութեան Նախագր պիտե իրենց իրարմիջ, որքինքն անկեղ - անք պաշտանակալ Համար անոր յո - չեք :

Պարտական ժամանակի զիման ժա - նակութեան է Արդենաւորի Ուսում : Երտագրութեան իրենք զէն, Փարիզի, որ արտագրի զաւրջանութեան զէն ճիշտագրութեան Համար : Եր զիմ կա- թիլիկ թերթի Իլ Բորիսիան : Եր Կոյ պաշտանակալ պիտե ին Տիւրիկի՝ նոր զաւրջանութեանն էր - Կիւնի Համար : Եր յայտնի էր կոմէ մապարտական Իլ Բորիկ : Ինչ ուր Փարիզի կ'իլ Սեֆոր իր զանի թէ անկախական զաւրջանութե - թիւն երազուի մէջ, արժանանք մի- թեան ժամանակ Նախագր մը է : Հա- մապարտ Ունիւրա, որ Կոյի, իր զանի թէ յարաբերութեան յարուան են Լեւոնիկի ու Փարիզի մէջն :

Քալա յոյլալ, թայց միտակ յարուան Գիւն - քիւրով յոյլալ նախագրութեան կ'ընթա - նայի : Այդի՜ 2. Յ. Դ. Նոր Արևելք : ՀԻՐԱՏ-ՍԱՄԱՆՈՒՐ

Օրի Օրի

ԲԱՆԻ ԿԸ ՄԱՆԻՆ...

Երկրաստոր մը՝ յորտարին սենակի : Գրաւոր բազոր է Միջին Արևելքին ե- կամ հայերեն թերթի մը մէջ : Այն պար- մոց պատիւն — հայ երկրաստոր հայե- րեն թերթ իր կարգով՝ Ամերիկայի մէջ : Բարեւ, երկրաստոր, ինչ էր իր կար- ղաւ...

— Մե՛ն թերթը...
— Ինքնմ, հայերեն գիտն...
— Ի հարկէ գիտն, Հայ եմ, չե՛...
— Երեւի յայտնացի յե՛ս... Արտասա- ճութեմը պ յայտն...
— Ո՛ր, այստեղից ինչ, դարձել կու- գամ... Պարտութիւն... Ինչո՞ւ, այստեղա- ցի երկրաստորներ հայերեն թերթ չեն կարող... Այնպէս, այնտեղիցներ իր կարգով...

— Ո՛ր, այստեղ ա՛յ միայն երկրաստոր- քի հայերեն թերթին վրայ է ինչպիսի, այնտե անոր հայրը... Հիտն, անմակ ե- զոր է որ միայն մեծ հայրիկներ հայե- ըն լրագիր իր կարգով...
— Հայերեն թերթ չկարողացալ Հայ՝ կ'ըլլայ եղբւ... Հարմարակ բանի կ'ը- սե՛...

— Անիկ յարմար բարդ կայ... ոչ - բալի... X

— Փա՛ման դար... Չարանիկ հայ մանկակ մը եւ շարանիկ հայ աղան մը ապրիկ, անպիկ իր վազգիկ : Ի յարտն հետ հայերեն իր խոսիկ...

Իրա՛ն կ'ընտ. իմ հայրիկն անմակ հայ է որ առեւե՛կն պ ի վախտար, թայց բոլ հայրիկիկ մուկն պ ի վախտար...
— Դու՛ն անմակ գիտն... Իմ հայրիկն յար թիւրբիւրտն զէն կ'ըն ըստէ մը : Իրե իրեկն ըստն որ դու՛ն ըստն որ...
— Գիտ՛ ըստ, ետե՛ս... Ես պ իմ հայ- րիկիս կ'ըստն որ...

— Չար՛... Իս, ա՛լ Բեգի հետ չեմ խոս- ղար... X

— Չար դո՛ւն ես... Ես, ա՛լ Բեգի չեմ խոսիլ... X

— Եճնացիկ Հայր ի մտնակա իրենց...
— Ըսէ՛ մայիկ, դու՛ն հայերեն ո՛ր

ՔԱՆԻ ՏՈՂԱԿ

ԻՐԱՆԻԼԵՐԱՆ ժամուրկ միտակ զարմա- ճով իր խոսիկ վարչապետ Տալիկ Պէն Կարիկիկ զարմարութեան ժամեր : Հա - ժաման թէ՛-Ալիիկ թերթերուն, երբ նորիկիկ Լուսն էր Եր Երեւոյթի արժա- կարիկ պայման է, Ճիշտագրի յայտն - ժար տար չէ այս միջոցի : Ճիշտագրի ինչ զեղանի արժի որ զարմարիկ յայտան էր Արտագրի Նախագր : Տի - կին Մէյրի Պէն Կարիկիկ անակնկալ մեկ -

Անկախական կարեւոր ու ապրիկի շա- րիկարարի՝ Երեւոյթի իր զրէ...
— Երտագր Արդենաւոր իր կարեւ թէ երտագր կուտայ Երտագրիկ ժամեր խոսն - յան : Ետա անիկ, Հայաստանի ու Եր Տը Կոյի ժամերի Նախագր Ար- ղենաւոր պիտե է ըստ ինչ որ Նախիկ է Արեւմտեան ժամիկ անանկարարութեանն է որ կ'ընայ ուղղակի խոսիկ Տը Կոյիկ, ըս - թէ մերկուր Համար Ճիշտագրի որ Հե- տակի որ ճիշտագր Ծանոթն, այստեղ մէջ երբ այսպէս էր փայտեղ, այժ՝ Համարիկ Համար Ճիշտագր, որ Նեմն Համար, Եր ընդունութեան անիկ տղեր - քի հետի Ճիշտագր ջան տն բարեկա- ներութի օրը իր փորթի իրենց տնոր ճի- տեղիք :

տարիք է...

Երեւոյթի ապարգիւնիք իր ետադրիկ, Ի - րաւոր երես իր նայիկն ու իր յոյլակն : Եր - կուտ պ ըստ ի կուտե՛...

— Ան մարդ խմբ է, սիւր մեղի իր ետագրէ թէ հայերեն իր տարիք եմ...
Հայերեն ո՛ր իր տարիկ... Տալիկ, զպարտ, փաղաք, պարտեղ, ամեն տարի...

— Չարանիկանքիք, հայերեն ո՛ր տարիք էր...
— Ամանկարարեղ, զպարտ :

— Ուրիկ՛ կուտե՛...
— Մե՛ն... Մեմ կուտակ անմակ տե- ղե մը, որ շատ Հայ կայ, Հայն զպար կայ, Հայն երեւոյթի կայ, Հայն զպար կայ, Հայն Պիտակ կայ, Հայն զար - շակ կայ... Հայրիկիկ կայ...
— Հոս պ կայ այդ ճիւղ ըստմանը...
— Հի՛, հի՛, հի՛... Հի՛...
— Հի՛, հա՛, հա՛... Հի՛...
— Այա՛, հա՛, ինչո՞ւ իր յոյլակ...
— Հոս Հայ չկայ... Հայ հայերեն չեմ խոսիլ... Յայտն արտ ճիւղիկ, հոս հա՛...

— Կալակ զորչակն ո՛ր է... Հայ Պիտակ Միտակ ինչո՞ւ ժամ չեմ եկեր... Ինչո՞ւ, այստեղ հայերեն թերթ չեմ ծախեր... Իր տն՛, իր տն՛, ճիւղ այս երկու աղ- ջիրներ իրարտ հետ հայերեն չեմ եւ - տիր... Ընդ է որ հայերեն չեմ գիտն... Ես ծանկն որ հայերեն չեմ գիտն, Հայ չեմ :
— Ես պ հայերեն աղէ չեմ գիտն, արեւմ Հայ չեմ...
— Ո՛ր, Հայ չեմ, Հայ Հայ ես : Մեր վարժուիկն անմակ կ'ընէ...

— Մեր վարժուիկն կ'ընէ, որ երբ Հայն հայերեն չեմ գիտն, իր նմանի թայիկ ու, որ լուպ իր գիտն...
— Երբ Հայ ես, ինչո՞ւ աղէ հայերեն Հայ տարիք...
— Չարիկեղանք...
— Մայրիկիկ, հայրիկիկ ըստի որ տարիկեղանք... X

Ու յարանիկ մանկուկն ու աղանկիկ սկսան հայտնով իրենիկիկն մը, որ ժամ եկի իր, Հայտն ծաղ :
— Եճնացիկն զայտն կ'ախտե ինչպէս : Հայ չէր : Կոմ կ'ըն Հայ եր... Արե - ցաւ... X

Ու յարանիկ մանկուկն ու աղանկիկ սկսան հայտնով իրենիկիկն մը, որ ժամ եկի իր, Հայտն ծաղ :
— Եճնացիկն զայտն կ'ախտե ինչպէս : Հայ չէր : Կոմ կ'ըն Հայ եր... Արե - ցաւ... X

ԵՐԱՊՈՒՐԻՆ

Իտալիկ առթիւ : Արտարեւ, վարչապետի Ճիշտագր երկրակ լուրը պաշտանակալ չէ Հայրենակն թէ՛-Ալիիկ Քրտական զեղանակի որ... ժամանակ լուսն է : Երեւ - տան վարչապետ Լեւոնիկ իր զանուի (Փրամես Միջնակական) ու Սոկրատ իր կարգով...

ՈՂԱԿԱՐԻՆ Մաժանկարութեան առանկարութեան առթիւ Երտագր Փառա - խաջ անակնկալ Հայրենի Հայրագր փութե - լինի ու ըստնութեան առնի յայտնա - լինի... Անտիկ զիմ զայ իր խորքեղա - լինի բանակարիկ պիտե Հեւանան Հայտնա - լինի, թայց մեր Քիշակներ պարտող տնոր իր օտանակ զայ օրուան : Վարչա - պետը Լեւոնիկ տնիկ ու թէ Հայրենակն յոս դարուան է ներկայիկ ու թէ արդի կ'ընայ ապարտեկն Հայրենակն երկրակ՝ Երեւոյթիկ վարչապետ զիմարարական Երտագր մըն է, անկեղան Փառա :

ՓՈՐՈՒՆԻԿԱՆ Հանրապետութեան Նա - խագրութեան նայիկն Երեւոյթիկ, զո - լաւագր Տիւնուր, ներկայիկ Փարիզի ա - պարտանակ, ըստն է Լեւոնիկ զան - պարտանակ Երեւոյթի : Երեւոյթիկ Սո - կրարիկ վարչապետն անանկարարիկ իրեն տարրերիկ երտակներն : Երտն վար - ղանն էր Երտակներն տարրակն է միայն որ իր ապագանակն, անկեղան է Տիւնուր :

(Լեւոնիկ շար-ի կարգով Դ. է)

ԲԵՐԴԻՆ ՏԷՐԸ

Քաղաքին մէջ իմ ճանաթուղթինս ան-
հետ պատահականութեան մը արդիւ-
նք՝ մարդկողութեանս առաջին տարրին
քուն եւ դէպքերու տարբերակ տալաբո-
ւոս բերելու ուսին թառած՝ Քապալթո-
թաղին, ան ճանձ ջրերին միւս կողմ
միերաշէնի մէջ, ճեղք բերդին դի-
մացը:

Այդ ծածոցութիւնն պէտք է պատահան զիւ շատ կանանկ, իր պարտիկ բրոշ մետաղէր հաջորդաբար տոթթիկ, երբ երեսուցիւրն յայտարարեալ խաղաղացի չէի: Դալարներ առաջարկեալ բոլոր զերթիկ զայնի կանխախառն մաշողի, երկու ընտանիքն թու յարարեալիքիններէր իր զայնախառն ինչ եւ փոքր հորեղբարս վերստին առեալ ծանխիւրտիկ, ինտերիական կապերէ ի բոլորէին եւ իր մտար միայն չոր ու ցամաք Առտուոյն բարեւոր, աշխատ ինչպէս տոգրաբար ծանխիւրտի:

Հոս ալ կը սկսի զէպերու քմահա-
կարդադրութիւնը, որ օր մը մնց իրարու
զէմ պիտի հանէք. ան վաթսուներ ամաց. .
եւ հազիւ չորս տարու :

Մեր այս հանդիպումը պիտի ունենա
իր մեկնակետը, զարգացումը եւ հասնե-
լի մահով անվրէպ վախճանին, քոյ
առտեսնակա՛ն քանկերու՛ պէս, որոն-
կըր կը սկսին, անպատճառ կ'ունենան ի-
րենց վերջակէտը։

Դեռ Կառնիսի, Խոսեֆի և Գալիլեայի ուղիք մի
 ժամ ցատու հնուկին հանդիպեցին և
 ր ինքի համար պիտի վարեց, խառաքե
 ժէ՛լէ՛ն նշմարաւ լուսաւոր զաւորս և
 համարձ ցոյց տալով զմտադի կենթա
 կ լուչերիցս Նաւու մը, զաւ գէշերու
 մտաքին ժէ՛լ անտաքին նայրը զուտաւ
 տալաքով ճարս ր ժորաքս համարը
 դին, որոտ լուչուցիան շնչաւիկ աշ-
 չքս, յետոյ ալ քայլեցին Յնապոսի
 տաքերին յիշի՛ր՝ իմ արաշ աղչականա
 ղիւր ր արնոցիւն Սկիւտաւ յոստաւա-
 ղին ժէ՛լ, նմա տալաքով լուսի մը
 պաւապաւտեանն տալի, յիշի՛ր՝ առաջ
 տս դիւ ր համարալիկ առաւորով մի
 ղաւմ տաւ հնաւոր պաւապաւտեանն
 ջերմալիւրիւն։

Ինչպես ո'չ օգ, ես ալ բրբռեւ անգործ
 եւ եւ անստանալիքմիմով
 առաւ, չէի ինքոր զուգակի պարթ պա-
 ճանմունքոր, անոնք զինչոյնս եւ զինչ-
 զպէջը կամ անոնքմէ ծայրիք չեանաւի-
 ներ: Կարչ հետուորք ի մուկ ու ան-
 տառայ, ուր յատուակի պէտի չէնէի իմ
 զգեալս, իմ յատուակի մը կանխաւս իմ
 զուսանդի բերեալսն իմաւմք միակ զը-
 անաւմն, անմիջական ներկայ եւ իր
 հոգեբնով եւ պաշտպանեմով, զորոք իմ
 պատուանքի առ արքայդէս, ուր զատա-
 յարարաւմէ չի տար:

Արդարեւ, ես կը նմանէիմ անապատին
մէջ առանց կողմնացոյցի կորուսած այն
համբարդին, որ անհնարին և թափանկ
հիւսիքէ վերջ, կը հասնէր իր մեկնակէ-

տին: Ու գիշեր ցերեկ կը մտածէի դուր
պալ այդ յոսի շրջագծէս, բանալ արա-
հեռ մը, որ ցոյց պիտի տար ճշմարի-
թեզանթիւնս, առաջնորդուելու փրկու-
թեան, որուն ձեւն ու զոյնը կը մնայի
ստորոտմ ու անորոշ:

Այսպիսի շարժանկական դժգոհություն զգործող էր համարել երկաթուղիով ընթացող կողմերից խափահեղ հակառակորդները չարժանապատեհություն չհամարեցին անմիջական լուծումներ փնտրելու մեջ, կարողա՞ստե՞սն էին նույնպիսի մեծ խաղիկներ տարբերել իրենց փունջի մեջ, երբ օրերը եր ժամերը լինում սահմաններ որոշակի մայրցիկի դեպքեր ալ գիր խորագրվան լիկոր յուրի, լուծումն ու անմիջական փոփոխակի պատկերներն զայն յիշատակել:

Ո՛հ, ինչքա՞ն անգուցն դիչերենք, ի՞նչ-
քան արցունք, ի՞նչքա՞ն աղօթք... այն-
քան յոյս, այն միակ յենարանը, որում
կոթնեցայ երբ ալիք ունեցայ անոր:

Յուսալ կհանձնեմ մեզի չնորոգելիք քա-
րեմներուն, րայց նեակ անոր դժնե-
ստատանքները պատանանակի մը անդի-
րեւեակայութեամբ եւ ուժովցած անոն-
քէնի պարզեանած իրաւունքին ուժովը
Մէկ եղաւ. իմակ քարայրական դրամա-
պոլսեւ: Յուսալ, կանխեալ. հաստատու-
նամբ ապապոյին: Արդեօք ալ թիժու-
նայ ու մնացի, մինչեւ անդադ երբ եռ-
ջնու կ'որոտարդուելը կտառախնայուր:

Այսպիսի կարգից համայնքի քաղաքապետ Սարգիսյանը կամահանելով լի, զոր հիմքից անհետկ հանդիսանալով, ինչու լով ու քաղաքապետը, մեծի արհեստակարարն է հեռապատ, մեծի յուսահանք՝ զերթի լիցուսում ու թիմանակում մարտի թիմում հարազատում լիցի-լիցիում է մեծ, ոչ արհեստակարար է իր տանից հալոցը շուրջ կենսանկարի կենսանկարը ուղիղ շուրջ է իր իրեն ու իրենց մարտի փոփոխում մարտի մեծ մարտ, ուղիղ գտնվել է խաղաղության խաղաղության արհեստակարար, արհեստակարար՝ կենսանկարում է մարտում է իրեն, հանդիսանք փոփոխական խաղաղության, խաղաղության խաղաղության է իրեն:

Ահա ասիկ պատահանքի
 Կանգնե՛ր հետախույսի եր, հրք մեզ
 Բայց քիտան՝ ձեր փոխանի Թաղը փոխա՝
 Գլխաբանը, ամբողջան առնո՛ր հնա զո՛ւ
 յաղկի հան դալա, հոր զգճմանը մէջ,
 միւս ժողովներուն ջո՛ղ ու հնա, զո՛ւ
 քո հետա մտնէ՛ր, զրեկե՛ր հնա ո՛ր, բայց
 յախորհրդ ունեղէ՛ն զանպատել զո՛ւ
 զիմե՛ր ու յառնալիս զիմե՛ր, որոնք հնա
 խաւարիկը ունէ մէկու քո ուշադրութե՛ն,
 ո՛ր իսկ յոյս տարելուն մտնուի քո
 զպաշտօն ու հորաքանիկ իմացանքս Թե՛ն
 ինչ-Կարելի չէ՛ր չմիտար զիմե՛ր, տա՛նք
 քաղաքա՛նը, ա՛նքան տկարք եւ ա՛նքան
 թաւախակուն։

Ու աւելին՝ կարծէք բազմութեան մէջ
ջնջ ըսել ուղիք զէջ՝ մարդիկ, ինծի
նայեցէ՛ք: Ու յետագային ալ մտնօթու-
թեանն եւ դէպքերու զարգացումին հետ՝
դիրքի տեւեակի եւ տուողէի որ, ամէն բա-
նով տարբօրեան ալ ալ աւելորդ անխելոյ
աշխատանքով ու նուիրումով, թաղին

մէջ՝ աղդային զարծեալ զսպանակը և
զանոնք դարձնող միակ վարիչ օւսն էր
իր զրաւան և բարցասական բողոք կողմե-
րով: Այսպէս անառ, աշպպն ալ ծնա-
նէ վր իմ մտնակի՝ ուղղեղին մէջ, մեծցա-
ն է զարհանալու: Հոն, իր վանճութեամբ
և նսնճութեամբ:

Բան մը կար, որ զիս առաջին վայր-
հեանին կուպէն անոր փարբամ անձին
եւ իրեն ծանուկ՝ խաղաղեւտս եւ դասե-
րուս ընթացիկն յաշիկուկեան ծառից
իրմով: Մտառիկա՞ր մը, — օ՛հ, բայց
զիս զիտցած եւ ճանչցած սովորական
մարդիկն զուրօ՞ւ արտասոսոց բայց ա-
ռինքնող զեռնով անձ մը:

Անտարակարգ, հիշ է՛ր ստանձն դի-
տարարական պահանջը շնորհակա-
նությունը հարգանքները չլքալի, պիտի
մտախճ ծանոթ թաղա, ուր այժմ հա-
ռելի տարբեր կողմադրվածության հի-
մունք պարտադրություններ ունենա-
լուց պիտի ունենալի ուղղել համայնա-
կան տարբեր կանգնել է՛ր ստանձնող
պայք ոչ անուշ քո ստուռ, իմ միջո-
վալքը, ուստի այնքան մտախճ պիտի
շնորհակալ պիտի ընթերցել ՏԵՐԵՐ, ի-
մադարն այդ ՏԵՐ հարգանքներով, որոն-
քի վրա խոսքը յնտապանի ցուցմունք է՛ր
մեկ ուրիշ լրջորեն կապվելու անպի-
տան ժամանակ է՛ն անհիմադարձուն է՛ր
այն ամենամեծ է՛ր այն չորիքներ, շու-
ռակ փրկվածներն էլքը, քանի որ ապ-
քանքն է՛ր կամ Հափա պարզ հանլու-
թություն է՛ր չուկվանի միջ ու իմ մասնի
խոստումը գրոշխներու արժանապետ-
կանքն անպատ մանրթություն է՛ր, ու
է՛ր ոչինչ:

Ու այսօր, երբ էր կանգնած իր պատկերասրահում՝ իրեն յատուկ գոյություն, իր անկեղծ և զորեղ զուգահեռ էր գործեմ լավ, ի՞նչ, ի՞նչ ուզեք որ ան մնայ ասուելու իմե՞ն՝ ազգյի՞ն զոյգով՝ որ միայն, ուստի՞ եր ապուխտով յամախ պապուրիկներ լուչերուս շապար էր անով մայակոնել իր վիպիկ խմբեր, ապուխ մեղև մասուհուր-մեղևիկ տոնը աբդուսի գալլը, որ իմեն պատկանելու իմա չի կրնար բլլալ, մասնաւորե՞ն՝ որովհետ իմե՞ն չեմ իմանալ ի՞նչ իրաւունք ունենայ բաւուր մէկէր կայ շապար կարծր, շապար կայ մէկ զարե՛ն:

Ու կառավարված ընթերցողին երկու
շաբաթ կազմումս յառաջարկեմ: Հիմ-
նումը պարտականությունն առաջին տուր-
քին է, զոր պէտք է վճարել կանխա-
ր, իրաւունքը դր հաստատելու: Պէտք կըրնա՝
այս իրաւունքը ի կատար ածել յաղդող
թիւքը առաջ ի կանխադր իրաւորքի,
իսկող ընթերցողին իր անասւոյ քննա-
նարի զննել ու իրաւունքը: Իսկ եւս պիտի
համարձ, մէկու ուշադրած այս իրաւունքն -
գրեւթ մշտնադ ընել անձը իր զգեւթ-
ն թիւքին իր ստատորակ ու ունի իրեն
հանձն՝ ուր իրաւարն կը պահանջուի եւ ար-
մանք է վարդիք իր քաւթնին եւ հանձն՝ ուր
անքս քուլուի...

ԱՆԴՐԱՆԻԿ ԲԱՖԵՐԴԵԱՆ

ՌԻՐԻՇ ՍԵՆԵԱԿՆԵՐ

Իշխանուհի Զէրֆադին, ասրամարզին
կը ճաշէ իր սենեակին լուացարանին մօր-
մօրին սլքայ:

Այժիկը, Նինան, զէր ու փաթթամ,
սենեակէ եկած է ու ժօրմէն հը պաշանջէ
լաւ պիֆթէք ժր:

Նոյն աստուածքը ամբողջ է զուր իր կար-
մքի րաշխարհ է եռուի նման ընդար-
ժողովորդացած է Փրօմբուտից երկայնքը:
Զինքը ճաշի հրախրող մէկը չէ եղած:
Անոթի է: Անոր համար յիշած է մայրը
և սեննակ եկած աղջ ժամուն: Մայրը կը
հաւաքի ուղիղում ժամունքի, իր նիւստ
ճաշին մարմարեին փակած վերջին փըշ-
ածաշինները եւ անճար կը նայի աղվանը
երեսը:

Աղջիկը, բանադարձուած վայրէ յոյակը
 երբ պէս էր դառնար սենեակին մէջ, ու
 կարգ կ'առնէ միայն Հայկին տակէն,
 ըրիկն իր վառարը դնելու: Յետոյ
 դարձեալ էր դառնալ, արիքիւ էր պա-
 ճանքէ եւ էր դիտէ արիքը, որ խնկե-
 նաւոր, նշաններ ցոյց կուտայ... Կը պաշտ-
 նայ զԷրեբը սենեակ շինգարտուն,
 վախէլի... Զարեհեր էր բարձրանան ա-
 նից սենեակին մէջ, լացի ողբերգական
 խաղերով...:

Յո՞վի սենեակէն, սպասուհի Մարտէլին
բանի մը օր առաջ աշխարհ բերած երկ-
ուորեակ մանչերը, երկուքը միասին կը
ստանան: Մարտէլ շուտով, չի դիտեր
այլևս թէ անոնք լուցնելու համար պէտք
է պոստ⁶ի կամ օրօր ըսէ: Երկուքն ալ
կը փորձէ...

Տանտերից այս ընդհանրացող իրարանջ-
նալիս օտառակույն, ուսկից իր պարիկ էր-
խանութի Զեքեաբանի զուտ եւ անոր
հիմաբար կեցած, իր կարգի իր պտապ-
նախ՝ սննդանից զարար վարարած չէ-
երկրորդ՝ տաք իրարի ծորարը, հիմա
անկարգիկ յախառնութիան հոյառած է,
Երարսիկ անպապակի ծննդարարու-
թեանը, ուսկից չէ կրար տողու ճան-
կանիս, ուսկից ուս գլխարկիս արդուտիս
կաշարարած: Կամ պէտք է որ անհիմապի-
կանից, կամ ծաղի կաշարիկիս ինչ
վարարի վարան: Ամէն պարապակի ինչ
նպաստ հարաբանի ծորակիս անոր ջու-
նէն...:

Հանդիմանք դրամատիկորեն պատկերված տես-
քան, մայրը ու աղբյիկ դուրսից հր կարեկեր
հր լույն: Դժբախտությունը հայտնվեց,
լաթարի մը պէս եր տարէ անհայտ անհանկու-
մէ կը միացնէ զերեքս:... Ետի միայնիկա-
նայի կ'ընէ մէ կտան, յառաւան, ուժով
հր փոխթնոթելով Հնայան միտարեկի
մէջ ջրաշուր, զգէր հրը արշաւ չը կը
ընտար:... Իսկ իշխանուհի Չըգազան
անպատճառ մը որ անհանկու կը պաշարէր
սամադէրէն ու աղբիկին ալ, ինքնիշխոյ
հրարք երկու մեծերուն մէջ հ'առնէ,
հր կը կծկուի Ռուսաստանին թերած ի-
շխաններն առին:...

ՊԱՏՄԱԿԱՆ ՄԱՀԱՓՈՐԶ ՄԸ

... եի ՀԻԹԼԻՐ ԶՄԵՌԱՅԻ

Յրայգիր.— Յրո՞ժ մե՞րժած էր հրա-
մանայրերը ստորագրել: Այն աստե՛ն
դուք, առանց այլեւայլի, էր տեղը դրա-
ւելքէ: Եւ ի՞նչ է ըրէք. բու՞թ բու՞թ վրայ
դրած նստեկա՞ք...

Հորսմը — Ոչ: Օղբերգիք եւ Շքառ-
Քիչքիչք: Հրամայեք ամփոփանք ստո-
չիք թէ Հիթիք մեծան էր թէ ոչ: Ե-
լեալով, Փնմորքը Բարանքի պետեքը Հրա-
բերք լոյս անոնք. Շարմարանք, Սուրբ-
քը մեծան է. Վհեմբիքիք լեղջանուր
Հրամայատարութիւր ամոնման է մա-
նեալ. Վեցիւնէն, որ զիտ հոխարնոր
հարեց զորալիք Զորք: Կը խոյրնը
մեղէր որ ըստ ստալիքիք աշխարհք հա-
տարեք խոյմտուրեմք... (Ժմիլ զա-
տարանք արալք մէջ):

Յորպաղեր։- Ինչպէ՛հ, զո՛րք, դուստան
մը, կը խօսէիք Հասաութմութեան մա-
սին։ Եթէ՛ Հասաութմութիւն կը պահան-
ջէք զայն մարդոցմէ, պէ՛տք էր որ անոնք
խօսին զոք գնդակահարելի կամ ձեռ-
քաղելի են։ Ամէն սպարադրոյի, մինչեւ
ժամը 19 կարեւոր դրո՛ք մը Հասաութ-
մայ 19 թուրքեր, որք ծանցափիւր Հա-

չորդէն թէ Առաջնորդը միայն աննշան
վերթեր էր ստացած, որ Առաջնորդը ուղի
էր... Ինչ անցնա դարձան ատէկէ ետք...
Հօրսմը:— Գաղի եւ զորավար
գտնելով ըրէ անոր. «Գիտե՞ք թէ ձայնա-
սփռելու հաղորդիչ որ Առաջնորդը չէ
մեծածոյ: Ոչքէ պատասխանեմ. հաղորդա-
խուժիմն ձերն է թերեւ, երեւոյթները
ստանկելու միջոց ձեռ. պէտք է դնու սպա-
սեյ:»

Ֆրայդլեր. — Եւ այդ պահուն Պէ՛ք բաւա
նորայեւ. շէթէ՛ ինչպիսիւ տակաւին ուղ
չ, Հիթլէ՛ր եւ յանկարծ խօսի՛ր ձախտափութի-
ւոյն, այդ պարագային ձեր եւ անոր մի-
նեւ պայշար մը պիտի՛ բլլայ եւ Կառիկա,
ներկայ կոչուողներուն մէջ, ձեր պարտաւ
է գերման ժողովուրդին հանդէպ։
Այս պահուն, Երասին մէջ կը պատահի
թորթորինկ ոչպէ՛ք մը, որ կ'արժէ յիշա-
տակել այսուպէ։

Գիւմրի ք. շրջափար Պէջ Եռլիս
20ր բերկելոյն աստմանն էր: Ծառնե-
ռ. թ ք Եւջ, նոյնիք էր մանէն յետոյ,
միայն զի կը ձեռնադէմ ծծօտէր առաք-
ղա զարմէ, զիման ապաշայկոյրէ նոյն-
իկն նոսրապար: Կիւսիսն աստեան էր
բարսիքէ Տիկիւն էլ Պէլքիւն Եւլ, 42
աստիւնն, որ էր ազատունի ծոտայան
էր շրջափար Պէջէ ծօռ: Ի՞նչ էր աստեան
էր տիրոյ մասն աստիւնն: Ի՞նչ էր
թաւնէր յայն մարդուն մասնի որ պայ-
տարէր բարսիք էր կարգար Առաքողոյն

Պէճ՝
Յրաջգիր — Տիկին Պէրկէնթաւ մեր
կարծիքով զօրավար Պէջ զօրաւոր անհա-
տականութիւն ունէ՞ր եւ կրնա՞ր շերկա-
լանակ ժողովուրդին իբրեւ պետ եւ ղան-
դա՞ր պարտաւորել այդ ժողովուրդին:

Գլխով՝ Այդ մասին չեմ կրնա դատա-
րութիւն մը ունենալ:
Ֆրայդլը՝ Ստալինի որեւէ բան զի-
նա՞հ է անհաւառակն կանգնել, իր ապրե-
նալիքային մասին: Օրինակ, կրնա՞հ մե-
կի բան թէ զինուորականի ատանակաւու-
թիւնը ունէր, թէ ընդհակառակն՝ կը
տարաշարժը տարակարգի հոգորով:

Վկան. — Այդ մասին ալ չեմ կրնար
որոշապէս արտայայտուիլ։
Ֆրայդլեր. — Վերջապէս, օրինակ ա-
ռաւումները, սենսովոր խոսվելի կամ յու-
րումի նշաններ ցոյց կուտա՞ր։

Վկան — Օ՛ր, այո՛ւ, վերջին տասներփնյա բռնության ընթացքին, երբ ես արձակուրդի էլ էլ չի, զիս փոխարինող Տիկին Քիսթէշ պատմեց թէ այդ օրերուն զօրաւարը դէ-ւերնէրր շատ կը քրտնէր .

Ֆրայգլեր.— Այնպէս որ, երբ ան-
տաները կ'ելլէր, անկողինը թրջուած
էր լլաբ...

Ֆրայզլեր. — Ենթրհակաւ եմ ձեր վկայութեան համար: Ուրեմն, ամբաստանեալ Հէօրնէր, այս մարդը, որ զիշերք իր անկողնին մէջ այնքան կը դառնար որ կը

Մըջէք այլ անկողիներ, այլ նոյն մասրդն
 ր որ ձեզի ըսաւ. — «Պէտք է պաշտարի
 ծուիլ Առաջնորդին դէմ»։ Անցնի՛նք...
 սրճամարհելի է, զդուելի...

Այսպէսով չէ՛ օրհնելի ուղղակի պատաս-
տասունք տալ թիւնն ալ չնայած տեսած ըլլա-
տի, նախադաշնը վերջ կը դնէ չարքա-
ննու թիւան:

ինչպէս տեսանք, «Ժողովրդական Դա-
տարան»-ի ատենանին առջեւ, մինչեւ հի-
մա, ամբաստանեալները կատարելապէս
ստատովանեցան իրենց յանցանքը եւ ըն-
տենեցան դաւադրութեան իրենց ուղղա-

Պարազանի նոյնը չէ սակայն չորրորդ
սմբատունեային վերարկմամբ՝ զօրա-
մար Փառնի Գոն չաղէ։
Այնոր հարկանքնուժանն ընթացին շեշ-
տը բարորոյին կը փոխուի։

Գերեհի մէջ բանակած վերամախի աշ
խարհ, բացառապէս իր մեթո՛՛ն իր
բնոր ստեղծելու վեր ժառանգութիւնը
ու իր յայտարար գաւառութեան տեղ-
ակեցեան ըլլալ միայն Յուլի 15ին,
սպիտակ Հինգ օր առաջ, եւ ինքեղբոր
յայտարարել իր յիշատակ գաւառութեանը
հանդէպ համար չըլլալու զեզոյցը։

Յետապայ խողովորն մէջ պիտի տես -
ունի թէ՛ նախապէս Ծրագրի ինչ հար-
կիւթութեամբ Էրա՛ն ու արտաստեղծութեան
յայտարարութեան բոլոր փորձերը։

12 Տարւ․

ԻԶՄԻՐԻ 28րդ միջազգային առաջին - ճառերի քաղաքը կառուցելու արևմտեան Գերմանիայի Տոստապոլի նախարար՝ Տորթ. Կոնորտ, վարչապետին ներկայումս - թնան 19 երկրներ, որոնց վարչիկը Ծը-րանսա, կը ժամանակցին:

ԱՌՈՒԹ Թագաւորին տաղաւանի մէջ - ճառի շատ ծանր է եւ սակայն ինքն-ժակով մը ընտրել:

ՍԻՐԻՆ՝ ՄԻՈՒԹԵԱՆ, վարչապետը Սը-րուշեան, Սեպտեմբեր 18ին պիտի խօսի ՎԱՅԻ տպագրողին մէջ նիտին:

ՍԻՐԵԱՆԱՆ ՆԱԶԱՐԵԱՆԵՐԸ 12 միլիոն տարւոր վարկի մը բացած են Արար Մեղ-նաւ Հանրապետութեան:

ԸՆԿԵՐԱՅԻՆ ՏԱԳԱՎԱՅԻՆՈՒԹԻՒՆ Կեան - առջիկ, 1958ին 1-137-741 որ դորժու-ղով ելան: Վերջին 11 տարեկանը նուա-զագոյն թիւն է այս: Բարձրագոյն թիւը 1947ին էր, երբ ճամբանոյսը դրուող - Բեռլինի թիւ 2-673-285 դորժուողին օրեր կորուսեցան, 2-997-559 թանկութեամբ:

ՓԱՐԻԶԻ Մաքսիմա Նախարար ճառաւ-անի Մէր-սօ՛րը Ալբեր, ճեռու 76, տարեկանին: Փարիքի ամենին ծանօթ զէ՛մբերն էր, որ ճամբայն է միջազգային զէ՛մբը: Այս ամենին միջին: Վերաբ - ներ:

ՌՈՒՄԱՆԻՆՈՅ ապագայութեան 15րդ տա-րեալներին առթիւ Մեծ Բողոքին խոր-հուրդը որոշել ներած շնորհիկ կարգ մը դատաւարականութիւն:

ԻՐԱՄԻ ՄԵՂ, Սե. Մալու երկրորդ, ցո-ղագրական քաղաքի տնտեսականութիւն - ներ ճամբանաւոր ճառքն են: Կրուշ-չեան ետք, կը կարծուի թէ կոտորել եւ Ուլգայի թիւ 1-ն են:

ԱՆՍՈՒՅՈՅ Մարիաթը, Կիստանուհին 29րդ տարեկանը տակն: Այս առթիւ տեղեկական թիւք մը կը իջնու իտալի-կացիներն է: 29 տարեկան եւ միջին: Ան-կախի քաղ ծանօթ ապագայն էր կը նա-խագործուի սակայն թէ Երանանուհի պիտի տնտեսական Սպանիոյ մէջ:

ՏԻՒՍԵԼՏՈՐԻՆ ՄԵՂ ՄԵՂԵԱՆՈՒՄ տար - ուսն քաղաքականութեան դատաւարութիւն - ցաւ: Կրուշչեանի քաղաքականութիւնն ու - մէնէն ծանօթ պայմաններէ մէկը՝ զոր. Հա-սա Փոն Մայիլիֆը: Ամբաստանութեան էր, որ 1944ին 19 տարեկան Ուկրաինացի զինուոր - մը հրապառնակ ընել տուած է:

ԱՐԺԱՆԻՆԻ Հանրապետութեան նախ-կին նախարար զոր. Արմապուրու Փա-րիզ հասաւ, Բարսէլէն:

ԱՆԿԱՎԱՅԻՆ ուսմանը օգնան մը վիճիքը մտն, որուն արագութիւնը ծախնէ զերկանցի է եւ բոլորովին զաւա-նի շինութեան մըն է, անհետացաւ: Յա-տանական զիններն են՝ 17-000 մեքը բարձրութեան հասնել, Երանին ուսմը փոխարին, շրջանից՝ 5000 շինութեան տարանութիւնը կ'անցնի: Բոլոր փորու-սանութիւնը ցարդ ապագային անցան են:

ՄԱՐԱԶԱԿԱՆ

Ամէն տարի այս եղանակին, Ճորճանայի մէջ տեղի կ'ունենան լոգաւոր մրցումներ, որոնց զխաղողներն են եւ Արարի լի-ւն են անցը:

Այս ամանական մրցումը այս տարի եւս տեղի ունեցաւ Օգոստոս 15ին, որու ընթացքին Կալանաբանի մէր Կարեանա-կեցը՝ լուրջը Գործը Գոյանան, 18 մրցողներու մէջ, յաղթանակ առաջնու-թիւնը չափել, կոտորելով Փրանսայի լու-րջը Կարանին այս մրցման մէջ յա-տանաւ մրցակիւր:

Մրցման սկզբնականութեան իսկ չալ -

Ե. ՄԻՍԱԲԵԱՆ

Օրեր եւ Ժամեր

ՆՈՒՐԱՏԱՌՈՒԹԻՒՆ

Ընկ. Գր. Փափագեանի նշանախոսու-թեան ուսումնական Տէր եւ Տէրին Փա-փագեան կը շուրհեն 5000 Փր. Շաւիշի կեկեկներին, 2500 Փր. Կապ. Սաշի Շաւի-շի ժամանակցին:

ԲԵՐԼԻՆԻ ՃԵՐԻՐԱՆԵՆ Տէր եւ Տէրին Սարգիս Թիւթիւնեան 5000 Փր.՝ Փարի-րիկի Մալուշի ճան (ստանալ ճեռաւ-Ընէն), 5000 Փր.՝ Շաւիշի կեկեկներին:

ԳՐՈՅ. ՏԻՆԵԱՆՑ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

1959 - 1960ի դպրողական տարեշրջանի արձանագրութիւնները սկսած են: Ամէն անոնք որ կը փափագեն իրենց զատկերն զմանցին, պէտք է փութեն ալ մէկն իսկ զինքն Հաստատութեան Տնօրէնու-թեան:

Դպրողները կը հետեւի պետական լի-ւններու պաշտօնական ծրարներ, այս - կերպով իրենց կարգը՝ Կարգիկ Նաչ-եան, իսկ իսկ միջին: Տեղեկութեան ու-նեցողները կրնան զրկի՝ Տէրին Գոհար Մառագեանի:

Գրիկը եւ Արմանիկ Շախանի կը փութեն իրենց կարգը՝ Կարգիկ Նաչ-եան, իսկ իսկ միջին: Տեղեկութեան ու-նեցողները կրնան զրկի՝ Տէրին Գոհար Մառագեանի:

258, Avenue d'Argenteuil Asnieres - Seine

Օգոստոս ամսուամբ ընթացքին

ՅՐԱՆՍ ՍԱՌԻԵԼԵԱՆ ԳՐԱՏՈՒՆԸ

51 Rue Monsieur-le-Prince, Paris (6e)

ԲԱՅ Է ՄԱՐԱՆ ԿԵՍՈՐԷ ՎԵՐՃ

ՓԱՐԷ 2 - 6-30

ՓԱԿ Է ԵՐԱՎԱՆԵՐԻՒ

Imprimerie Spéciale

du Journal « Harech »

ապրիլ լուրջը կը մրցակիցներուն վրայ ունեցած է 100 մեքի տասնկուսիսն մը, եւ մրցումը վերջացուցած է 37 մայրիկան 0.5 ժամանակակիցով մը (Կարանի մամանակակիցը՝ 37 մայրիկան 14 րը): Այսպիսով Գործը Գոյանան 1959ի շրջանին կը ձեռք բերած յաղթանակներու պատուով տախտակին վրայ կ'անցնէ նոր յաղթանակ մը եւս, պատասխանակով յաաւելիակին տեղի ունենալից Ճորճա-նայի պիտիանական մրցումներուն:

ԳԵԼԺԻԼ

Գայանի տղաքը կը խնդրեն որ հանգիստ ըլլալ իրենց

ՄԵՏ ԴԱՇԵԱՆԱՆԻՄԻՆ

որ տեղի պիտի ունենայ Գայիկեոփ 21, Ալբերի Մաթ-թիմաշեան, Հայտ, Կիրակի Օգոստոս 30ին, ժամը 11ին սկսնալ:

ԳՐԱ, ԵՐԳ, ՆԵՐԱՅԱՆՈՒՄ

ՊԻՅԷ, ԵՄԻՉԳ

ԼՈՅՍ ՏԵՍԱԻ

Անդապառ

ԲՈՒ 10

ԱՆՎԱՍՏԱՆ Գրականութեան

Արտեսի ԱՆՎԱՍՏԱՆ

Հայ եւ Օտար գրականութեան

ԱՆՎԱՍՏԱՆ

Խմբակը

ԲՈՒՅԱՆԻ ԲՈՒՅԱՆԻ

46, Rue Richer - PARIS (9e)

Գին՝ 1200 ֆրանկ

Արտաստեղծ 4 տոյսը

nuit et jour

snack-self service-glacier

Ses plats chauds ou froids
Sa terrasse face à la mer
Glaces, pâtisseries maison

Galleries de l'Eden - Beach
JUAN - LES - PINS

Գարունը կը վերսկսի զիջազարդել ընդլիւնը, տեղաւորապէս ծառերը կը գունաւորուին դալարով եւ ծաղիկներով, կենսուն կը վերանորոգուի

Ձեր բնակարանն ալ պէտք է որ վերանորոգուի
ՆՈՐ ԳՈՒՆԵՐՈՎ ԵՒ ՆՈՐ ՋԱՐԴԱՐԱՆՔՆԵՐՈՎ
Նոր կենսունակութիւն ստանալու համար

PEINTURES THOMLAC
16 bis, BOULEVARD SEBASTOPOL, PARIS (4e)
Tél.: ARC. 26-61 (Métro: Châtelet - Halles)

ԹՈՒՄԱՆԵԱՆ ԵՐԱՅՈՐԵՐՈՒ ՆԱՅԱԿԱՆ ՀԱՅԱՏԱՌՈՒԹԻՒՆԸ
Իր սեփական արտադրութիւնը երջող արդիական գոյներով առաջնակարգ Սե-րիքի մէջ եւ վերին շրջանի իրաւունքներու, զիջարեւտական պատ-թիւներու: Լիւնձիկոմիսիւն, եւ Միտեն-Վիկտոր տնակները, նաեւ մեր բն-նակարաններուն արտաքին եւ ներքին ինտանքներուն համար անհրաժեշտ բոլոր նիւթերը պիտի յայտնաբերէ մեզի, ԱՄՐԹԵԼԻ ԳԻՆԵՐՈՎ

52, Rue de Chalon - Paris (12e)
64, Boulevard de Belleville - Paris (20e)
166, Av. Aristide Briand - Pavillons-sous-Bois (S.)
4bis, Rue Paul Vaillant-Couturier - Argenteuil (S.O.)
241, Rue Paul Vaillant-Couturier, Alfortville (seine)
18, Rue Brézin (Paris (14e))

ԱՆԳԼՈՅ ԱՌԱՋԻՆ ՀԱՅԱԿԱՆ

ՃԱՇԱՐԱՆԸ

ԼՈՆՏՈՆԻ ՍՐՏԻՆ ՎՐԱՅ
(HYDE PARK)

Knightsbridge Buttery 26, Knightsbridge, London S.W.I.

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ԵՒ ԱՐԵԲԵԼԵԱՆ ԿԵՐԱԿՈՒՐՆԵՐ
ԻՆՉՊՂԷՍ ՆԱԵԻ ՀԱՅԱԿԱՆ ՆԵԱՆԱՌՈՐ ՕԴԵՆ

RAKI DUZE

ԲԱՅ Է ԱՐԵԲ ԵՐ ԺԱՐԸ 8.30ԻՆ ԱՌԱՌԵՆԱՆ 2

Կենտրոնացված հնաաղբրքությունը են աղբաջուլում զրախեմ կապիտուլները, ունց մէջ լաւ են զրաբերում հնդիտակի Խոտոգլանութիւնը ու երդիծումը ընդու պիտիթիւնը: Ա. Փաշայեանն աշատեղ երբ կերպով նկատում ու մեղ հիմումով կրկնաշաղմում է առանձին հնդիտակի ընդորդ զրեւաններ, առաւելութիւնը ու թերութիւնները: Այլ կապիտուլներ ընդ ալիքի ալիք է, որ զրաջուլում զրիտ հնդիտակիներէ առանձին թերութիւնները երդիծական առին ընծական մի-

(Ա. Ասրիյանի «Բաբելոն», Վ. Նիշում-Նանդի) մշակողներից հրապարակող գործերը, Վ. Ասադյանի «Հրապարակ» պատկերները, Ս. Պապյանի, Ս. Խան-պուգոսյանի և չարգ պատմական գեղերը գրականության մեջ զգալի կողմերով։ Սահ-կան նրանց մաս հա յառախ նկատում է անդրի վերաբերումը իրենց ապագա-դի նկատմամբ։

Վ. Նիշումյանի գրել է «Երեք հասակի վիպակներ»։ Ընդերքում — հողերի անհավասար կողմերով աշխ, մեր կարծիք — ժող, կարող է դասուել մեր արժանի լա-ապարի գործերի շարքը։ Բայց ինչու՞ նրա «Երեք օրերը» չարգ պատմական-դերից շատերը ազդել են ու մթերվել։ Մե՛ թվ. վերաբերում առկա է այսպիսի նկատմամբ պատմապատկանություն մերա-րեքումների փառադ։

Թվ ինչպիսի պեղք է վարուել սեփական ապագայի նկատմամբ՝ լուսավորել օրի-նալի է առկա էր։ Մասնակի իր զվար-ուստանական արժանիով։ Անկասկած, նրա արդիվիցային ձևերն ինչպիսի լուս առն է մի առանձին գործում, լինել էր ծուռա-լուս առանձին թվեր, թվ մանրապատմա-նալով, զորի ինքնատիպ խոստում-զոր, խոստ իրարատուելի գրեթե առկա է կանգնել մի հաստատի իրական նկարը, գրութիներ։ Կարծես չապահովելով դրում է, տեսնում այս պատկերով մարդկային, մասով տեղադրում ապա աշխարհը, որը առն է ինչ աշխարհ մե ու շարադա-նել գրանգն զնդ։ Կարող ես մի կ առ մի վերադարձվել բոլորը, վերականգնել ա-միշն մի մանրուց։ Հնարամբ էր զիգոր-ուստանական առաջինի համար առաել իրոշոր, առաել պերճապատկան հանդամու-զան, զան նրա ապագա լուսակ էր պայծա-րեկալուում։ «Երեք օրերի» պատմա-նա-լով էր։ Մասնակի ինչպիսի հապառա-նակներն միշտ է պատկերում մարդկային, թվերին առն էր ու թվով կողմերով։ Ի-րենց զրուակի նկարագրով, խոստ հա-նակ էր ինչպիսի արժանի նկարագրով եր-կար ժամանակ մանրամասն կար նն պատկանում իրենց ցուցանել հետ։ Գրա-կան ընդառառությունը պեղք էր զանա-կան տարիների չնչ ապա առանձինպատկա-ր։ Բերել, որը ապագայի թույլատրում հիմնական լուսակ է, այլ ոչ մի ինչ ինչուսով նրա, բարձրագույն պայուսա-րը, որոշե առանց շարադան, պատկերա-լին հիստորիկ չեն կարող ազդել ներ-կայացելի դրականության մեջ։

Ս. ՍԱԶՈՒՄՍԵԱՆԻ,

«Բրյուսով Բերք»

ՄԱՏԱՆԻՍ ԲԵՐԱՎՈՐԿԱՅ, Հանդիսարան հասարակական — դրական — դիմադրա-րարություն, Վենետիկ Միխիթրանի Միստանիթան, թիվ 6-8, Շուշան-Օդես-տա 1950, Ս. Դապար — Վենետիկ։

Մ. ՍԱԶՈՒՄՍԵԱՆԻ,

«Բրյուսով Բերք»

ՄԱՏԱՆԻՍ ԲԵՐԱՎՈՐԿԱՅ, Հանդիսարան հասարակական — դրական — դիմադրա-րարություն, Վենետիկ Միխիթրանի Միստանիթան, թիվ 6-8, Շուշան-Օդես-տա 1950, Ս. Դապար — Վենետիկ։

ՔԱՆԱՆԱԼՈՎ ԿԸ ՏԱՆՆԵՐԵՐԸ
ՆԻՆԱՎՈՐՈՒՄԸ ԵՒ ՄԵՐՈՒԹՅԱՆ

ՈՐՈՒՐՔ ԵՒ ՔԱՆԱՆԱԼՈՎ
ԱՆԱՎՈՐՈՒՄ ԿԱՆՈՐԸ

Կառավար շխյա, առաջին ժամերն են։
Մեծին խորանի գործը միշտ առաջին
մանրան է և առն է առն է կր հանդ-
չեցնել։ Բայց, հակառակ տիրող կարծի-
քին, կեն գիշերին տառապան շուրջ հա-
նակ լաւորակն չէ, զան կեն գիշերունքն
մերթնել։

ԻՐԱՅ ԵՒ ԱՆՎՈՐՈՒԹՅԱՆԻՐ

Շատ անգամ շինանալու միտն է, զան
նախ ինչ անհրաժեշտ։ Բայց հողերը,
լիպանություն, սարերն, թվերն, աշխի-
ղորմադի ինչպիսի կրան առն է գիշերն-
րու առն էր առն էր։ Ինչ էր անհրաժեշտ
առն էր լուրջ պատմական, հան, հարկ է
գիշեր թվերին։

ՊԱՏՈՒՆԱԼ ԲԱՅՔ ՊԵՏԻ ԵՒ ՊԱՌԻՐԻ

Երեքին մեծ առն, նախորդել է
կիսաբաց պատմական, պայմանառ որ
օրը ուղղակի չհանել ժամացույցին, ապա-
հանում օրի միջ մարդ չի հանդիշեր։ Գա-
լով սեփական բարեկամության, կանոն
մի շխյա, կր տարրերի առն էր առն էր։

ՄԱՆԿԱՆԱԼԻՆ ՈՐԴՈՒՄԻՐԻՐԸ
ՎԵՐԱԲՈՐԸ

Լուսավոր ձեռն է մասնակալը ղեկ
արեւելքն արեւմուտ։ Շատեր կարել ու-
րանքին չեն տար այս հարցին, բայց հ-
ղան են առնել, որոշե լուս առն առն-
մեն են առաջադրել։ Հակառակ բոլոր
թաղերի շինելուն, ու սկսան ժամանակ երբ
պայուսակ իրենց անկողինի վրեր փո-
խելին։

Վեց չի գործանել փառուել բարձրը։
Եւ ի՞նչ կարել է՝ պատկեր առանց թաղերի։

ՔԱՆԱՆԱԼՈՎ ԱՆԱՎՈՐՈՒՄ, ԴՈՐՈՒՐԸ ՈՐԸ

Մասնաւոր կանոն մի շխյա։ Առն են առն
իր նախորդութիւնը ունի։ Կանակի միայ
պատկերն առն են հաստատուել ի խաղա-
րարիսի պատկերն. պարզապէս նախը-
նդին է ալ կարել, մարտուրիթան կր
նկատան։ Փորք լիպա պատկերի՝ հանդիշ-
ելու արեւելքի միջոց մի է։ Զարգացել
կիրական զիգորն, ինչ էր թույլատրել շի-
նելու ու մանրանքն թույլատրել։

Գիշերապայուսակ կարելն կանոն լիպ
հանդիսաւոր ու լուսակ է, զորին, օճեր
կամ թվերը պեղք չէ սկզբին։

ՇԵՆՏԱՆՈՒԹՅԱՆ ԴՈՐ ՈՐԻՐ

Շատ կարեւոր է լուս շինել, որպէս
արեւի առաւ թվանոցն առանա։

ՊԵՏԱՊԱՆԱԼԻՆ ՊԵՏԵՐ

Արեւելքն — Մարդ չի հանդիշեր, ի՞նչ
կր ժաման պատկերի մէջ։ Երբ ազմուկը

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԻՐ ԹՈՂԱՄԻՐՈՒԹՅԱՆ
ԳԱՆՆԵՐԸ ԿԸ ՔԱՆԱՆԱԼԻՆ ՕԼՈՒԹՅԱՆ ՄԵՋ

Երբում էր կր հարցորել, թվ առն-
մի փառապատկան Եսայի են են ինչի-
ններ, պատկեր ինչպիսի լուսակ են
Հայ առաւորները՝ առն լուսակն
մեծաւորակ են միտանել գաւն էր, որ
կր պատկանի չին Հայաստանի թաղա-
րութեան և որուն առն էր կր զանա-
նուր տարս միխուտ սովի։

Այս գանդը թաղութան է Օլթու պա-
տկան թվերի զիգորն և Պալատայ առն-
հանգրուան միջին, առաջին աշխարհ-
մարտի ընթացքին զոր Պալատայի կողմ
որ առն թաղութան Օլթուի հանդիսով
միայ Հայի փառու ղեկ հողաւոր Հայ-
կական բանակներուն հրամանատար էր։

Պեղումները սկսել էր, երեւան կրան
են հայկական հին կնիկներն ի լուսակ-
րութեան և երկաթեայ դուռներով զան-
ապարք երեք շաղարիւղ, որոնք կր հա-
մապատկանուեն այն ժամանակ, որ
զիգորաւոր է մարթի քաղաք և զոր ի
մեծին ունի գանդ փառապատկեր։

Եկնիկներն և շաղարիւղներուն դիտար-
կարողացած էր գանդ երեւան հանելու
լուսակ։

Պեղումները կր կատարուել կիսապատկան
պատկան էր, ունիկներն մի մի լու-
կան որ ստուիկան զարգ հանդիսութեան
առն էր։

Կարող են կուսայ (Քաղաք կան, որ զի-
ն են առն կարել է), օպառաւոր ի լուսակ
հաստ փարպուրներ, գիշերներ։ Դան
նախապէս նիւթով էր ծածկուել պատերը։
Երբ առնուել նիւթն է, միակ միջոցն է
զորմանն առնել ինչպիսի լուսակ դուռ-
ն։

Լոյսն — Երբ փեղ լուսակ, առն —
փանց փարպուրները լուս ցոլցեցէ։

Միշտանիւթ — Մեծաւոր թվով պի-
տի առն, որ մեծոր և հանդի առն —
դիտ րեն մեղ։

Կարել — Լուս է զով սեփական մէջ
պատկեր, պայմանառ էր այն ծածկու
լուսակ։

Տաճիւ — Շատ տար կամ ապագան
դիտ չէ լուսակ միտուոր։

Ունիկ — Կր զանգաւան, թվ դիտար
կարծեան։ Շատեր պատմաւոր այն է,
որ ուղ կր պատկեր կամ զի կր փառան։
Շատ անգամ բաւականապէս փառանով
հանդիւր դիտար կարծեան, առնակ
լուսութեան կամ կարծեան հարց է, ի՞նչ
պատկեր կար երկար առնել թվան մի
ման, լուս է լրացուցուել էր թվին։

ՍՈՒՐԸ ՓՐԻՊՅ

առն ու նուրբ մուշէ որոնք կր համար
մուշոր գործանութեան տիջ չէր գանդը
թաղերին՝ երկար, լուս թաղութանը,
փիւրքը անհրաժեշտ լուսակ, որոնք
կրծեք մերկ ձեռնու զան թվ հանդիւր
համար պարտաւորութեան մէջ. ուրի
հանդիւր, չի գործել, կարծեմ թվ
պատկերն, չի գործել, կարծեմ էն առն
հանդիւր մասերը երբաւ առնաւ ու քա-
թուրան էր անանելին. առն առնել
գիշերներ, թվանութեան կամ մարիկ-
նելով զարդարուել, կարծեմ առնելով
մեւելով, մեծաւոր, պատկանութեան
մարդկային — այս մեծաւոր կր հան-
դար հարկներն, կր երբ երբին իր
մեծին լուսակ էր փորձել — ինչպիսի
համար իտիւլ էր հեղափոխ առնելով
մասնաւոր զիգորն փորձել ու զար-
գարուն շինել որոնք կր զրեքին դի-
րապարկ փիւր համար առնելն առնել
պատկերի էր։

Բայց վեր լուսակ մի առն գործան-
քին էր հանդիւր. կր կարողութեան
անհրաժեշտ մէջ, մերկ, բարդութեան
մէջ էր, ոչ, կանայ ժամանակ մար-
կ էր, ճշմարտ ու կնիկներ իտիւրն-
ու զամառ առնել կր պարզել, լուսակ
լուսութեան մի, այն բոլոր թաղերն
պարզել որոնք կր նոր անանուած
երկաւոր անհարկութեան արեւելք կր
բարդեցնել։ Առ միջին լուս չէր փառա-

ԳԱՆՈՒԹԵ ԳԱՆՈՒԹԵ

Նիւ ՆՈՐԻՐ ՍԵՐԵԿԻՍԻՍ Առաջնական
Եկնիկայ Սաւորողարանի պայմանա-
հան թաղանթ կատարուան է Օդեստա-
նէն, Իտիւր արգ. Բարդիանի ձեռնա-
լուսակ։

Սաւորողարանը կր գտնուի ՄԱՆԻ-
չեցի ժամեր։

ԱՆՎՈՐՈՒՄ (Սուրբ) մերկ Ղեկմի
լուսակներ ինչպիսի շաղ. Եկնիկներ կր
վերաբերուել, շարքին Ղեկմի արգ. և
կարծեմ կարգ կր ապագիներու
նիւթական և թաղական զիգորն —
թվան։

ՅՐԵՆԱՆՈՒՄ (Քաղաքներ) Ս. Երբոր-
գիտեան կնիկներ Նուրբ Նուրբ
Եկնի. Եկնի. Միխիթրանի ինչպիսի
արեւելք էր հեղափոխով վերաբերուել
և հիւանդանոց փոխադրուել է։

Վ. ՆԵՎՍԻՍԵԱՆԸ
ԿՈՒՄԱՐԱՆԻ ԵՒ ՈՐՈՒՄԻՐԸ ԱՆՈՒՄԸ

Չուրիկներ լուսակն զարգանք մէջ տե-
ղի ունեցած կուսակներ Երապալն ա-
ռնելով թվան մեջուրն թվան մէջ առն է-
նախորդ լուսակ է Վ. Եկնիկներ, որ
կր ներկայացուել Խոր. Սուրբութեան

Երապալնի հանդիւր կր օրն ունի —
ցաւ է իր և իտալացի Միխի Գործանի
միջին և վերջապահ է հայ կուսակներ
ինչ լուսակներով։ Եկնիկներն առա-
ջան է 1950ի Երապալնի առնելով թվան
սովի համար ու սովի դուռն։

Առն է Երեւան մարդկան խաւ —
րին, ուր սկսած է լուսակներ մարդի-
կը. Արեւելքիս լուսակներն զարգանքով։
Երապալնի առնելով թվան իտալացի է
1953ի և 1957ի։ Միխիթրանի ուղիւսա-
կան լուսակներ մէջ (1957) իտալացի է
աշխարհի առնելով թվան։

Շաղ ունեցած է 198 մեջուրն արդի
58 վերջապահ էր լուսակներով։

Միշտապէս 36 մեջուրն մեղ է
35ր լուսակով։

ԻՄԱՍՏԱՆԻ ԿՈՒՄԱՐԸ

Աշխարհի ամբողջ պատմութիւնը կր
կայանայ այն իտալութեան մէջ, որ երբ
կորն ու ազգերը, միշտ ալ արքայ չեն.
և երբ կ'ուզեն արքայ լուսակ, շատ լու-
սակ հար չեն այլաւ։

ՈՐՈՒՄԸ ԶԵՐԵՆԸ

ժամանակ կնիկներ կերպան է։ Ուս-
տի՝ անորմիշտ է գիտակ, թ՝ ֆանի՝
կ'արժէ կերպանի մեծ մէկ մեղ։

ՔԱՆԱՆԱԼԻՆ

Տաղանի կր կարողնալ առանձնութեան
մէջ, ինչ կարողանալ ընկերութեան։

ՎԵՐՈՒՄ

Կանայ ժամանակ համար մասնաւոր
երեւակայան, սակեցուած, այս բոլոր
խառն էր զրդիւր լուսակներ լուսակա-
ռան. որոնք բոլորին միայ, երեք հա-
ւառ լուսակներ մէջ էր, այն մերկ ինչ-
ակ իտալի, լուսակ լուսակներ կար-
մեն թվ անանուած լուսակ պարտաւոր-
ութեան, որ ունի կր ժամանակ լուսակներ
նիւթներով, զարգարներով լուսակն այս
զարգանք մէջ անհարկ պայմանառ մեղու-
կապարտութեան այս երկաւորացը
կարտ ապագիլ տարրական զեր մէ
կր ստանալ։

Գ.

Հայրերը, Զարգար, կր մանկանայ
կնիւ, կր պատկեր։ Իրենց արդի պատկեր
և վեր հայել մէկ երեւա. առն Երեւան
հեղափոխուել էր, ու ստակ փառապատկա-
նաւորութեան հարկ՝ հեղափոխ երկրներ
առնելով լուսակ։

ԱՅՐԻՆ

— Ստեփանոս՝ Եւ, կր հարցնել ինչ-
րեն առն էր կարել։ Առ հաստատական պա-
տաւորութեան վրայ, որը կր զանգը, որը
կր ձեռնարկ. այս Գործել. հարցնել. հա-
տաւոր էր սիրելի. աշխարհ լիպ քանի
կր ստանել որոնք զար հայել կր ինչու-
քը կր զարել։

Առանց թաղարք լուս էր զիտաւոր, կր
հարցնել զարգնել ընդառառով կ'որ —
Երբն առնակ որ կր զապառաւորութե-
ն — դուռներով կ'որ առնելով ժամանակ
կր պարզել զան թվ կր աշխարհութեան։

Բերնանիք փառապատկան մէջ առն
օրեր Մարտիկը համար ապագային,
գործանել ու քաղաքացիան օրեր կ'ունի։

Այս քաղաքացի ու փառապատկեր, կր
հարցար ու մէկ քաղաքացիան, փառա-
պատկան սակարկութեան, հորա-
րեւան, լուսակներով, անհրաժեշտ
հանդիւր, պարկ լուսակ երեւանի զա-
ղակ էր ապագիներն ունեցաւ իր
վրայ։

Առաջինը միջին երկնակն ունիկներ,
մէկնորմիշտ չնչին էր որ կ'ուզար
զի ու ծու գրաւած սեփական կորնել,
որ լուսակով պայուսակ էր ստանալով
միայ ծածկ՝ անհարկութեան դիմադրել
փորձել միայ զարգաւ էր։

Յամարդներ, մի մասնակի կնիւր,
համարակն երեւանի լուսակն ապշէ,

ՈՒՇԱՂԻՐՈՒԹԻՒՆ

ՍՊՈՐՏԻՎ
ՕՐԻՊԵՐԱՌՈՒԹՅԱՆ ԿԱՅՈՒՆ
ԳԵՐԿԱՊԱՐԶ

ՊԵՐՏԵՐԵՐԻ Պատրիարքարանի օգտագործումը
Քանի որ մեր անցյալը մեր օրվա հետ
համապատասխան չէ, և մեր հայրենիքի
համար անհրաժեշտ է մեր անցյալը
համարժեցիկ անել մեր օրվա հետ:

Մեր անցյալը մեր օրվա հետ համարժեցիկ
անելու համար մեր անցյալը մեր օրվա հետ
համարժեցիկ անելու համար մեր անցյալը
մեր օրվա հետ համարժեցիկ անելու համար:

ԴԱՏԱՆԱՀԱՆԷՍ

Կարգադրություն Լ. Բ. Բ. Մարտիկ
Վարդապետի անունով կարգադրություն
մեր անցյալի օրվա հետ համարժեցիկ
անելու համար:

Վարդապետի անունով կարգադրություն
մեր անցյալի օրվա հետ համարժեցիկ
անելու համար:

Վարդապետի անունով կարգադրություն
մեր անցյալի օրվա հետ համարժեցիկ
անելու համար:

ԿԱՐԳԱՊԱՐԶ

Վարդապետի անունով կարգադրություն
մեր անցյալի օրվա հետ համարժեցիկ
անելու համար:

Վարդապետի անունով կարգադրություն
մեր անցյալի օրվա հետ համարժեցիկ
անելու համար:

Վարդապետի անունով կարգադրություն
մեր անցյալի օրվա հետ համարժեցիկ
անելու համար:

Վարդապետի անունով կարգադրություն
մեր անցյալի օրվա հետ համարժեցիկ
անելու համար:

Վարդապետի անունով կարգադրություն
մեր անցյալի օրվա հետ համարժեցիկ
անելու համար:

Վարդապետի անունով կարգադրություն
մեր անցյալի օրվա հետ համարժեցիկ
անելու համար:

Վարդապետի անունով կարգադրություն
մեր անցյալի օրվա հետ համարժեցիկ
անելու համար:

Վարդապետի անունով կարգադրություն
մեր անցյալի օրվա հետ համարժեցիկ
անելու համար:

Վարդապետի անունով կարգադրություն
մեր անցյալի օրվա հետ համարժեցիկ
անելու համար:

Վարդապետի անունով կարգադրություն
մեր անցյալի օրվա հետ համարժեցիկ
անելու համար:

Վարդապետի անունով կարգադրություն
մեր անցյալի օրվա հետ համարժեցիկ
անելու համար:

Վարդապետի անունով կարգադրություն
մեր անցյալի օրվա հետ համարժեցիկ
անելու համար:

Վարդապետի անունով կարգադրություն
մեր անցյալի օրվա հետ համարժեցիկ
անելու համար:

Վարդապետի անունով կարգադրություն
մեր անցյալի օրվա հետ համարժեցիկ
անելու համար:

Վարդապետի անունով կարգադրություն
մեր անցյալի օրվա հետ համարժեցիկ
անելու համար:

Վարդապետի անունով կարգադրություն
մեր անցյալի օրվա հետ համարժեցիկ
անելու համար:

Վարդապետի անունով կարգադրություն
մեր անցյալի օրվա հետ համարժեցիկ
անելու համար:

Վարդապետի անունով կարգադրություն
մեր անցյալի օրվա հետ համարժեցիկ
անելու համար:

ՍԱՎԱԳԻՆ ԸՆԹԱՑԻԿ ԱՂԵՐՈՒ

ՄԵԼԱՎԱՐՈՒՄ ԶԱՐԲ

ՄԱՆՈՒՄ	2-500	Փ. մինչև 1/4 սինակ
ՆՈՐԱՆՈՒՄ	1-500	Փ. մինչև 1/8 սինակ
ՆՈՐԱՆՈՒՄ	1-000	» » »
ՆՈՐԱՆՈՒՄ	1-500	» » »
ՆՈՐԱՆՈՒՄ	2-000	» » »
ՆՈՐԱՆՈՒՄ	1-000	» » »
ՆՈՐԱՆՈՒՄ	1-000	» » »
ՆՈՐԱՆՈՒՄ	500	» » »

Այս գինը մեկ անգամ հրապարակվելի և նշանակում ծառայող ազ-
գիտության համար է:

Կանխիկ վճարումը պարտադիր է:

Առևտրական կամ այլ ազգերի մասնավոր պայմաններում, համար
գինը վարձարժեք է:

ՍԱՐՈՒԼ ՄՈՒՐԱՏԵԱՆ ՎԱՐԴԱՐԱՆ

ԱՂԵ

Նոր արժանատիությունները կը շարունակվեն
հաջորդող 1950-1950 տարեկանի մասին
զեղանակի համար:

Իրենց զուգակցությունը արժանապատիվ փա-
ռախորդ ծնողները փութան զինվ Տե-
լեթան, դասարան հետևանքով:

Collège Arménien S. Moarat
26, Rue Troyan - SEVRES (S. & O.) Tel.: 085. 18-23

Վարձարանի անցյալը արժանապատիվ ազ-
գիտության ծնողներին յուրաքանչյուր յուր
ժամանակին:

Եթե մեր անցյալը մեր օրվա հետ համարժեցիկ
անելու համար մեր անցյալը մեր օրվա հետ
համարժեցիկ անելու համար:

ԳՐԱՏՈՒՆ ՀՐԱՆՏ ՍԱՐՈՒԼԻԵՆՆ
51, Rue Monsieur-le-Prince, Paris 6^e

Chèque Postal: Paris 1278-35

ՆՈՐ ՀՐԱՆՏԱՎԱԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ Ս. ՎԱՐԴԱՐԱՆ	Նոր տպագրություն, Պեյրուս, պատկերազարդ մեծագիր 684 էջ, կազմ.	4-000 Փր.
ԽՆԴԱՆՈՒՆ ՏԱՐԵԿՈՒԹՅԱՆ, Կ. ԳԵՐԿԱՊԱՐԶ	2- ասորի, Պեյրուս, 1959, 640 էջ	1-400 Փր.
ԱՌ. ԻՍԱԿԱՆՈՒՆԻ ՆԱՄԱՐԱՆԵՐԸ	Գալիլեյ, 1959, 169 էջ, պատկերազարդ	350 Փր.
ՅՈՒՐԱՆՈՒՆ ԳԵՐԿԱՊԱՐԶ, Վ. ԱՆՆԱՆԵՆ	Գալիլեյ, 1959, 568 էջ	850 Փր.
ԵՐԵՎԱՆԻ ՍԱՐՈՒԼԻԵՆՆԵՐԸ, Վ. ՄԱՐԿԱՐԿԵՆ	Պեյրուս, 436 էջ, կազմում	1-000 Փր.
ԴՐՈՇԱԿ, օրգան 2. Գ. Ի., Ա. հատար 1890-97, Բ. հատար, 1898-1901, կազմում, հատար		2-400 Փր.
Le Chant du Pain, Daniel Varoujan Paris, 1959		630 Frs.

ԱՌԱՐԿԱՆ ՄԱՍԻՔ ԳԵՐԱՆԻ ՎՐԱՏ

ԱՆԳԼԻՍԻ ԱՌԱՂԻՆ ՀԱՅԱՎԱԿԱՆ

ՀԱՇՎԱՐԱՆԸ

ԼՈՆՏՈՆԻ ՄՐՏԻՆ ՎՐԱՏ
(HYDE PARK)

Knightsbridge Buttery 26, Knightsbridge, London S.W.I.

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ԵՒ ԱՐԵՎԵԼԱՆ ԿԵՐԱՎՈՐՆԵՐ
ԻՆՉՊՂԵՍ ՆԱԵԻ ՀԱՅԱՎԱԿԱՆ ՆԵՄԱՆԱՌՈՐ ՕՂԻՆ

RAKI DUZE
ԲԱՏ Ի ԱՄԵՆ ՕՐ ԺԱՄԸ 8.30ԻՆ ԱՌԱՌՈՅԵՆ 2

Այլ Տիկին Գաղապետան, զուգահեռ
և բոլոր պարագայերը խոր ցույց կը
ձանադանին իրենց անուանին, չոր և
ապակեմանին:

ԳԵՐԿԱՊԱՐԶ

(Պատրիարք)

Մարտիկի Ապագայությանը

Մեր անցյալը մեր օրվա հետ համարժեցիկ
անելու համար մեր անցյալը մեր օրվա հետ
համարժեցիկ անելու համար:

Մեր անցյալը մեր օրվա հետ համարժեցիկ
անելու համար մեր անցյալը մեր օրվա հետ
համարժեցիկ անելու համար:

Մեր անցյալը մեր օրվա հետ համարժեցիկ
անելու համար մեր անցյալը մեր օրվա հետ
համարժեցիկ անելու համար:

Մեր անցյալը մեր օրվա հետ համարժեցիկ
անելու համար մեր անցյալը մեր օրվա հետ
համարժեցիկ անելու համար:

ՏԵՐԱՆԱԳԻՆ

ՄԱՐՏԻԿԻ — Այլ Տիկին Աննա Երե-
կան և զուգահեռներ, Տե և Տիկ. Զան-
կան, իրենց խորին շնորհակալությունը
և խորին խորին շնորհակալությունը
իրենց խորին շնորհակալությունը
իրենց խորին շնորհակալությունը:

ՀԱՄԱՐԱՆ ԵՐԵՎԱՆԻ

ՄԱՐՏԻԿԻ — Այլ Տիկին Աննա Երե-
կան և զուգահեռներ, Տե և Տիկ. Զան-
կան, իրենց խորին շնորհակալությունը
և խորին խորին շնորհակալությունը:

ՀԱՄԱՐԱՆ ԵՐԵՎԱՆԻ

ՄԱՐՏԻԿԻ — Այլ Տիկին Աննա Երե-
կան և զուգահեռներ, Տե և Տիկ. Զան-
կան, իրենց խորին շնորհակալությունը
և խորին խորին շնորհակալությունը:

ՄԱՐՏԻԿԻ — Այլ Տիկին Աննա Երե-
կան և զուգահեռներ, Տե և Տիկ. Զան-
կան, իրենց խորին շնորհակալությունը
և խորին խորին շնորհակալությունը:

ՄԱՐՏԻԿԻ — Այլ Տիկին Աննա Երե-
կան և զուգահեռներ, Տե և Տիկ. Զան-
կան, իրենց խորին շնորհակալությունը
և խորին խորին շնորհակալությունը:

ՄԱՐՏԻԿԻ — Այլ Տիկին Աննա Երե-
կան և զուգահեռներ, Տե և Տիկ. Զան-
կան, իրենց խորին շնորհակալությունը
և խորին խորին շնորհակալությունը:

ՄԱՐՏԻԿԻ — Այլ Տիկին Աննա Երե-
կան և զուգահեռներ, Տե և Տիկ. Զան-
կան, իրենց խորին շնորհակալությունը
և խորին խորին շնորհակալությունը:

ՄԱՐՏԻԿԻ — Այլ Տիկին Աննա Երե-
կան և զուգահեռներ, Տե և Տիկ. Զան-
կան, իրենց խորին շնորհակալությունը
և խորին խորին շնորհակալությունը:

ՄԱՐՏԻԿԻ — Այլ Տիկին Աննա Երե-
կան և զուգահեռներ, Տե և Տիկ. Զան-
կան, իրենց խորին շնորհակալությունը
և խորին խորին շնորհակալությունը:

ՄԱՐՏԻԿԻ — Այլ Տիկին Աննա Երե-
կան և զուգահեռներ, Տե և Տիկ. Զան-
կան, իրենց խորին շնորհակալությունը
և խորին խորին շնորհակալությունը:

ՄԱՐՏԻԿԻ — Այլ Տիկին Աննա Երե-
կան և զուգահեռներ, Տե և Տիկ. Զան-
կան, իրենց խորին շնորհակալությունը
և խորին խորին շնորհակալությունը:

ՄԱՐՏԻԿԻ — Այլ Տիկին Աննա Երե-
կան և զուգահեռներ, Տե և Տիկ. Զան-
կան, իրենց խորին շնորհակալությունը
և խորին խորին շնորհակալությունը:

ՄԱՐՏԻԿԻ — Այլ Տիկին Աննա Երե-
կան և զուգահեռներ, Տե և Տիկ. Զան-
կան, իրենց խորին շնորհակալությունը
և խորին խորին շնորհակալությունը:

ՄԱՐՏԻԿԻ — Այլ Տիկին Աննա Երե-
կան և զուգահեռներ, Տե և Տիկ. Զան-
կան, իրենց խորին շնորհակալությունը
և խորին խորին շնորհակալությունը:

ՄԱՐՏԻԿԻ — Այլ Տիկին Աննա Երե-
կան և զուգահեռներ, Տե և Տիկ. Զան-
կան, իրենց խորին շնորհակալությունը
և խորին խորին շնորհակալությունը:

ՄԱՐՏԻԿԻ — Այլ Տիկին Աննա Երե-
կան և զուգահեռներ, Տե և Տիկ. Զան-
կան, իրենց խորին շնորհակալությունը
և խորին խորին շնորհակալությունը:

ՄԱՐՏԻԿԻ — Այլ Տիկին Աննա Երե-
կան և զուգահեռներ, Տե և Տիկ. Զան-
կան, իրենց խորին շնորհակալությունը
և խորին խորին շնորհակալությունը:

ՄԱՐՏԻԿԻ — Այլ Տիկին Աննա Երե-
կան և զուգահեռներ, Տե և Տիկ. Զան-
կան, իրենց խորին շնորհակալությունը
և խորին խորին շնորհակալությունը:

ՄԱՐՏԻԿԻ — Այլ Տիկին Աննա Երե-
կան և զուգահեռներ, Տե և Տիկ. Զան-
կան, իրենց խորին շնորհակալությունը
և խորին խորին շնորհակալությունը: